

Liahona

**Katër Mënyra
për të Përjetuar
Gëzimin e të
Nxënit, f. 10**

**Vetëvrasja: Një Thirrje
e Dëshpëruar, e Heshtur
për Ndihmë, f. 18**

**Mësime të Historisë
Familjare nga Lehi, f. 26**

Kundërhelmi për Epshin, f. 30

"Unë do të doja që të mbash mend, se aq sa të vësh besimin tënd në Perëndi, po aq do të çlirohesh nga sprovat e tua dhe shqetësimet e tua dhe pikëllimet e tua dhe ti do të ngrihesh në ditën e fundit."

Alma 38:5

MESAZHET

- 4 Mesazhi i Presidencës së Parë: Bekimet e Bindjes**
Nga Presidenti Tomas S. Monson
- 7 Mesazhi i Vizitave Mësimore: Familja Shugurohet nga Perëndia**

ARTIKUJT KRYESORË

- 16 Fëmijët e Vegjël dhe Sakramenti**
Nga Aaron L. Uest
Duke marrë sakramentin, fëmijët e vegjël mund të përgatiten për të bërë besëlidhje.
- 18 Të Kuptuarit e Vetëvrasjes: Shenjat Paralajmëruese dhe Parandalimi**
Nga Keniçi Shimokava
Mësoni si të ndihmoni për ta parandaluar vetëvrasjen dhe t'i ndihmoni anëtarët e mbetur të familjes.

- 24 Fjalë Profetike në një Vend të Paparashikuar**
Nga Kolet Lindal
Disa revista Liahona të lëna në një apartament ia ndryshuan jetën një burri duke e drejtuar atë tek ungjilli.

- 26 Historia Familjare: Paqe, Mbrojtje dhe Premtime**
Nga Plaku Bredli D. Foster
Ndërsa i mbledhim analet e historisë sonë familjare dhe i çojmë emrat e paraardhësve tanë në tempull, ne dhe pasardhësit tanë do të bekohemi.

- 30 Dashuria kundrejt Epshit**
Nga Xhoshua J. Perki
Cili është kundërhelmi për epshin, dëshirës për të zotëruar gjëra në një mënyrë që është në kundërshtim me vullnetin e Perëndisë?

- 36 Shërbimi Përtej Jordanit**
Nga R. Val Xhonson dhe Rejçell Koleman
Një çift misionar, humanitar, në moshë ndikoi në jetën e mijërave njerëzve duke shërbyer atje ku Zoti kishte nevojë për ta.

RUBRIKAT

- 8 Shërbimi në Kishë: Të Dielat e Mia të Mbushura me Shërbim**
Nga Xhefiri A. Hog
- 9 Reflektime: Darka e Fundit e Melvës**
Nga Sheryl Harvard Uilkoks
- 10 Mësimdhënia sipas Mënyrës së Shpëtimtarit: Gëzimi i të Nxëniet**
Nga Ted R. Kelister
- 40 Zëra të Shenjtorëve të Ditëve të Mëvonshme**
- 44 Shtëpitë Tona, Familjet Tona: Agjërimi dhe Lutja për Emën**
Nga Sesilia Norrung
- 80 Kur Prapë të Takohemi: Gjenia Hyjnore e Kishës së Zotit**
Nga Presidenti Gordon B. Hinkli

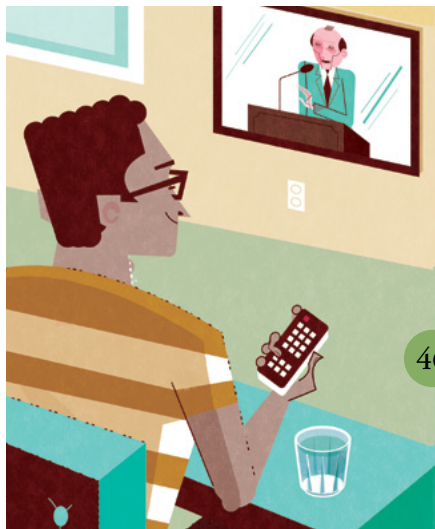

4

NË KAPAK

Përpara: Fotografia nga Leslie Nilsson. Brenda kapakut të përparmë: Fotografi nga jamievanbuskirk/GettyImages. Brenda kapakut të pasmë: Composite photograph images by Ryan McVay and Christopher Elwell/Thinkstock.

46

46 Qëndroni si Mijëvjeçaristë të Vërtetë

Nga Presidenti Rasëll M. Nelson

Katër rekomandime se si të qëndrojmë si mijëvjeçaristë të vërtetë.

Shihni nëse mund ta gjeni Liahonën e fshehur në këtë botim. Ndihmë: A kanë fqinjët tuaj pemë frutore?

54 Mrekullia e Nxehtësisë Mesatare

Nga Dejvid A. Eduards

Si mundet që durimi t'ju ndihmojë të gatواني sanduiçe të përsosura me djathë të pjekura në skarë dhe gjithashtu të bëheni më shumë si Jezu Krishti?

57 Afishe: Përfytyrojeni Vetveten të Rindërtuar

58 Fuqia për të Ngulmuar

Nga Xhesika Tërnër
treguar Lin Krandallit

Kryerja e gjërave të thjeshta që ma forcan besimin, më ndihmuan të shërohem e të vazhdoj përpara pas aksidentit me makinë.

61 Përgjigje nga Udhëheqësit e Kishës: Si ta Bëjmë Krishtin Qendrën e Jetës Sonë

Nga Plaku D. Tod Kristoferson

62 Një Recetë për të Nxënin

Nga Rozmari Thakeri

Ndiqini këta katër hapa për ta bërë fjalën e Perëndisë të këndshme për shpirtin tuaj.

64 Pyetje e Përgjigje

Disa njerëz më thonë se duhet të kem miq që nuk kanë të njëjtat standarde si unë, me qëllim që të forcoj të miat. A është e vërtetë kjo?

54

76

66 Vajtja për Peshkim

Nga Xhulia Ventura

Hejdëni ishte i shqetësuar se vëllai i tij i vogël do t'i trembte të gjithë peshqit. Por ai ishte akoma më i shqetësuar kur vëllai i tij i vogël humbi.

68 Përgjigje nga një Apostull: Si mund të ndihmoj për ta bërë shtëpinë time një vend plot paqe?

Nga Plaku Geri E. Stivenson

69 Faqja Jonë

70 Fëmijët që Guxojnë: Një Histori për Storin

Nga Xhill Heking

Stori dhe familja e saj ishin të vetmit anëtarë të Kishës në Turkmenistan! Shiko se si qëndroi guximtare ajo.

72 Mësimet nga Nëna

Nga Plaku Jairo Macagardi

Plaku Macagardi mësoi për ndershmërinë nga nëna e tij. Çfarë parimesh keni mësuar ju nga prindërit tuaj?

74 Heronj të Librit të Mormonit: Gratë Heroina në Librin e Mormonit

76 Tregime nga Libri i Mormonit: Udhëtimi për në Tokën e Premtuar

79 Faqe për Ngjyrosje: Muzika më Bën të Lumtur

TETOR 2016 VËLLIMI 18 NR. 3
LIAHONA 13290 101

Revista ndërkombëtare zyrtare e Kishës së Jezu Krishtit të Shenjtorëve të Ditëve të Mëvonshme

Presidenca e Parë: Tomas S. Monson,
Henri B. Ajring, Diter F. Uhtdorf

Kuorumi i Dymbëdhjetë Apostujve: Rasëll M. Nelson,
Dallin H. Oaks, M. Rasëll Ballard, Robert D. Hejls,
Xhefri R. Holland, Dejvid A. Bednar, Kuentin L. Kuk,
D. Tod Kristoferson, Nil L. Andersen, Ronald A. Rasband,
Geri E. Stivenzon, Dejll G. Renland

Botues: Joseph W. Sitati

Ndihmësredaktorë: James B. Martino, Carol F. McConkie
Këshilltarë: Brian K. Ashton, Randall K. Bennett, Craig A.
Cardon, Cheryl A. Esplin, Christoffel Golden, Douglas D.
Holmes, Larry R. Lawrence, Carole M. Stephens

Drejtor Administrimi: Peter F. Evans

Drejtor i Mëshitetjes për Familjet dhe Anëtarët:
Vincent A. Vaughn

Drejtor i Revistave të Kishës: Allan R. Loyborg

Administrues i Punëve: Garff Cannon

Redaktor Administrimi: R. Val Johnson

Ndihmësredaktor Administrimi: Ryan Carr

Ndihmëse e Botimit: Megan Seitz

Grupi i Shkrimit dhe i Redaktimit: Brittany Beattie,
David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori
Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jill Hacking,
Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock,
Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough,
Richard M. Romney, Mindy Anne Selu, Paul VanDenBerghe,
Marissa Widdison

Drejtor Administrimi i Artit: J. Scott Knudsen

Drejtor Arti: Tadd R. Peterson

Grupi i Dizajnimit: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus,
C. Kimball Bott, Thomas Chad, David Green, Colleen Hinckley,
Susan Lofgren, Eric P. Johnsen, Scott M. Mooy, Mark W.
Robison, Rachel Smith, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Bashkërenduese për Pronësinë Intelektuale:

Collette Nebeker Aune

Administrimi i Prodhimit: Jane Ann Peters

Grupi i Prodhimit: Glen Adair, Connie Bowthorpe Bridge,
Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Gayle Tate

Rafferty, Derek Richardson

Përgatitja për Shtyp: Jeff L. Martin

Drejtor i Prodhimit: Steven T. Lewis

Drejtor i Shpërndarjes: Stephen R. Christiansen

Mbikëqyrës i Përkthimit Shqip: Attilla Böröcz

Për pajtimet dhe për çmimet jashtë Shteteve të Bashkuara
dhe Kanadasë, shkoni në store.lds.org ose kontaktoni me
qendrën tuaj vendore të Kishës për shpërndarjen ose me
udhëheqësin e lagjes apo degës

Paraqitimi dorëshkrimit dhe pyetjet në internet
në liahona.lds.org; nëpërmjet postës elektronike
liahona@ldschurch.org; ose nëpërmjet postës në *Liahona*,
Rm. 2420, 50 E. North Temple St.,
Salt Lake City, UT 84150-0024, USA.

Liahona (një term nga Libri i Mormonit, që do të thotë
"busull" apo "drejtues") botohet në anglisht, armenisht,
bislamisht, bullgarisht, çekisht, danisht, estonisht, fixhisht,
finlandisht, frëngjisht, greqisht, gjermanisht, holandisht,
hungarisht, indonezisht, islandisht, italisht, japonisht,
kambodhianisht, kinezisht, kiribatisht, koreanisht, kroatisht,
letonisht, lituanisht, malagasisht, marshallisht, mongolisht,
norvegjisht, polonisht, portugalisht, rumanisht, rusisht,
samoaisht, sebuanisht, slovenisht, spanjisht, suahilisht,
suedisht, shqip, tagalogisht, tahitisht, taisht, tongaisht,
ukrainisht, urduisht dhe vietnamsisht. (Periodiciteti ndryshon
sipas gjuhës.)

© 2016 nga Intellectual Reserve, Inc. I rezervohen të gjitha
të drejtat. Shtypur në Shtetet e Bashkuara të Amerikës.

Lënda e shkruar dhe ajo figurative e *Liahonës* mund të
kopjohet për ta përdorur me raste në kishë ose në shtëpi,
jo për tregti. Lënda figurative nuk mund të kopjohet nëse
ajo shoqërohet me kufizime të shënimi i meritave për punën
artistike. Çështjet e së drejtës së autorit duhet të adresohen
te: Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St.,
Salt Lake City, UT 84150, USA; adresa elektronike:
cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

October 2016 Vol. 18 No. 3. LIAHONA (USPS 311-480)
Albanian (ISSN 1521-4753), is published four times a year
(April, May, October and November) by The Church of Jesus
Christ of Latter-day Saints, 50 E. North Temple St., Salt Lake
City, UT 84150. USA subscription price is \$3.00 per year;
Canada, \$3.60 plus applicable taxes. Periodicals Postage
Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for
change of address. Include address label from a recent
issue; old and new address must be included. Send USA
and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center
at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971.
Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express)
may be taken by phone or at store.lds.org. (Canada Poste
Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2).
NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address
changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O.
Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Ide për Mbrëmje Familjare

*Ky botim përmban artikuj dhe veprimtari që mund të përdoren për mbrëmje familjare.
Në vijim janë dy shembuj.*

"Fëmijët e Vegjël dhe Sakramenti", faqe 16: Pasi ta lexoni artikullin si prindër, ju mund të diskutoni rreth mënyrave për t'u mësuar fëmijëve tuaj të vegjël mbi rëndësinë e sakramentit dhe të besëlidhjeve që ata do të bëjnë një ditë kur të pagëzohen. Ju mund t'i përdorni lutjet e sakramentit (që gjenden te Doktrina e Besëlidhje 20:77, 79) për të dhënë mësim rreth premtive që ne bëjmë kur pagëzohemi dhe rreth mënyrës se si marrja e sakramentit çdo të diel na lejon që t'i përtërijmë ato premtime. Ju gjithashtu mund të vini me ide për t'i ndihmuar fëmijët tuaj të vegjël që të përqendrohen te Shpëtimtari gjatë

sakramentit, të tilla si të krijoni libra të thjeshtë me ilustrime, të mbushura me figura të Shpëtimtarit.

"Një Recetë për të Nxënit", faqe 62:

Nëse keni fëmijë më të rritur që i studiojnë vetë shkrimet e shenjtja, merrni parasysh ta lexoni këtë artikull me ta dhe t'i ftoni ata që t'i provojnë idetë e artikullit. Ju mund t'i kërkonit çdo pjesëtar të familjes të krijojë një ditar vetjak studimi dhe të vërë synime për të shkruar në të rregullisht. Pjesëtarët e familjes mund të dalin vullnetarë për të treguar mendime dhe mbresa nga ditari i tyre në mbrëmjet e ardhshme familjare.

MË SHUMË GJENDEN NË INTERNET

Liahona dhe materiale të tjera të Kishës gjenden në shumë gjuhë në languages.lds.org. Vizitoni [facebook.com/liahona.magazine](https://www.facebook.com/liahona.magazine) (në dispozicion në anglisht, portugalisht dhe spanjisht) për të gjetur mesazhe, ide frymëzuese për mbrëmjet familjare dhe materiale që mund t'i ndani me miqtë dhe familjen tuaj.

TEMAT NË KËTË BOTIM

Numrat përfaqësojnë faqen e parë të artikullit.

Agjërimi, 44
Besimi, 46, 58, 74, 76
Bindja, 4, 30, 46
Dashuria, 30, 41
Dëshmia, 74
Dita e Shabatit, 8, 42
Durimi, 54
E dhjeta, 72
Epshi, 30
Familja, 7, 26, 44, 66, 68, 70
Fëmijët, 16, 42
Fryma e Shenjtë, 70
Guximi, 74
Historia familjare, 26, 42

Jezu Krishti, 4, 61, 76
Libri i Mormonit, 26, 43, 74, 76
Lutja, 44, 66
Mëshira, 40
Mësimdhënia, 16, 72
Miqte, 64
Mrekullitë, 44
Muzika, 79
Natyrë hyjnore, 46
Ndershmëria, 72
Ndjekja e Profetit, 46
Paqja, 58, 68
Profetët, 46, 80

Puna misionare, 24, 36
Sakramenti, 9, 16
Shërbimi, 41, 58
Shërbimi Humanitar, 36
Shpresa, 58
Sprovat, 18, 44, 58
Standardet, 64
Studimi i shkrimeve të shenjtja, 43, 62
Tempulli, 69
Thirrjet, 8
Urdhërimet, 4
Vetëvrasja, 18
Zbulesa vetjake, 46

**Nga Presidenti
Tomas S.
Monson**

BEKIMET E BINDJES

Mësimi më i madh që mund të mësojmë në vdekshmëri, ka dhënë mësim Presidenti Tomas S. Monson, “është se, kur Perëndia flet dhe ne bindemi, do të jemi gjithnjë në rregull.”¹

Ne gjithmonë do të bekohemi. Siç Presidenti Monson tha gjatë një konference të përgjithshme të fundit: “Kur i zbatojmë urdhërimet, jeta jonë do të jetë më e lumtur, më përmbushëse dhe më pak e koklavitur. Sfidat dhe problemet tona do të jenë më të lehta për t’u duruar dhe ne do të marrim bekimet e premtuara prej [Perëndisë].”²

Në paragrafët në vijim nga mësimet e Presidentit Monson si President i Kishës, ai na kujton se urdhërimet janë udhërrëfimi më i sigurt drejt lumturisë dhe paqes.

Udhëzimet për Udhëtimin

“Urdhërimet e Perëndisë nuk jepen për të na mërzitur ose që të bëhen pengesa ndaj lumturisë sonë. Pikërisht e kundërta është e vërtetë. Ai që na krijoi dhe që na do, e di në mënyrë të përsosur pikërisht se si nevojitet ta jetojmë jetën tonë me qëllim që të fitojmë lumturinë më të madhe të mundshme. Ai na ka siguruar udhëzime të cilat, në qoftë se i ndjekim, do të na udhëheqin të sigurt përmes këtij udhëtimi shpesh të pabesë në vdekshmëri. Ne i mbajmë mend fjalët e një himni të shumënjohur: ‘Mbaj urdhërimet! Në këtë ka paqe dhe ka siguri’ [shih “Mbaj Urdhërimet”, *Hymns*, nr. 198].”³

Forcë dhe Dituri

“Bindja është shenja dalluese e profetëve; ajo u ka siguruar atyre forcë dhe dituri përgjatë epokave. Është thelbësore që ta kuptojmë se ne, gjithashtu, kemi të drejtën për këtë burim force dhe diturie. Ajo është lehtësisht e gjindshme për secilin prej nesh sot teksa u bindemi urdhërimeve të Perëndisë. . . .

Dituria që kërkojmë, përgjigjet për të cilat jemi të dëshiruar dhe forca që dëshirojmë sot për të përballuar sfidat e një bote të ndërlikuar dhe në ndryshim, mund të jenë tonat kur u bindemi me gatishmëri urdhërimeve të Zotit.”⁴

Zgjidhni të Bindeni

“Qëndrimi i zakonshëm i kohës sonë është lejueshmëria ndaj mëkatimit. Revistat dhe shfaqjet televizive portretizojnë yje të ekranit të filmave, heronj të fushës atletike – ata të cilët shumë të rinj janë të etur t’i kenë shembull – të cilët shpërfillojnë ligjet e Perëndisë dhe përfshihen haptas në praktika mëkatore, pa ndonjë pasojë në dukje. Mos e besoni këtë! Ka një kohë kur bëhen llogaritë – madje një bilanc të librit të llogarive. Çdo Hirushe ka mesnatën e saj – nëse jo në këtë jetë, atëherë në tjetrën. Dita e Gjykimit do të vijë për të gjithë. . . . Unë ju përgjerohem që të zgjidhni të bindeni.”⁵

Gëzimi dhe Paqja

“Ndonjëherë mund t’ju duket se ata jashtë në botë po argëtohen më shumë sesa ju. Disa prej jush mund

të ndihen të kufizuar nga kodi i sjelljes, të cilit i përmbahemi ne në Kishë. Megjithatë, vëllezër dhe motra të mia, unë ju shpall juve, se nuk ka *asgjë* që mund të sjellë më shumë gëzim në jetën tonë ose më shumë paqe për shpirtin tonë sesa Shpirti i cili mund të vijë te ne ndërsa ndjekim Shpëtimtarin dhe mbajmë urdhërimet.”⁶

Ecni Drejtësisht

“Unë ju dëshmoj se bekimet e premtuara janë të pamatshme. Megjithëse retë e stuhishme mund të mbliiden, megjithëse shirat mund të derdhen mbi ne, dija jonë për ungjillin dhe dashuria jonë për Atin Qiellor dhe për Shpëtimtarin tonë do të na ngushëllojnë e mbështetin dhe do t’u sjellin gëzim zemrave tona, kur ecim

drejtësisht dhe mbajmë urdhërimet. Nuk do të ketë asgjë në këtë botë që të na mundë.”⁷

Ndiqeni Shpëtimtarin

“Kush ishte ky Burrë dhembjesh dhe i familjarizuar me vuajtje? Kush është Mbreti i lavdisë, ky Zot i ushtrive? Ai është Mësuesi ynë. Ai është Shpëtimtari ynë. Ai është Biri i Perëndisë. Ai është Vepronjësi i Shpëtimtari. Ai na bën me shenjë [të afrohem!]: ‘Ndiqme!’ Ai udhëzon: ‘Shko dhe bëj kështu edhe ti’. Ai lutet: ‘Zbatoni urdhërimet e mia’.

Le ta ndjekim Atë. Le të matemi me shembullin e Tij. Le t’i bindemi fjalës së Tij. Duke bërë kështu, ne i japim Atij dhuratën hyjnore të mirënjohjes.”⁸ ■

SHËNIME

1. “Ata Lanë Gjurmët Mbi Shtegun që Duhet të Ndjekim”, *Liahona*, tetor 2007, f. 5.
2. “Zbatojini Urdhërimet”, *Liahona*, nëntor 2015, f. 83.
3. “Zbatojini Urdhërimet”, f. 83.
4. “Bindja Sjell Bekime”, *Liahona*, maj 2013, f. 90, 92.
5. “Besoni, Binduni dhe Duroni”, *Liahona*, maj 2012, f. 129.
6. “Qëndroni në Vende të Shenjta”, *Liahona*, nëntor 2011, f. 83.
7. “Merrni Zemër”, *Liahona*, maj 2009, f. 92.
8. “Të Gjejmë Gëzim në Udhëtim”, *Liahona*, nëntor 2008, f. 88.

MËSIMDHËNIA NGA KY MESAZH

Presidenti Monson na mëson për bekimet e shumta që mund të marrim duke qenë të bindur, përfshirë forcën, diturinë, gëzimin dhe paqen. Merreni parasysh t’i pyetni ata të cilëve u jepni mësim se si ata janë bekuar nga zbatimi i urdhërimeve. Ju mund t’i nxitni

ata të vazhdojnë të reflektojnë mbi bekimet e tyre dhe t’i shkruajnë në një ditar mendimet dhe përvojat e tyre. Ju gjithashtu mund t’i nxitni ata të tregojnë mirënjohje ndaj Perëndisë për bekimet e tyre duke vazhduar që të jenë të bindur.

Zjarre dhe Mësime Bindjeje

Presidenti Tomas S. Monson njëherë tregoi rreth një kohe kur ai mësoi rëndësinë e bindjes. Kur ai ishte tetë vjeç, familja e tij vizitoi shtëpizën e tyre të verimit në male. Ai dhe shoku i tij donin të pastronin një vend me bar për një kamp zjarri. Ata u përpoqën ta pastronin barin me duar, duke tërhequr dhe shkullur sa më fort që mundeshin, por gjithçka që arritën ishin sasi të vogla barërash të këqinj. Presidenti Monson shpjegoi: “Dhe atëherë, ajo që mendova se ishte zgjidhja e përsosur, erdhi në mendjen time tetëvjeçare. I thashë Denit: ‘Gjithçka na duhet është t’u vëmë zjarrin këtyre barërave të këqija. Ne thjesht do të *djegim* një sipërfaqe rrethore me barëra të këqija!’”

Edhe pse ai e dinte se nuk i lejohej të përdorte shkrepëse, ai shkoi me vrap te shtëpiza verimit për disa shkrepëse, dhe

ai e Deni i vunë zjarrin atij vendi me bar. Ata pritën që ai të fikej vet, por përkundrazi ai u kthye në një zjarr të madh e të rrezikshëm. Ai dhe Deni vrapuan për ndihmë, dhe shpejt të rriturit po nxitonin për ta shuar zjarrin përpara se të arrinte pemët.

Presidenti Monson vazhdoi: “Deni dhe unë morëm disa mësime të vështira, por të rëndësishme atë ditë – një pjesë e rëndësishme prej të cilëve ishte rëndësia e bindjes”. (Shih “Bindja Sjell Bekime”, *Liahona*, maj 2013, f. 89–90.)

Sikurse Presidentit Monson, a ju është dashur ndonjëherë të mësonit një mësim për bindjen në mënyrën më të vështirë? Çfarë synimesh mund të vendosni për ta mbajtur veten tuaj të sigurt nëpërmjet bindjes në të ardhmen?

FËMIJËT

Zgjidh të Drejtën

Zgjedhja e së drejtës na sjell më pranë Atit Qiellor dhe Jezu Krishtit. Ajo gjithashtu na ndihmon të jemi të lumtur dhe të sigurt. Rrethoji mënyrat se si ti mund të zgjedhësh të drejtën.

Të kopjosh në shkollë

Të lexosh shkrimet e shenjta

Të shkosh në kishë

Të luash lojëra lartësuese

Të grindesh me motrën ose vëllain tënd

T’u shërbesh të tjerëve

Studiojeni këtë material me lutje dhe kërkoni frymëzim për të ditur se çfarë të tregoni. Si do ta rritë besimin tuaj në Perëndi dhe si do t'i bekojë ato për cilat kujdeseni nëpërmjet vizitave mësimore, të kuptuarit e dokumentit "Familja: Një Proklamatë drejtuar Botës"? Për më tepër informacion, shkoni te reliefsociety.lds.org.

Familja Shugurohet nga Perëndia

"Në fjalët [e këngës së Fillores] 'Familja Vjen nga Perëndia', . . . neve na kujtohet doktrina e pastër", tha Karol M. Stivens, Këshilltare e Parë në Presidencën e Përgjithshme të Shoqatës së Ndihmës. "Ne mësojmë jo vetëm që familja vjen nga Perëndia, por edhe që secila prej nesh është pjesë e familjes së Perëndisë. . . .

. . . Plani i Atit për fëmijët e Tij është një plan i dashurisë. Është një plan për t'i bashkuar fëmijët e Tij – familjen e Tij – me Të."¹

Plaku L. Tom Peri (1922–2015), i Kuorumit të Dymbëdhjetë Apostujve, tha: "Ne gjithashtu besojmë se familjet e forta tradicionale nuk janë vetëm njësitë bazë të një shoqërie të qëndrueshme, të një ekonomie të qëndrueshme dhe të një kulture të qëndrueshme të vlerave – por që ato janë edhe njësitë bazë të përjetësisë dhe të mbretërisë e të qeverisjes së Perëndisë.

Ne besojmë se organizimi dhe qeverisja e qiellit do të ngrihen përreth familjeve dhe të afërmeve të tjerë."²

"Çdonjëra, pavarësisht nga rrethana e saj martesore apo numri i fëmijëve, mund të jetë mbrojtëse e planit të Zotit të përshkruar në proklamatën mbi familjen", tha Boni L. Oskarson, Presidente e Përgjithshme e Të Rejave. "Nëse është plani i Zotit, ai duhet të jetë edhe plani ynë!"³

Shkrime të Shenjta Shtesë

Doktrina e Besëlidhje 2:1–3; 132:19

SHËNIME

1. Karol M. Stivens, "Familja Vjen nga Perëndia", *Liahona*, maj 2015, f. 11, 13.
2. L. Tom Peri, "Përse Martesa dhe Familja Janë të Rëndësishme – Kudo në Botë", *Liahona*, maj 2015, f. 41.
3. Boni L. Oskarson, "Mbrojtëse të Proklamatës së Familjes", *Liahona*, maj 2015, f. 15.
4. Julie B. Beck, "Teaching the Doctrine of the Family", *Liahona*, mars 2011, f. 32, 34.

Besim, Familje,
Ndihmë

Doktrina e Familjes

Motra Xhuli B. Bek, ish-Presidente e Përgjithshme e Shoqatës së Ndihmës, dha mësim se teologjia e familjes bazohet te Krijimi, Rënia dhe Shlyerja e Jezu Krishtit:

"Krijimi i tokës siguroi një vend ku familjet të mund të jetojnë. Perëndia krijoi një burrë dhe një grua, të cilët ishin dy gjysma thelbësore të familjes. Ishte pjesë e planit të Atit Qiehellor që Adami dhe Eva të vuloseshin dhe të krijonin një familje të përjetshme.

. . . Rënia u bëri të mundur atyre që të kishin bij dhe bija.

Shlyerja [e Krishtit] lejon që familja të vuloset së bashku në përjetësi. Ajo u lejon familjeve të kenë rritje të përjetshme dhe përsosuri. Plani i lumturisë, i quajtur gjithashtu plani i shpëtimit, ishte një plan i krijuar për familjet. . . .

. . . Kjo ishte doktrina e Krishtit. . . . Pa familjen, nuk ka plan; nuk ka arsye për jetën në vdekshmëri."⁴

Merreni Parasysh Këtë

Përse familja është njësia më e rëndësishme në kohë dhe në përjetësi?

TË DIELAT E MIA TË MBUSHURA ME SHËRBIM

Nga Xhefri A. Hog

Të dielat e mia janë të zëna, por unë ndihem mirënjohës që mund të shërbej pa vështirësitë me të cilat u ndeshën udhëheqësit e hershëm të Kishës si Plaku Parli P. Pratt.

Është mëngjesi i së dielës. Përpara vetes kam një program 12-orësh me mbledhje, intervista, konfirmime dhe shugurime. Do filloj në një qendër kunji e do mbaroj në një shtëpi tjetër mbledhjesh në anën tjetër të qytetit – të gjitha në një ditë shumë të nxehtë.

Mezi e pres çdo mbledhje, intervistë, konfirmim dhe shugurim. Por dje, ndërsa mendoja se sa i zënë do të isha, lejova të më vijë pak keq për veten – derisa hapa *Autobiography of Parley P. Pratt* [Autobiografinë e Parli P. Pratti] dhe fillova të lexoja atje ku e pata lënë. Plaku Prat pati qenë i burgosur bashkë me Jozef e Hajrëm Smithin dhe të tjerë gjatë ditëve të vështira në Misuri. Pasi u çuan në Indipendence, Vëllezërit u izoluan në një hotel ku flinin në dysheme me një trung si jastëk.

Në një mëngjes të ftohtë me borë, Plaku Prat u ngrit dhe, pa rënë në sy, rrëshqiti jashtë hotelit. Ai lëvizi drejt lindjes nëpër qytet dhe në fushat pranë. Pasi eci rreth 1.6 kilometra, Plaku Prat u fut në një pyll, ku bora që binte mbulonte gjurmët e tij, ndërsa prania e tij fshihej nga pemët.

Ai mendoi mbi situatën e vet të vështirë. Vijimi drejt lindjes do të thoshte të arratisesh për në një shtet tjetër, prej nga mund të njoftonte familjen e vet që të bashkohej me të. Të kthehej

te hoteli do të thoshte burgosje dhe padi për krime të rënda. Edhe pse u tundua që të arratisesh, Plaku Prat mendoi për “problemet, apo madje vdekjen” që do t’u shkaktonte të burgosurve të tjerë po të ikte.

Në mëdyshjen e tij, një mendim nga shkrimi i shenjtë e goditi: “Ai që don të shpëtojë jetën e vet, do ta humbasë; por ai që do të humbasë jetën e vet për hirin tim e për ungjillin, do ta gjejë atë përsëri, madje jetë të përjetshme” (shih Marku 8:35; DeB 98:13).

Plaku Prat u kthye në hotel. Do të pasonin muaj burgimi të vrazhdët – pa familje, pa shoqërinë e shenjtorëve,

apo mundësi për të shërbyer në thirrjen e tij apostolike.¹

Duke mbyllur librin, unë përsiata mbi vuajtjet e shenjtorëve të hershëm – disa nga të cilët ishin paraardhësit e mi. Për shkak të dëshmisë së tyre për ungjillin dhe të besimit të tyre në Jezu Krisht, ata duruan mizori dhe përndjekje. Për shkak të durimit të tyre, sot unë mund të shërbej dhe të adhuroj lirisht, i lidhur me ta në besim dhe dëshmi.

Ndërsa përgatitem për këtë ditë Shabati, familja ime është e sigurt, duke pritur me padurim për një ditë adhurimi në një shtëpi mbledhjesh të rehatshme. Shoqëria e shenjtorëve do ta bëjë më të gëzuar. Ne do të gëzohemi me ta në konfirmime dhe shugurime që kryhen, përgjegjësi që plotësohen dhe besim që forcohet. Ne do ta marrim sakramentin duke kujtuar Shpëtimtarin tonë dhe sakrificën e Tij shlyese. Dhe sonte ne do të mblidhemi në shtëpinë tonë për të lexuar Librin e Mormonit dhe do të lutemi së bashku përpara se të shtrihemi në shtretër të rehatshëm dhe t’i mbështetim kokat në jastëkë të butë.

Të dielat e mia janë të zëna. Për këtë unë jam mirënjohës dhe i bekuar. ■

Autori jeton në Kaliforni, SHBA.

SHËNIM

1. Shih Parley P. Pratt, *Autobiography of Parley P. Pratt*, bot. Parley P. Pratt Jr. (1979), f. 194–197.

DARKA E FUNDIT E MELVËS

Nga Sheril Harvard Uilkoks

"A do të provosh ta marrësh sakramentin?" e pyeta nënën time që po vdiste.

Nëna ime jetoi deri në moshën 92 vjeçe dhe u nda nga jeta kohët e fundit. Ajo ishte në spital kur mjekët vendosën se nuk mund të bënin më asgjë përveçse ta mbanin sa më rehat të ishte e mundur derisa të ndërronte jetë.

Ndërsa po bëheshin përgatitjet për ta marrë në shtëpi, dy vëllezër nga një lagje vendore erdhën në dhomë dhe më pyetën nëse nënës sime do t'i pëlqente të merrte sakramentin. Në fillim u thashë: "Jo, faleminderit". Nëna mezi mund ta kapërdinte ushqimin. Pastaj thashë: "Sidoqoftë, prisni ta pyes". Unë u përkula pranë veshit të saj dhe i thashë: "Këtu janë dy mbajtës priftërie. A do të të pëlqente të provoje ta marrësh sakramentin?" Me një zë të dobët, por të qartë ajo u përgjigj: "Po".

Pas bekimit, unë mora një copë bukë nga tabakaja, shkëputa një copëz të vockël dhe e vura butësisht në gojën e saj. Ajo e përtypi për pak dhe qetësisht u kërkoi falje burrave që u vonua ca. Ata më siguruan se ishte në rregull. Pas lutjes së dytë, unë mora një kupë të vogël plastike me ujë dhe e mbajta te buzët e saj. Ajo piu vetëm

një gllënjë të vogël, por u befasova se sa mirë e gëlltiti.

I falënderova vëllezërit dhe ata u larguan për te dhoma tjetër. Nëna vdiq paqësisht rreth një orë më vonë.

Në ditët që pasuan, kuptova se çfarë çasti të shenjtë pata mundësinë të ndaja me nënën time. Gjëja e fundit që ajo bëri në këtë jetë ishte të merrte sakramentin. Fjala e fundit që ajo tha ishte "Po" – po për të marrë sakramentin, po për të ofruar sakrificën e saj të një "zem[rel] të thyer dhe një shpirt[i] të penduar" (3 Nefi 9:20), po,

për të marrë mbi vete emrin e Jezu Krishtit dhe për të premtuar që gjithmonë ta kujtojë Atë, po, për të marrë Shpirtin e Tij. Gjërat e fundit që kaluan nëpër buzët e saj ishin emblemat e sakramentit.

Sa mirë duhet t'i ketë shijuar asaj darka e fundit! Edhe pse tepër e dobët për të lëvizur apo folur, sa e gjallë në Krisht duhet të jetë ndier ajo! Sa mirënjohëse duhet të jetë ndier ajo për fuqinë e Tij shëlbuese dhe mundësu-ese, që e mbarti atë nëpër ato çaste të fundit të udhëtimit të saj në vdekshmëri dhe i ofroi asaj shpresën për jetë të përjetshme.

Çdo javë ndërsa marrim sakramentin, qofshim të gjithë mirënjohës për mundësinë që kemi të ripërtërijmë besëlidhjet tona dhe të ndiejmë faljen dhe hirin ndërsa përpiqemi të bëhemi më shumë si Ati ynë në Qiell dhe Biri i Tij, Jezu Krishti. Atëherë buka dhe uji mund të jenë për ne, pikërisht siç duhet të kenë qenë për nënën time, "më [të] ëmb[la] mbi çdo gjë që është e ëmbël . . . dhe [të] kulluar[a] mbi çdo gjë që është e kulluar" (Alma 32:42). ■

Autorja jeton në Jutla, SHBA.

Nga Ted R. Kelister,
President i
Përgjithshëm i
Shkollës së të Dielës

*Ndërsa bëhemi nxënës
më të angazhuar, ne do
të përjetojmë gëzimin
hyjnor që vjen nga të
mësuarit dhe të jetuarit
e ungjillit të Jezu Krishtit.*

Gëzimi I TË Nxënës

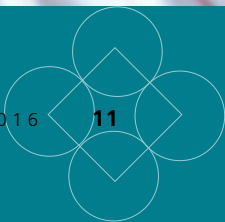
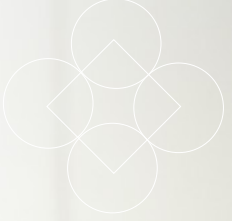
Tregohet një histori për një burrë që u bë i njohur si dembeli i qytetit. Ai nuk donte të punonte, nuk donte të kërkonte punë. Ai thjesht jetonte me ato që i jepnin të tjerët. Më në fund njerëzit e qytetit u lodhën së ndihmuari. Ata vendosën ta çonin në periferi të qytetit dhe ta dëbonin. Ndërsa një nga qytetarët po e shoqëronte në një karrocë në skaj të qytetit, karrocieri ndjeu një valë dhembshurie për të. Ndoshta të braktisurit i duhej dhënë edhe një mundësi. Prandaj, e pyeti: “A do të doje një shinik me misër që të fillosh një jetë të re?” I braktisuri u përgjigj: “A është i zhveshur misri?”¹

Mësuesit dhe Nxënësit: Përgjegjësi e Barabartë për të Kontribuar

Ndonjëherë ne gjejmë dembelë ndaj shkrimeve të shenjta – ata i duan shkrimet e shenjta ‘të zhveshura’ përpara se të marrin prej tyre. Ata e duan ungjillin në formën e një serie pjesësh me nuanca zbavitëse apo të pjesëve të shkurtra filmike. Ata duan që mësuesi i Shkollës së të Dielës ta përgatitë dhe t’ua ushqejë mësimin me lugë, me pak përgatitje apo pjesëmarrje nga ana e tyre.

Në të kundërt, Shpëtimtari i ftoi dikur nxënësit e Tij që të shkonin në shtëpi sepse ata nuk mund t’i kuptonin fjalët e Tij. Ai i urdhëroi që të luteshin, të përsiatnin dhe ta “përgatitnin” mendjen [e tyre] për nesër”, kur Ai do të “vi[n]te [të] ata [përsëri]” (shih 3 Nefi 17:2–3).

Mësimi ishte ky: Përgjegjësia nuk është vetëm e mësuesit që të vijë i përgatitur, por edhe e nxënësit. Ashtu sikurse mësuesi ka përgjegjësinë për të dhënë mësim me anë të Shpirtit, edhe nxënësi ka përgjegjësinë për të mësuar me anë të Shpirtit (shih DeB 50:13–21).

Libri i Mormonit shënon: “Predikuesi nuk ishte më i mirë nga dëgjuesi, *as nuk ishte mësuesi më i mirë nga nxënësi; dhe kështu, ata ishin të gjithë njëjloj*” (Alma 1:26; theksimi i shtuar).

Më poshtë janë disa sugjerime për atë që mund të bëjmë për të përjetuar gëzimin që vjen kur ne bëjmë pjesën tonë për ta nxënë dhe jetuar ungjillin.

Të Nxënit në Shtëpi Studiojini Shkrimet e Shenjta

Çdo anëtar është përgjegjës për ta nxënë vetë ungjillin; ne nuk mund ta delegojmë atë përgjegjësi. Shumica e atij të nxëni vjen nëpërmjet studimit të rregullt të shkrimeve të shenjta. Presidenti Harold B. Li (1899–1973) deklaroi: “Nëse nuk po i lexojmë çdo ditë shkrimet e shenjta, dëshmitë tona po dobësohen”.² Apostulli Pal vërejti se judenjtë në Berea “ishin më fisnikë nga ndjenjat se ata të Thesalonikit dhe e pranuan fjalën me gatishmëri të madhe”, dhe pastaj ai tregoi arsyen për një pranueshmëri të tillë: “[Ata] *i shqyrtonin çdo ditë Shkrimet*” (Veprat e Apostujve 17:11; theksimi i shtuar).

Studimi i përditshëm i shkrimeve të shenjta është një përbërës thelbësor i shpirtshmërisë sonë. Asgjë tjetër nuk mund ta zëvendësojë plotësisht mungesën e tij në përditshmërinë tonë. Për këtë arsye, studimi i shkrimeve të shenjta duhet të jetë një kohë e rezervuar, jo e mbetur.

Disa mund të thonë: “Por nuk kam kohë për studim të përditshëm të shkrimeve të shenjta midis gjithë punëve të tjera në jetë”. Kjo thënie është diçka që të kujton historinë e dy druvarëve që garuan për të përcaktuar se cili mund të priste më shumë pemë në një ditë. Me lindjen e diellit gara filloi. Çdo orë burri më i vogël endej në pyll për rreth 10 minuta a diçka e tillë. Sa herë që ai e bënte këtë, kundërshtari i tij buzëqeshte dhe miratonte me kokë, i sigurt se po dilte përpara. Burri më i madh nuk e la asnjëherë vendin e tij, nuk ndaloi asnjëherë së prerë, nuk bëri asnjëherë pushim.

Kur mbaroi dita, burri më i madh u trondit kur mësoi se kundërshtari i tij, që dukej sikur po humbiste aq shumë kohë, pati prerë shumë më tepër pemë se ai. “Si e arrite këtë kur bëre aq shumë pushime?” e pyeti ai.

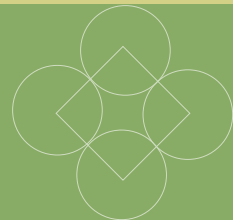
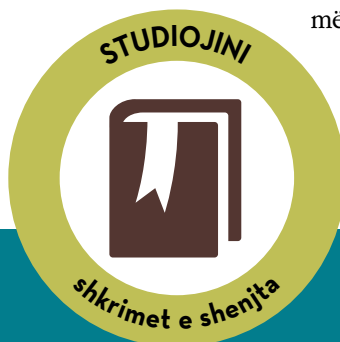
Fituesi u përgjigj: “Oh, unë mprehja sëpatën time”.

Sa herë që i studiojmë shkrimet e shenjta, ne jemi duke e mprehur sëpatën tonë shpirtërore. Dhe pjesa e mrekullueshme është se kur e bëjmë këtë, ne jemi në gjendje ta përdorim kohën tonë të mbetur më me urtësi.

Përgatituni që më Parë

Studimet kanë treguar se vetëm një pakicë e anëtarëve të Kishës i lexojnë qysh më parë shkrimet e shenjta që do të diskutohen në orët

mësimore të dielën.
Secili prej

nesh mund të ndihmojë që ta ndryshojë këtë gjendje. Ne mund ta mbajmë pjesën tonë të përvojës së të nxënit duke ardhur në klasë të përgatitur më mirë, duke i lexuar shkri-
met e shenjta dhe të gatshëm për të treguar ide që kemi. Përgatitja jonë mund të jetë një dhuratë shpirtërore që ia japim të gjithë anëtarëve të klasës.

Të Nxënit në Orën Mësimore **Merrni Pjesë në Orën Mësimore**

Urdhri që ta hapim gojën tonë (shih DeB 60:2–3) gjen zbatim jo vetëm për një mjedis misionar, por gjithash-
tu për mjedisin e klasës. Kur marrim pjesë, ne e ftojmë Shpirtin, që mandej mund të sjellë dëshmi për të vërtet-
tën e komenteve tona dhe të ndriçojë mendjen tonë me
vështrime të mëtejshme. Përveç këtyre, pjesëmarrja jonë
mund t'i frymëzojë mendimet e një tjetri dhe kështu

të nxitë pjesëmarrjen e
tij apo të saj.

Në këtë mënyrë, ne zbatojmë një parim mësimdhënieje që na është dhënë nga Zoti: “Njëri duhet të flasë në një kohë dhe të gjithë të dëgjojnë thëniet e tij, që kur të gjithë të kenë folur *të gjithë të jenë lartësuar prej gjithçkaje*” (DeB 88:122; theksimi i shtuar). Ndonjëherë pjesëmarrja në orën mësimore nuk është e lehtë; ajo na kërkon të dalim nga zona jonë e rehatshme. Por bërja e kësaj sjell rritje shpirtërore për çdokënd në klasë.

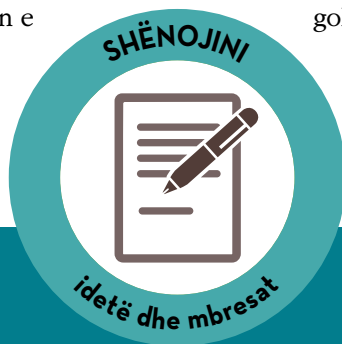
Shënojini Mbresat

Për një kohë të gjatë kam mbajtur letra të bardha shëni-
mesh në kishë dhe kam kërkuar ide doktrinale ose mbresa
shpirtërore që mund t'i shënoja. Mund të them ndershmë-
risht se jam shpërblyer shumë. Kjo qasje e ka ndryshuar
këndvështrimin tim; ajo e ka përqendruar dhe përsheptuar
të nxënin nga ana ime; ajo e ka rritur pritshmërinë time
për kishën.

Përse është kaq e rëndësishme t'i shënojmë përvojat
shpirtërore që marrim në kishë dhe gjetiu? Supozoni për
një çast sikur një nënë po i flet birit të saj adoleshent dhe
në një pikë ai i thotë: “Mami, kjo është vërtet një këshillë
e mirë”. Ai pastaj nxjerr një bllok shënimesh dhe fillon të
shënojë mbresat që mori nga biseda e tyre. Sapo mama-
ja ta mblidhte veten nga habia, a nuk do të donte që t'i
jepte edhe më shumë?

Pa dyshim, i njëjti parim vlen për këshillat nga Ati ynë
në Qiell. Kur i shënojmë mbresat që Ai na jep, Ai ka më
shumë gjasa të na japë zbulesë të mëtejshme. Përveç kësaj,
shumë nga mbresat që ne marrim mund të duken fillimisht
si lende të vogla mendimi, por nëse i ushqejmë dhe përsia-
tim, ato mund të bëhen pemë të mëdha dushku.

Profeti Jozef Smith foli për rëndësinë e shënimit të ideve
dhe mbresave: “Nëse . . . vazhdoni të diskutoni çështje të
rëndësishme . . . dhe nuk i shënoni ato, . . . ndoshta, për
mos shkrimin e këtyre gjërave kur Perëndia i pati zbuluar,
për mos vlerësimin sa duhet të tyre, Shpirti mund të lar-
gohet . . . dhe ka, ose kishte, një njohuri të madhe,
me rëndësi pa fund, që tani ka humbur”.³

Gëzimi i të Nxënit

Të nxënit është shumë më tepër sesa një detyrë hyjnore. Ai synon gjithashtu të jetë një gëzim i ndier thellë.

Në një rast, një matematikan i lashtë i quajtur Arkimedi, iu kërkua nga mbreti i tij për të përcaktuar nëse kurora e re e mbretit ishte ar i plotë apo nëse argjendari e kishte zëvendësuar pandershmërisht arin me argjend. Arkimedi e përsiati zgjidhjen; në fund erdhi përgjigja. Aq i gëzuar ishte nga ky zbulim, sa që ai, sipas legjendës, vrapoi nëpër qytet duke thirrur: “Eureka! Eureka!” – që do të thotë: “E gjeta! E gjeta!”

Sado i madh që ishte gëzimi i tij për zbulimin e një parimi shkencor, ka një gëzim shumë më të madh në zbulimin e të vërtetave të ungjillit të Jezu Krishtit: ato të vërteta që jo vetëm na informojnë, por gjithashtu na shpëtojnë. Për këtë arsye Shpëtimtari tha: “Këto gjëra ju kam thënë që . . . gëzimi juaj të jetë i plotë” (Gjoni 15:11). Dhe për këtë arsye “bijtë e Perëndisë lëshonin britma gëzimi” (Jobi 38:7) kur mësuan për planin e shpëtimit. Ashtu si farat kanë fuqi të brendshme për t’u rritur, edhe të vërtetat e ungjillit kanë fuqi të brendshme për të sjellë gëzim.

Nuk është vetëm një urdhër hyjnor

NJË Veprimtari e Perëndishme

të “kërko[sh] të mëso[sh]” (DeB 88:118), por është gjithashtu një veprimtari e perëndishme. Sa herë që i studiojmë shkrimet e shenjta, vijmë në klasë të përgatitur pak më mirë, marrim pjesë në diskutimet në klasë, bëjmë pyetje dhe i shënojmë mbresat e shenjta, ne po bëhemi më shumë si Perëndia, duke e rritur kështu aftësinë tonë për të përjetuar gëzimin që Ai ndien.

Le të përpiqemi të gjithë të bëhemi nxënës më të angazhuar, nxënës më hyjnorë – në shtëpi, në orën mësimore dhe kudo ku jemi. Ndërsa e bëjmë këtë, ne do të përjetojmë një gëzim hyjnor që vjen nga të nxënit dhe të jetuarit e ungjillit të Jezu Krishtit. ■

SHËNIME

1. Një histori e ngjashme u tregua nga Plaku D. Tod Kristoferson në konferencën e përgjithshme të tetorit 2014.
2. Harold B. Lee, seminar i përfaqësuesve rajonalë, 12 dhjetor 1970.
3. Joseph Smith, në *History of the Church*, 2:199.

PËR T’U Përpjekur për të Mësuar

Sa herë që i studiojmë shkrimet e shenjta, vijmë në orën mësimore të përgatitur pak më mirë, marrim pjesë në diskutimet në klasë, bëjmë pyetje dhe i shënojmë mbresat e shenjta, ne po bëhemi më shumë si Perëndia, duke e rritur kështu aftësinë tonë për të përjetuar gëzimin që Ai ndien.

Fëmijët e Vegjël DHE Sakramenti

Fëmijët tanë të vegjël e ndienin se sakramenti ishte i rëndësishëm për ne. Ne mund të kishim bërë më shumë për t'i ndihmuar ata të kuptonin se ishte i rëndësishëm edhe për ta.

Nga Aaron L. Uest

Ae keni pyetur ndonjëherë veten përse ne i lejojmë fëmijët e papagëzuar që ta marrin sakramentin? A e bëjmë këtë thjesht që të ndalim britmat dhe grindjet e pashmangshme kur ata duan një copë bukë [nga tabakaja e sakramentit]? A e bëjmë këtë thjesht që ordinanca të administrohet më lehtësisht, thjesht sa për të ruajtur paqen?

Unë nuk mendoj kështu. Besoj se ka arsye më të mëdha. E besoj këtë sepse besoj se kur Jezu Krishti thotë “të gjithë”, Ai nënkupton të gjithë. Dhe kur Ai i flet një turme, Ai nuk përjashton askënd.

Kur Shpëtimtari i ringjallur ia paraqiti sakramentin popullit të Tij në kontinentin Amerikan, Ai theksoi se ordinanca kishte një kuptim të veçantë për ata që ishin pagëzuar.¹ Prapëseprapë, Ai i urdhëroi dishepujt e Tij që t’ia “jepnin [sakramentin] *turmës*”². Ajo turmë përfshinte “të vegjlit”³.

Kur mbajtësit e priftërisë sot i shqiptojnë lutjet e sakramentit, ata i kërkojnë Atit Qiellor që t’ua bekojë e shenjtërojë bukën dhe ujin “shpirtrave të të *gjithë* atyre” që marrin prej

tyre.⁴ Të gjithëve. Çdo personi që i merr – përfshirë çdo fëmijë të vogël.

Nëse përmes marrjes së bukës dhe ujit, fëmijët i marrin këto emblema si një bekim për shpirtin e tyre të kulluar, atëherë duhet të ketë një mënyrë për t’i ndihmuar ata të gjejnë domethënie në ordinancë.

Me këtë kuptueshmëri, unë kthej kokën pas në kohën kur fëmijët e mi ishin të vegjël. Unë dhe bashkëshortja ime ia dolëm mbanë për t'i mbajtur ata të qetë gjatë administrimit të sakramentit. Mendoj që ata e ndienin se ordinanca ishte e rëndësishme për ne. Por ne mund të kishim bërë më shumë për t'i ndihmuar ata të kuptonin se ishte e rëndësishme edhe për *ta*.

Çfarë mund të kishim bërë? Ne mund të kishim sjellë ndër mend se fëmijët e vegjël janë të aftë t'i mbajnë premtimet në lutjen e sakramentit. Ata mund ta kuptojnë, në mënyrën e tyre të kufizuar, por të fuqishme, se çfarë do të thotë që “gjithmonë ta kujtojnë” Jezusin. Ata mund të zotohen për t'i “zbat[uar] urdhërimet e tij”. Ata madje mund të tregojnë se janë të “gatshëm të marrin mbi vete emrin” e Krishtit, duke e ditur se ata së shpejti do ta kenë atë privilegj kur të pagëzohen e konfirmohen.⁵

Po për sa i takon përtëritjes së besëlidhjeve? Udhëheqësit e Kishës kanë dhënë mësim se kur marrim sakramentin, ne i përtërijmë të gjitha besëlidhjet që kemi bërë me Zotin.⁶ Fëmijët e vegjël nuk kanë asnjë besëlidhje për të përtërirë.

Mendoj sërish për kohën kur fëmijët tanë ishin të vegjël. Ne nuk mund t'i ndihmonim të mendonin për besëlidhjet, por mund t'i kishim ndihmuar të shihnin përpara për të

bërë besëlidhje në të ardhmen.

E përfytyroj veten time me një djalë ose vajzë të vogël në një mëngjes Shabati:

“Kur të bëhesh tetë vjeç/e”, them unë, “ti do të pagëzohesh dhe do të marrësh dhuratën e Frymës së Shenjtë. Ti do të bësh një besëlidhje. Besëlidhja që do të bësh *atëherë* do të jetë si premtimet që ti bën *tani* kur merr sakramentin.

Kur të marr sakramentin sot, unë do ta përtërij besëlidhjen time të pagëzimit, njësoj sikur po i bëj sërish ato premtime. Ti do të jesh atje me mua, por nuk do të përtërish një besëlidhje. Ti nuk e ke bërë ende një të tillë. Në vend të kësaj, ti mund të *ushtrosh* bërjen e një besëlidhjeje. Sa herë që merr sakramentin, ti mund të përgatitesh për t'u pagëzuar e konfirmuar. Në këtë mënyrë, ti do të jesh gati kur të bëhesh tetë vjeç/e”.

Nëse ju duket e pazakontë ta përdorni fjalën *ushtrim* në këtë mënyrë, merreni parasysh këtë: Në një mjedis ndërrues, një baba mund t'i ndihmojë fëmijët e tij të përgatiten për ordinancën e pagëzimit duke u treguar atyre se si do të qëndrojnë së bashku në ujë dhe duke u treguar fjalët e lutjes së pagëzimit. Ai nuk e kryen ordinancën në atë mjedis. Në njëfarë kuptimi, ai i ndihmon fëmijët e tij që të ushtrojnë. Në këtë mënyrë, ata nuk do të shqetësohen se çfarë do të ndodhë kur të hyjnë në ujërat e pagëzimit. Besoj se nënat dhe etërit mund t'i ndihmojnë gjithashtu fëmijët të ushtrojnë bërjen dhe mbajtjen e besëlidhjes së pagëzimit. Çdo mbledhje sakramenti mund të jetë një sesion i shenjtë ushtrimi për fëmijët e vegjël teksa marrin emblemat e Shlyerjes së Shpëtimtarit.

Dhe kështu unë i kthehem pyetjes sime fillestare. Përse ne i lejojmë fëmijët e papagëzuar që ta marrin sakramentin? A e bëjmë thjesht sa për të “ruajtur paqen”? Natyrisht që jo. Ne i ndihmojmë të vegjlit tanë ta marrin sakramentin, në mënyrë që ata të mund ta kujtojnë Shpëtimtarin e tyre dhe ta ruajnë paqen që vjen prej Tij – një paqe e ndryshme nga ajo që mund të na japë bota.⁷ Ne i ndihmojmë ata që të përgatiten për ta marrë atë paqe me një bollëk gjithnjë e më të madh në të ardhmen, kur ata do t'i bëjnë e mbajnë besëlidhjet me Të. ■

Autori jeton në Jutë, SHBA.

SHËNIME

1. Shih 3 Nefi 18:5, 11.
2. 3 Nefi 18:4; theksimi i shtuar.
3. Shih 3 Nefi 17:21–25; 18:1–4.
4. Doktrina e Besëlidhje 20:77, 79; theksimi i shtuar.
5. Doktrina e Besëlidhje 20:77.
6. Shih L. Tom Perry, “As Now We Take the Sacrament”, *Liahona*, maj 2006, f. 41.
7. Shih Gjoni 14:27.

TË KUPTUARIT E Vetëvrasjes

SHENJAT PARALAJMËRUESE DHE PARANDALIMI

Nga DrF. Keniçi Shimokava

Shërbimet Familjare të SHDM-ve, zyra e Japonisë

Kur Kevini ishte 16 vjeç, prindërit e tij u shkurorëzuan. Rreth të njëjtës kohë, ai e ndërpreu përdorimin e ilaçit të tij për epilepsinë, që e kishte ndihmuar për ta bërë të qëndrueshme gjendjen e tij. Pa e ditur se kishte një çrregullim bipolar, ai filloi të përjetonte paranojë, mani ligështuese dhe depresion të rëndë. Ilaçet nuk dukej se ndihmonin. Arriti në një pikë që ai u ndje aq shumë i lodhur nga gjithçka sa vendosi t'i jepte fund jetës së tij pa ua bërë të ditura të tjerëve qëllimet e tij.

Kevini kujton ditën kur u përpoq t'i jepte fund jetës së vet: "Po qaja. Isha thjesht shumë i lodhur, shumë i zbrazët emocionalisht. Thjesht po i shihja njerëzit, duke dëshiruar që dikush, cilido, të thoshte: 'A je mirë?' Edhe pse e dëshiroja atë shumë, unë po i dëgjoja këta zëra [në kokën time] duke thënë: 'Duhet të vdesësh'. . . . Tërë kohën duke i kërkuar vetes që të [mos e bëja atë], por zërat ishin shumë të fortë, unë thjesht nuk mund t'u bëja ballë atyre."¹

Tragjikisht, askush nuk e vuri re vuajtjen e tij. I bindur se askush nuk donte t'ia dinte për të, ai e bëri përpjekjen që ta vriste veten – por mrekullisht mbijetoi.

A mund ta ndiejmë të paktën një pjesë të vuajtjes së tij mbisunduese dhe të thirrjes së tij të dëshpëruar, të heshtur për ndihmë?

Vetëvrasja është një nga sprovat më të vështira në vdekshmëri, si për ata që vuajnë me mendime vetëvrasëse dhe ashtu edhe për pjesëtarët e tjerë të familjes së tyre. Plaku M. Rasëll Ballard, i Kuorumit të Dymbëdhjetë Apostujve, tha: "Sipas gjykimit tim, nuk ka asnjë kohë më të vështirë për një familje sesa kur një njeri i dashur i jep fund jetës së vet. Vetëvrasja është një përvojë shkatërruese për familjen."² Duke marrë parasysh natyrën serioze të kësaj sprove, le të diskutojmë: 1) atë që dimë rreth vetëvrasjes, përfshirë shenjat e saj paralajmëruese dhe gjërat që mund të bëjmë për të ndihmuar që ta parandalojmë atë; 2) atë që mund të bëjnë pjesëtarët e mbetur të familjes dhe komunitetet; dhe 3) atë që duhet ta bëjmë ne të gjithë për ta forcuar shpresën dhe besimin tonë në Krishtin, kështu që të mos dëshpërohemi.

Të Kuptuarit e Vetëvrasjes

Mbi 800.000 njerëz i japin fund jetës së tyre nëpërmjet vetëvrasjes çdo vit anembanë botës.³ Kjo do të thotë që dikush në botë po i jep fund jetës së vet çdo 40 sekonda. Numri i vërtetë ka të ngjarë të jetë edhe më i lartë, sepse vetëvrasja është një çështje e ndjeshme dhe e paligjshme në disa vende dhe si rrjedhim e raportuar më pak nga ç'duhet. Vetëvrasja është shkaku i dytë më i zakonshëm i vdekjes mes njerëzve midis moshës 15 dhe 29 vjeç. Në shumicën e vendeve, shkalla e vetëvrasjes është më e larta mes njerëzve të moshës mbi 70 vjeç. Drejtpërsëdrejti ose jo, vetëvrasja ndikon mbi një grup të madh të shoqërisë sonë.

Shenjat Paralajmëruese

Kur sfidat e jetës ndihen përtej aftësisë sonë që të përballemi me to, ne mund të përjetojmë stres të skajshëm. Kur shqetësimi emocional ndihet i papërballueshëm, të menduarit e një njeriu mund të errësohet dhe mund t'i bëjë ata të ndihen sikur vdekja është e vetmja mundësi. Mund të ndiejnë se askush nuk mund t'i ndihmojë, gjë që mund të çojë drejt izolimit shoqëror dhe mund ta rëndojë më tej shqetësimin dhe ndjenjën e të qenit pa rrugëdalje dhe të pashpresë, më së fundi duke çuar drejt të menduarit që vetëvrasja është e vetmja mundësi.

Sikurse na mësoi Alma, ne duhet të “mbajmë” barrat e njëri-tjetrit, që ato të mund të jenë të lehta . . . të vajtojmë me ata që vajtojnë; po, dhe të ngushëllojmë ata që kanë nevojë të ngushëllohen”.

Kur dikush tregon *ndonjë* prej këtyre shenjave të rënda paralajmëruese që vijnë⁴, ne menjëherë duhet të kërkojmë ndihmë nga një institucion i shëndetit mjekësor ose nga shërbimet e urgjencës të tilla si policia:

- Bërje kërcënimesh për ta lënduar ose vrarë veten
- Kërkim mënyrash ose mjetesht për ta vrarë veten
- Të folur ose të shkruar rreth vdekjes, procesit të vdekjes ose vetëvrasjes

Shenjat vijuese mund të paraqitin një gjendje më pak urgjente, por ne nuk duhet të ngurrojmë që të ndërhyjmë dhe të gjejmë ndihmë për njeriun që shfaq ndonjërin nga këto shenja:

- Shprehje të mungesës së shpresës dhe të humbjes së qëllimit për të jetuar
- Shfaqje të egërsisë ose zemërimit apo përpjekjes për hakmarrje
- Sjellje në mënyrë të pakujdesshme
- Ndjenja të të qenit i zënë në kurth
- Shtim nga ana e tyre të përdorimit të alkoolit ose drogave
- Largim prej miqve, familjes ose shoqërisë
- Ndjenja të ankthit ose acarimit apo pasje të ndryshimeve dramatike të gjendjes
- Vështirësi për të fjetur ose të fjeturit gjatë gjithë kohës
- Ndjenja që ata janë një barrë për të tjerët

Jo kushdo që përpiqet të kryejë vetëvrasje, i lejon të tjerët ta dinë se ç'ka ndërmend të bëjë, por shumica shfaqin shenja paralajmëruese të tilla si këto. Prandaj merrini seriozisht këto shenja!

Edhe nëse ndihma profesionale nuk është në dispozicion tani, fuqia me të vërtetë përkujdesëse e miqve dhe familjes nuk mund të theksohet më shumë se ç'duhet.

Parandalimi

Kur dikush ka prirje vetëvrasëse, familja dhe miqtë luajnë një rol jetik. Sikurse na mësoi Alma, ne duhet të “mbajmë” barrat e njëri-tjetrit, që ato të mund të jenë të lehta . . . të vajtojmë me ata që vajtojnë; po, dhe të ngushëllojmë ata që kanë nevojë të ngushëllohen” (Mosia 18:8, 9).

Këtu janë disa gjëra të dobishme që mund t'i bëjnë familja dhe miqtë:

Qëndroni pranë dhe dëgjoni me dashuri. Sikurse këshilloi Plaku Ballard: “Nuk ka asgjë më të fuqishme sesa krahu i dashurisë që mund të vihet përreth atyre që po ndeshen me vështirësi”⁵. “Ne duhet t’i shohim ata . . . nëpërmjet syve të Atit Qiellor”, dha mësim Plaku Dejll G. Renland, i Kuorumit të Dymbëdhjetë Apostujve. “Vetëm atëherë ne mund ta ndiejmë shqetësimin përkujdesës të Shpëtimtarit për ta. . . Ky këndvështrim i zgjeruar do të na i hapë zemrat tona kundrejt zhgënjimeve, frikës dhe hidhërimeve të të tjerëve.”⁶

Ndihmoni me gjëra të vërteta. Nëse njeriu po kalon përmes një krize që e ndikon sigurinë dhe nevojat bazë të tij ose të saj, ofroni që të jepni ndihmë të dukshme, por lejojeni njeriun të zgjedhë për ta pranuar ose jo atë ndihmë. Për shembull, nëse ata bëhen vetëvrasës për shkak të humbjes së një pune, duke i ndihmuar që të gjejnë vende pune

bosh, atyre u jepen mundësi nga të cilat të zgjedhin dhe kjo i ndihmon të çlirohen nga ndjenja se nuk kanë rrugëdalje.

Pyetini nëse e kanë marrë parasysh vetëvrasjen. Kur merakoseni që dikush është i shqetësuar dhe po tregon shenja paralajmëruese të vetëvrasjes, pyetini nëse ata po e marrin parasysh vetëvrasjen. Të vepruarit kështu mund t’ju vërë në siklet, por është më mirë ta zbuloni a po e marrin parasysh vetëvrasjen duke i pyetur në mënyrë të drejtpërdrejtë. Ajo mund të krijojë mundësinë për personin që të flasë rreth shqetësimeve dhe problemeve të veta.

Shembuj pyetjesh të tilla mund të jenë: “Ajo duket si shqetësim shumë i madh për t’u përballuar nga një njeri. A po mendon për vetëvrasje?” apo “Me gjithë ato dhembje që po përjeton, pyes veten nëse po mendon për vetëvrasje”. Nëse nuk po mendojnë për vetëvrasje, ata ka të ngjarë që do t’jua thonë.

Nëse ndieni se nuk ju flasin hapur rreth mendimeve për vetëvrasje, qëndroni pranë nxitjeve të Shpirtit që të dini se çfarë të bëni. Ju mund të nxiteni që thjesht të qëndroni me ta derisa të mund t'ju flasin haptazi.

Qëndroni me personin dhe gjeni ndihmë.

Nëse dikush ju lë të kuptoni se po mendon për vetëvrasje, qëndroni me personin dhe bëjeni t'ju flasë rreth asaj që po e shqetëson. Nëse flet rreth metodave të veçanta dhe kohës për vetëvrasje, ndihmoheni personin që të vihet në kontakt me një numër telefonik për situata krize apo një institucion vendor për urgjenca psikiatrike.

Reagimet ndaj një Vetëvrasjeje

Pavarësisht nëse tregojnë shenja paralajmëruese ose jo, disa njerëz vërtet i japin fund jetës së tyre. Kur përballen me përvojën shkatërruese të vetëvrasjes së një njeriu të dashur, pjesëtarët e mbetur të familjes dhe miqtë shpesh përjetojnë hidhërim të thellë,

të fuqishëm dhe të ndërlikuar. Disa prej këtyre reagimeve mund të përfshijnë sa vijon:

- Turp dhe një ndjenjë damke
- Tronditje dhe mosbesim
- Zemërim, lehtësim ose fajësim
- Fshehje të shkakut të vdekjes
- Izolim shoqëror dhe shkëputje në marrëdhëniet familjare
- Përfshirje vepruese dhe madje ngulmuese në përpjekjet për të parandaluar vetëvrasjen
- Një dëshirë gllabëruese për të kuptuar arsyen
- Ndjenjë braktisjeje dhe mospranimi
- Fajësim i të vdekurit, vetes, të tjerëve dhe Perëndisë
- Mendime në rritje për vetëvrasje ose ndjenja të vetëshkatërrimit
- Stres në rritje gjatë kohës së festave dhe gjatë përvjetorit të vdekjes⁷

Çfarë Mund të Bëjnë Pjesëtarët e Mbetur të Familjes dhe Komunitetet

Përmbahuni që të mos gjykoni. Edhe pse vetëvrasja është një çështje serioze, Plaku Ballard gjithashtu na kujtoi: “Sigurisht, ne nuk i dimë të gjitha rrethanat që lidhen me çdo vetëvrasje. Vetëm Zoti i di të gjitha hollësitë dhe është Ai që do t’i gjykojë veprimet tona këtu në tokë. Kur [Zoti] të na gjykojë, unë mendoj se Ai do t’i marrë parasysh të gjitha gjërat: përbërjen tonë gjenetike dhe kimike, gjendjen tonë mendore, aftësinë tonë intelektuale, mësimet që kemi marrë, traditat e etërve tanë, shëndetin tonë e kështu me radhë.”⁸

Lejojeni dhe respektojeni procesin e veçantë të brengosjes së secilit njeri. Njerëzit do të brengosen në mënyra të ndryshme, sepse marrëdhënia e tyre me të vdekurin është e ndryshme nga ajo e dikujt tjetër. Kështu që vlerësojeni dhe nderojeni mënyrën e përjetimit të brengës nga secili njeri.

Kur njerëz të dashur largohen prej nesh, mund të push-tohemi nga emocione të forta dhe madje mbisunduese. Përjetimi i brengës nuk do të thotë një mungesë besimi, megjithatë. Shpëtimtari tha: “Jeto së bashku në dashuri, kështu që ti duhet të vajtosh për humbjen e atyre që vdesin” (DeB 42:45). Brenga është shenjë e dashurisë sonë për njerëzit tanë të dashur, që kanë vdekur, dhe e domethënies që kishte për ne marrëdhënia me ta.

Kërkoni ndihmë. Teksa jeni të brengosur, gjërat mund t’ju duken të pakalueshme. Kërkimi i ndihmës mund të sigurojë mundësi të shenjta për njerëzit e tjerë që t’ju duan dhe t’ju shërbejnë juve. Të lejuarit që ata të ndihmojnë, mund të jetë shëruese dhe forcuese jo vetëm për ju, por edhe për ata.

Mbani lidhje. Disa njerëz mbajnë zi në fshehtësi dhe nganjëherë mund të bëhen të izoluar, prandaj mbani lidhje me familjet dhe miqtë tuaj. Lidhuni herë pas here me pjesëtarët e familjes suaj, të afërmit e miqtë tuaj që janë të brengosur, dhe ofroni ndihmë pasi ata mund të mos vijnë te ju.

Mbështetuni te Shpëtimtari. Në fund të fundit, Shpëtimtari është burimi i shërimit dhe paqes. “Shlyerja e Tij . . . ofron mundësinë ta thërrasim Atë i cili i ka përjetuar të gjitha lëngatat tona të vdekshme, për të na dhënë forcën që t’i durojmë barrët e vdekshmërisë. Ai i njeh dhembjet tona dhe Ai është pranë nesh. Ashtu si Samaritani i mirë, kur Ai na gjen të plagosur buzë rruge, Ai do të na i lidhë plagët dhe do të kujdeset për ne (shih Lluka 10:34).”⁹

Duhet të kuptojmë se ne të gjithë kemi nevojë të mbështetemi tërësisht te Zoti Jezus Krisht dhe Shlyerja e Tij, ndërkohe që përpiqemi për ta bërë pjesën tonë. Ndërsa e dallojmë me përulësi këtë, ne duhet të përpiqemi për t’i kuptuar familjet dhe fqinjët tanë që janë të hidhëruar, t’u afrohemi atyre me dashuri dhe të krijojmë së bashku besim e mirëbesim më të madh te Shpëtimtari, i cili do të kthehet dhe do të “thajë çdo lot nga sytë e tyre; dhe vdekja nuk do të jetë më; as brengë, as klithma, as mundim” (Zbulesa 21:4). ■

SHËNIME

1. Kevin Hines, në Amanda Bower, “A Survivor Talks About His Leap”, *Time*, 24 maj 2006, Time.com.
2. M. Russell Ballard, në Jason Swenson, “Elder Ballard Offers Comfort and Counsel to Those Affected by Suicide”, *Church News*, 19 dhjetor 2014, news.lds.org.
3. Shih World Health Organization, *Preventing Suicide: A Global Imperative* (2014), f. 2.
4. Shih M. David Rudd dhe të tjerë, “Warning Signs for Suicide: Theory, Research, and Clinical Applications”, *Suicide and Life-Threatening Behavior*, vëll. 36, nr. 3 (2006), f. 255–262.
5. M. Russell Ballard, në “Sitting on the Bench: Thoughts on Suicide Prevention” (video), lds.org/media-library.
6. Dejjl G. Renland, “Nëpërmjet Syve të Perëndisë”, *Liahona*, nëntor 2015, f. 94.
7. Shih John R. Jordan, “Is Suicide Bereavement Different? A Reassessment of the Literature”, *Suicide and Life-Threatening Behavior*, vëll. 31, nr. 1 (2001), f. 91–102.
8. M. Russell Ballard, “Suicide: Some Things We Know, and Some We Do Not”, *Ensign*, tetor 1987, f. 8.
9. Dallin H. Oaks, “Të Forcuar nga Shlyerja e Jezus Krishtit”, *Liahona*, nëntor 2015, f. 64.

MATERIALE LEXIMI TË REKOMANDUARA

Xhefri R. Holland, “Si një Vazo e Thyer”, *Liahona*, nëntor 2013, f. 40–42.

Diter F. Uhtdorf, “Shpresa e Dritës së Perëndisë”, *Liahona*, maj 2013, f. 70–77.

Shein M. Bouen, “Sepse Unë Jetoj, Edhe Ju do të Jetoni”, *Liahona*, nëntor 2012, f. 15–17.

Fjalë Profetike

NË NJË Vend të

Paparashikuar

Një revistë e lënë pas do ta ndryshonte jetën e Oskar Kastros përgjithnjë.

Nga Kolet Lindal

Dita kur gruaja e Oskarit e la atë dhe dy fëmijët e tij të vegjël, ishte një nga ditët më të vështira të jetës së tij. Duhej të merreshin shumë vendime. Ai ishte duke kërkuar punë dhe tani i duhej të gjente një banesë të re ku të jetonte. Atij i dukej sikur jeta po i shkatërrohej. Ai mendoi thjesht të hiqte dorë dhe mund të dorëzohej po të mos kishte dy fëmijët e tij të bukur.

Në San-Huan të Argjentinës, nuk kishte shumë shtëpi në dispozicion për t'u marrë me qira me çmimin që kërkonte Oskari. Por një shtëpi e vogël në një lagje të sigurt ishte liruar nga një grup të rinjsh, kështu që Oskari e mori atë me qira dhe u përgatit t'ia fillonte rishtas me fëmijët e tij.

Në shtëpinë e tyre të re, disa revista dhe libra ishin lënë në dysheme dhe, pasi kishte punuar gjithë ditën duke pastruar dhe duke hedhur gjëra, Oskari u ul dhe pa njërën nga revistat. Për njëfarë arsye kapaku e tërhoqi atë. Poshtë titullit, *Liahona*, ishte një figurë e një burri të moshuar që qëndronte në një kullë duke u folur njerëzve. Burri i solli atij ndërmend figurat e profetëve biblikë.

Oskari e hapi revistën dhe filloi të lexonte: "Secili prej nesh e di tashmë se ne duhet t'u themi njerëzve që i duam,

se i duam ata. Por ajo që dimë, nuk pasqyrohet gjithmonë në atë që bëjmë"¹. Oskari mendoi për fjalët e ashpra që qenë këmbyer shumë herë mes tij dhe gruas së vet. Ai donte t'i mësonte fëmijët e tij të ishin më të mirë se aq. Oskari vazhdoi ta lexonte revistën dhe filloi të ndiente shpresën që rritej brenda tij. Përpara se të mbaronte java, ai kishte lexuar çdo artikull dhe dëshironte të dinte më shumë.

Një muaj më vonë, dy misionarë po ecnin në lagjen e Oskarit. Oskari iu afrua atyre dhe i pyeti nëse ishin misionarë të shenjtorëve të ditëve të mëvonshme dhe se sa do të kushtonte për të siguruar më shumë nga ato revista të Kishës. Pleqtë i thanë atij se do t'i kushtonte vetëm 20 minuta nga koha e tij.

Të nesërmen, dy misionarët e vizituan Oskarën në shtëpinë e tij. Oskari u tregoi atyre rreth shpërnguljes së tij dhe se si gjeti libra të vjetër, revista dhe broshura që e vunë atë në dijeni për Kishën. Ai shpjegoi se artikulli i parë që lexoi, lidhej drejtpërdrejt me jetën e tij në atë kohë. Ai e dinte tashmë rëndësinë e familjes dhe donte të dinte më shumë për mbrëmjen familjare dhe lutjen familjare. Ai u tha pleqve se çfarë kishte mësuar tjetër për Kishën, përfshirë edhe rreth Jozef Smithit dhe Rivendosjes së ungjillit.

Ai i pa drejtpërdrejt në sy pleqtë dhe tha fjalët që çdo misionar ëndërron t'i dëgjojë: “Unë besoj se Jozef Smithi ishte një profet i Perëndisë”. Pleqtë e ftuan atë të pagëzohej dhe, me lot në sy, Oskari pranoi. Disa javë më vonë, Oskar Kastro u pagëzua dhe u konfirmua një anëtar i Kishës.

Zoti e kishte përgatitur Oskarën dhe shpirti i tij ishte i thyer dhe gati për të mësuar dhe për t'u rritur. Në atë ditë të paharrueshme, mallëngjyese, shpirti i mesazheve në botimin e *Liahonës* të konferencës së përgjithshme e preku zemrën

e Oskarit. Qiraxhinjtë e mëparshëm të atij apartamenti nuk e dinin ndikimin që do të kishte lënia e atyre pak revistave të Kishës, por mesazhet e ungjillit në ato revista u bënë një mjet i rëndësishëm misionar. Duke e drejtuar atë drejt të vërtetave që po kërkonte, ato ia ndryshuan përgjithnjë jetën Oskarit. ■

Autorja jetonte në Argjentinë ndërsa bashkëshorti i saj po shërbente si president misioni.

SHËNIM

1. Dejvid A. Bednar, “Më të Zellshëm dhe më të Përfshirë në Shtëpi”, *Liahona*, nëntor 2009, f. 17–18.

Oskar Kastro u pagëzua dhe u konfirmua pasi gjeti një botim të *Liahonës* të konferencës së përgjithshme në banesën në të cilën u shpërngul.

Kur familja juaj merr pjesë në mbledhjen e analeve, shërimin e zemrave dhe vulosjen e pjesëtarëve të familjes, ju dhe pasardhësit tuaj do të bekoheni përherë e përgjithmonë.

Historia e Kishës së Jezu Krishtit të Shenjtorëve të Ditëve të Mëvonshme është një histori rreth familjeve. Kur them *familjet*, unë nuk i drejtohem konceptit tonë të sotëm të nënës, babait dhe fëmijëve.

Unë e përdor termin sipas mënyrës që e përdor Zoti, si një sinonim për *fisin* ose *familjet shumëbrezëshe*, sepse çdo njeri e ka një familje. Plani i Atit tonë Qiellor për fëmijët e Tij përqendrohet në këtë lloj familjeje – me fëmijët që marrin forcë nga paraardhësit e shumë brezave të shkuar dhe prin-dërit që kërkojnë t'i bekojnë pasardhësit e tyre në brezat e ardhshëm.

Në këtë kuptim Libri i Mormosit gjithashtu tregon histori të familjeve. Teksa i lexojmë këto histori, ne gjejmë që familjet nuk kanë ndryshuar aq shumë përgjatë shekujve. Edhe ata që jetuan në një kohë e vend tjetër, janë shumë të ngjashëm me ne – dhe nuk ka ndryshuar as dëshira e Perëndisë për fëmijët e Tij që të jetojnë në familje të lumtura, të përfetshme.

Përse e ruajti Zoti analin e këtyre historive? Çfarë donte Ai që ne të mësojmë prej tyre? A përmbajnë ato mësimë që mund të na ndihmonin në përpjekjet tona për t'i mbledhur, shëruar e vulosur familjet tona?

Një Mësim nga Lehi

Unë besoj se familja e parë në Librin e Mormosit – familja e Lehit – ka një mësim të fuqishëm për ne, të cilin mund të mos e kemi vënë re. Familja e Lehit mund të na mësojë shumë rreth analeve të familjes – përse ato janë të rëndësishme për Zotin dhe përse duhet të jenë të rëndësishme për ne.

Kur fillon historia, Lehi dhe Saria po rritin bijat dhe katër bijtë e tyre në Jerusalem, duke bërë një jetë relativisht të rehatshme në atë qytet të madhërishtëm. Jeta e tyre ndryshoi përgjithmonë kur Zoti e urdhëroi Lehin që ta çonte familjen e tij për në vendin e shkretët.

Lehi u bind dhe ai dhe familja e tij i lanë pas zotërimet e tyre materiale dhe udhëtuan nëpër vendin e shkretë. Pasi udhëtuan për njëfarë kohe, Lehi i tha birit të tij, Nefi:

“Shiko, unë kam ëndërruar një ëndërr, në të cilën Zoti më ka urdhëruar që ti dhe vëllezërit e tu duhet të *ktheheni* në Jeruzalem.

Pasi, vër re, Labani ka analin e Judenjve si dhe një gjenealogji të stërgjyshërve të mi, të cilat janë të gdhendura në fletë prej tunxhi” (1 Nefi 3:2–3; theksimi i shtuar).

Për shkak të këtij urdhërimi, familjet tona janë bekuar me shpalljen e madhërisme vijuese nga Nefi të besimit dhe bindjes: “Dhe ndodhi që unë, Nefi, i thashë atit tim: Unë do të shkoj dhe do të bëj gjërat që Zoti ka urdhëruar, pasi e di se Zoti nuk u jep urdhërimet fëmijëve të njerëzve pa përgatitur një udhë për ta, që ata të mund të plotësojnë gjënë, që ai i urdhëron” (1 Nefi 3:7).

Fletët prej tunxhi ishin një anal. Ato përmbanin shkrimet e shenjta, por përmbanin edhe historinë e familjes së Lehit. Zoti e dinte se sa e rëndësishme do të ishte që të ruhej ai anal për brezat e shumtë që do të vinin.

A e keni pyetur ndonjëherë veten përse Zoti nuk e urdhëroi Lehin, por përkundrazi bijtë e tij, që të ktheheshin për analin? Ai ishte patriarku i familjes. Zoti ia dha *atij* vegimin. A nuk do të kishte pasur Lehi më shumë ndikim mbi Labanin sesa bijtë e tij?

Ne nuk e dimë përse Zoti i urdhëroi bijtë e Lehit që të ktheheshin në Jeruzalem, por vërtet e dimë se ata u munduan për ta përmbushur atë që Zoti u kërkoi të bënin. Detyra ishte e vështirë dhe ajo vuri në provë besimin e tyre. Ata mësuan mësimet e vlefshme që do t’u vlenin shumë gjatë gjithë udhëtimit të tyre nëpër vendin e shkretë. Ndoshta më e rëndësishmi, ata mësuan se, kur Zoti urdhëron, Ai me të vërtetë siguron një udhë.

Mund ta pyetim veten, çfarë dëshiron Zoti që të mësojnë bijtë dhe bijat tona ndërkohë që “kthehen” për të marrë analet e familjeve të tyre? Si po e siguron Ai një udhë për ta? A ka përvoja që Ai i dëshiron ata t’i kenë? A po i ftojme ata që t’i kenë këto përvoja? Çfarë bekimesh po shpreson

*Zoti donte që
familja e Lehit t’i
kishte këto anale.
Ato u dhanë pas-
ardhësve të tij një
ndjenjë identiteti.*

Ai t’u japë bijve e bijave tuaja nëpërmjet shërbimit në tempull dhe për historinë familjare?

Kur Nefi dhe vëllezërit e tij u kthyen tek tenda e atit të tyre, Lehi i “mori analet që ishin gdhendur në fletët e tunxhit dhe i shqyrtoi ato që nga fillimi”. Atje ai gjeti “pesë librat e Moisiut”, “profecitë e profetëve të shenjtë” dhe “një gjenealogji të etërve të tij; kështu që ai e dinte se ishte pasardhës i Jozefit; . . . që u shit në Egjipt”. Dhe kur Lehi “i pa të gjitha këto gjëra, ai u mbush me Shpirtin” (1 Nefi 5:10, 11, 13, 14, 17).

Lehi më pas ia mësoi familjes së tij atë që ai e kishte mësuar nga fletët. Ju mund të thoni që tenda e tij u bë një qendër e historisë familjare dhe e të mësuarit – po ashtu sikurse duhet të jenë shtëpitë tona.

Është e lehtë të kuptojmë përse Zoti donte që familja e Lehit t’i kishte këto anale. Ato u dhanë pasardhësve të tij një ndjenjë identiteti, duke i lidhur ata me patriarkët besnikë të së shkuarës dhe duke mbjellë në zemrat

e tyre “premtimet e bëra etërve” (DeB 2:2; Joseph Smith—Historia 1:39). Këto anale ishin kaq të rëndësishme për besimin e brezave të palindur sa Shpirti e paralajmëroi Nefin se pa to, një “komb [i tërë do] të bjerë dhe [do] të mbarojë në mosbesim” (1 Nefi 4:13).

Përvoja e një populli tjetër në Librin e Mormonit tregon se sa e vërtetë është që, kur humben analet, humbet e vërteta dhe përfundimet për brezat e ardhshëm mund të jenë shkatërrimtare.

Mulekitët u larguan nga Jerusalemi rreth së njëjtës kohë sikurse familja e Lehit. Por, ndryshe nga familja e Lehit, “ata nuk kishin sjellë anale me vete”. Në kohën kur Mosia i zbuloi ata rreth 400 vjet më vonë, “gjuha e tyre ishte bërë e prishur; . . . dhe ata mohonin qenien e Krijuesit të tyre” (Omni 1:17). Ata e kishin humbur identitetin e tyre si një popull i besëlidhjes.

Mosia ua mësoi mulekitëve gjuhën e tij që ata mund të mësonin nga analet që zotëronte ai. Si rrjedhojë, mulekitët iu nënshtruan një ndryshimi nga një shoqëri plot shqetësime dhe pa besim në një shoqëri që e kuptonte planin e Perëndisë për lumturinë e tyre – dhe të familjeve të tyre.

Kthehuni me Familjen Tuaj

Dijenja se kush jemi në lidhje me Perëndinë dhe njëritjetrin e ndryshon mënyrën se si mendojmë, veprojmë dhe i trajtojmë të tjerët. Analet janë një pjesë jetike e identitetit dhe e së ardhmes sonë. Vështrimi pas na përgatit të shkojmë përpara.

Prindër, a e keni ftuar familjen tuaj të “kthehet”? A është veçuar familja juaj prej anave të tyre – ose prej njëritjetrit – në njëfarë mënyre ose një tjetër? A është shkëputur lidhja e familjes suaj midis së tashmes dhe së shkuarës? Çfarë ndodhi në historinë tuaj familjare që e shkaktoi këtë shkëputje? A ishte emigrimi, konflikti familjar, kthimi në besimin tek ungjilli apo thjesht kalimi i kohës? A jeni përpjekur kohët e fundit t’i gjeni paraardhësit tuaj në FamilySearch.org?

Shhtëpia e Izraelit është shpërndarë dhe në shumë mënyra ajo përfshin shpërndarjen e familjeve dhe të anaveve tona. Përgjegjësia jonë është t’i mbledhim ata dhe, atje ku është e nevojshme, t’i shërojmë plagët e shkëputjes. Kur kërkojmë me zell që t’i kthejmë zemrat e fëmijëve tanë drejt etërve të tyre, zemrat tona gjithashtu do të kthehen drejt fëmijëve tanë¹ dhe ne do të zbulojmë së bashku paqen dhe shërimin që vijnë nga kjo punë (shih DeB 98:16).

Ashtu si Lehi i dërgoi bijtë e tij të ktheheshin në Jerusalemin për analet e shenjta, le t’i dërgojmë fëmijët tanë të kthehen për analet e familjeve tona. Ashtu si Zoti siguroi një udhë për Nefin, Ai ka siguruar internetin dhe teknologjinë të tjera që do t’i aftësojnë fëmijët tanë për t’i mbledhur e shëruar familjet tona. Dhe Ai ka siguruar tempuj ku ne mund t’i çojmë emrat që i gjejmë, dhe ta bëjmë mbledhjen tonë të përhershme nëpërmjet ordinancave vulosëse.

Gëzimi në Vendin e Shkretë

Kur unë dhe bashkëshortja ime, Sherëll, u martuam, ne vendosëm se do të kishim katër bij. Zoti pati një plan tjetër. Ai na dha katër bija.

Ne kemi udhëtuar me bijat tona përmes vendit të shkretët. Tani ato janë të martuara, me fëmijë dhe po udhëtojnë përmes vendit të tyre të shkretët. A ka qenë gjithçka e lehtë përgjatë udhës? Jo. Ne kemi pasur pjesën tonë të mërmëritjes dhe ka pasur plot vështirësi.

Jeta në vendin e shkretët mund të jetë e ashpër për familjet. Kur njerëzit pyesin: “Si po ia çoni ju dhe familja juaj?” unë shpesh përgjigjem: “Po kalojmë përmes krizave pikërisht tani. Faleminderit që pyesni.”

Por ka edhe çaste të gëzimit të vërtetë përgjatë udhës. Si etër dhe nëna, ne shpenzojmë shumë kohë duke i forcuar fëmijët tanë për vendin e shkretët. Profetët në kohën tonë kanë premtuar se puna e historisë familjare siguron “mbrojtje më të madhe nga ndikimi i kundërshtarit”² dhe një kthim të “thellë dhe [të] qëndruesh[ëm]” te Shpëtimtari.³ Çfarë mënyre e fuqishme për t’i mbledhur, shëruar dhe vulosur familjet tona.

Si patriarku i familjes sonë, unë u kam kërkuar bijave të mia që të “kthehen” për t’i gjetur analet, për t’i çuar emrat në tempull dhe për t’u dhënë mësim nipërve e mbesave tona. Unë u kam kërkuar atyre të arrijnë ta dinë se nga kush e kanë prejardhjen duke marrë pjesë në historinë tonë familjare.

Një Premtim

Unë premtoj se, kur i ftoni fëmijët tuaj që të “kthehen” dhe të gjejnë analet e familjes suaj, së bashku ju do të “gëz[oheni] jashtëzakonisht” sikurse Lehi e Saria dhe do t’i jepni “falënderime Perëndisë së Izraelit”. Teksa i hetoni analet tuaja, ju do të “mbush[eni] me Shpirtin”, ngaqë do të gjeni “se ato [janë] të dëshirueshme; po, madje me një vlerë të madhe”. Dhe ju do ta dini se “ishte urtësia e Zotit, që [ju] duhet t’i merrni ato me vete”, ndërsa udhëtoni “në vendin e shkretët, drejt tokës [suaj të] premtimit” (1 Nefi 5:9, 17, 21–22).

Kisha është këtu për ta mbështetur e forcuar familjen tuaj në këtë udhëtim. Unë premtoj se, kur familja juaj merr pjesë në mbledhjen e anaveve, shërimin e zemrave dhe vulosjen e pjesëtarëve të familjes, ju dhe pasardhësit tuaj – familja juaj – do të bekoheni përherë e përgjithmonë. ■

Nga një bisedë, “Gathering, Healing, and Sealing Families” [“Mbledhja, Shërimi dhe Vulosja e Familjeve”], e dhënë në Konferencën RootsTech të Historisë Familjare në Salt-Lejke-Siti në Jutë, SHBA më 14 shkurt 2015.

SHËNIME

1. Për shembuj të mënyrës se si analet që përmbaheshin në fletët prej tunxhi u sollën shërim pasardhësve të Lehit, shih Alma 37:8–10.
2. Riçard G. Skot, “Gëzimi i Shëlbimit të të Vdekurve”, *Liahona*, nëntor 2012, f. 94.
3. Dejvid A. Bednar, “Zemrat e Fëmijëve Do të Kthehen”, *Liahona*, nëntor 2011, f. 26.

MË SHUMË GJENDEN NË INTERNET

Dy Apostuj u premtojnë bekime të rinjve që marrin pjesë në historinë familjare dhe në shërbimin në tempull. Skanojeni këtë kod të përgjigjes së shpejtë (QR) [PSH] ose vizitoni faqen lds.org/go/1016000 për të parë materialin filmik në anglisht.

Dashuria

KUNDREJT EPSHIT

Nga Xhoshua J. Perki

Revistat e Kishës

EPSHI.

Sigurisht është një fjalë e shëmtuar. Shumica prej nesh nuk duan të mendojnë rreth tij, akoma më pak të mësojnë rreth tij. Termi ngjall një ndjenjë të fëlliqur, disi të zyrtë – joshëse prapë se prapë të gabuar.

Ka një arsye të mirë për këtë. Nëse “lakmia për para është rrënja e gjithë të këqijave” (1 Timoteut 6:10), atëherë epshi është sigurisht përkrahësi i saj i fshehtë. Ai është i pamoralshëm dhe shkatërrues. Epshi i kthen njerëzit, gjërat dhe madje idetë në objekte për t'u zotëruar ose për t'u fituar që të kënaqin një dëshirë gërryese. Por në qoftë se e dimë këtë tashmë, përse kemi nevojë të dimë më shumë rreth tij?

Ngaqë, nëse mund ta kuptojmë më mirë se çfarë do të thotë epshi në të vërtetë, ne mund të mësojmë se si t'u japim formë mendimeve, ndjenjave e veprimeve tona që t'i shmangim dhe mposhtim shfaqjet e tij. Kjo do të na çojë drejt një shoqërimi më të afërt me Frymën e Shenjtë, që i pastron mendimet e qëllimet tona dhe na forcon ne. Dhe kjo do të çojë drejt një jete shumë më të lumtur, paqësore e gëzuar.

Përkufizimi i Epshit

Ne priremi të mendojmë për epshin kryesisht si pasjen e ndjenjave të papërshtatshme e të forta të tërheqjes fizike kundrejt një njeriu tjetër, por është e mundur që të kemi epsh ose të lakmojmë për pothuajse gjithçka: para, pasuri, sende dhe, sigurisht, njerëz (shih Udhëzuesi për Shkrimet e Shenjta, “Epshi”).

Epshi e detyron një njeri të përpiqet për të fituar diçka që është në kundërshtim me vullnetin e Perëndisë. Ai përmbledh çfarëdo ndjenje ose dëshire që e bën një individ të përqendrohet te zotërime materiale apo praktika egoiste – interesa, dëshira, pasione

NËSE MUND TA KUPTOJMË
MË MIRË SE ÇFARË DO TË
THOTË EPSHI NË TË VËRTETË,
NE MUND TË MËSOJMË SE
SI TA SHMANGIM ATË DHE
TË BËJMË ZGJEDHJE QË
NA AFROJNË MË PRANË
SHPIRTIT TË SHENJTË.

PËRKUFIZIMI I DASHURISË DHE EPSHIT

Dashuria është fisnikëruese; epshi është shkatërrues. Dashuria përqafton të vërtetën; epshi përqafton gënjeshttrat. Dashuria lartëson e forcon; epshi shkatërron e dobëson. Dashuria është harmonike; epshi është i stonuar. Dashuria sjell paqe; epshi sjell konflikt. Dashuria frymëzon; epshi mpin. Dashuria shëron; epshi dobëson. Dashuria sjell energji; epshi sjell rrënim. Dashuria sjell dritë; epshi sjell errësirë. Dashuria të mbush dhe të mbështet; epshi nuk mund të kënaqet. Dashuria lidhet ngushtësisht me premtimin; epshi e gjen vendin e tij me krenarinë.

dhe orekse vetjake – në vend që të zbatojë urdhërimet e Perëndisë.

Me fjalë të tjera, dëshirimi i gjërave në kundërshtim me vullnetin e Perëndisë ose dëshirimi për të zotëruar gjëra në një mënyrë që është kundër vullnetit të Tij, është epsh dhe ai çon drejt mungesës së lumturisë.¹

Rreziku i Epshit Seksual

Edhe pse jemi këshilluar kundër epshit si një formë e të lakmuarit në përgjithësi, në kontekstin e tij seksual, epshi është veçanërisht i rrezikshëm. Shpëtimtari këshilloi: “Kushdo që shikon një grua për ta dëshiruar, ka shkelur kurorën me të në zemrën e vet” (Mateu 5:28).

Apostujt e lashtë na paralajmëruan fuqimisht kundër epshit në këtë kuptim. Thjesht si një shembull, Apostulli Gjon tha: “Sepse gjithçka që është në botë, lakmia e mishit, lakmia e syve dhe krenaria e jetës, nuk vjen nga Ati, por nga bota” (1 Gjonit 2:16; shih edhe vargu 17; Romakëve 13:14; 1 Pjetër 2:11).

Dhe paralajmërimet vazhdojnë sot.² Plaku Xhefri R. Holland, i Kuorunit të Dymbëdhjetë Apostujve, shpjegoi: “Pse epshi është një mëkat aq vdekjeprurës? Epo ja, veç ndikimit krejtësisht Shpirt-shkatërrues që ai ka mbi shpirtin tonë, unë mendoj se ai është mëkat ngaqë e përdhos marrëdhënien më të lartë e më të shenjtë që Perëndia na jep në jetën e vdekshme – dashurinë që një burrë e grua kanë për njëri-tjetrin dhe dëshirën që ka çifti për të sjellë fëmijë në një familje që synohet të jetë përgjithnjë.”³

Lejimi që dëshira epshore të hedhë shtat ka qenë në themel të shumë veprimeve mëkatore. Ajo që fillon me një shikim të pafajshëm në dukje, mund të rritet deri në një mungesë të neveritshme të besnikërisë dhe të gjitha pasojat e saj shkatërrimtare. Kjo është ngaqë epshi e dëbon Frymën e Shenjtë dhe na lë të cenueshëm ndaj tundimeve e veseve të tjera dhe kurtheve të kundërshtarit.

Zgjedhjet tragjike të mbretit David janë një shembull i trishtueshëm se sa i fuqishëm dhe vdekjeprurës mund të jetë ky emocion. Davidi ndodhi që e pa Bath-Shebën duke u larë dhe pati epsh për të. Epshi i hapi udhën veprimit dhe ai bëri që t’ia sillnin atë dhe ra në shtrat me të. Më pas, në një përpjekje të pamend për ta fshehur mëkatin e tij, Davidi urdhëroi që burri i Bath-Shebës të vendosej në betejë atje ku ai me siguri do të vritej (shih 2 Samuelit 11). Si rrjedhim, Davidi e humbi ekzaltimin e tij (shih DeB 132:38–39).

Situata e Davidit mund të jetë e skajshme, por sigurisht e vërteton çështjen: epshi është një tundim i fuqishëm. Dorëzimi ndaj tij mund të na shkaktojë që të përfshihemi në gjëra që nuk do t’i bënte askush me mendje të kthjellët. Fakti që ai është kaq tinëzar, që zgjohet kaq lehtë dhe që është kaq i efektshëm për të na tunduar që të largohemi nga Fryma e Shenjtë dhe t’i hapim udhë vullnetit tonë drejt diçkaje të ndaluar, e bën atë edhe më të rrezikshëm. Ai mund të nxitet duke parë pornografi, duke dëgjuar tekste të pahijshme ose duke u përfshirë në intimitet të papërshtatshëm. Në të njëjtën kohë, ndjenjat epshore mund

Epshi përmbledh çfarëdo ndjenje ose dëshire që e bën një individ të përqendrohet te zotërime materiale apo te praktika egoiste, në vend që të zbatojë urdhërimet e Perëndisë.

ta nxitin një individ që të kërkojë pornografinë. Kjo marrëdhënie e ripërsëritur është jashtëzakonisht e fuqishme dhe e rrezikshme.⁴

Epshi i një natyre seksuale i shkatërron dhe i dobëson të gjitha marrëdhëniet, një nga më të rëndësishmet e të cilave është marrëdhënia vetjake e një njeriu me Perëndinë. “Dhe në të vërtetë unë ju them, siç kam thënë më parë, ai që e shoh një grua për ta dëshiruar ose, nëse ndonjë do të shkelë besnikërinë bashkëshortore në zemrën e tij, ata nuk do ta kenë Shpirtin, por do ta mohojnë besimin dhe do të kenë frikë” (DeB 63:16).

Sikurse dha mësim Plaku Riçard G. Skot (1928–2015), i Kuorumit të Dymbëdhjetë Apostujve: “Pamoralshmëria seksuale krijon një pengesë ndaj ndikimit të Shpirtit të Shenjtë me të gjithë ngritjen morale, ndriçimin dhe aftësitë fuqizuese të tij. Ajo shkakton një nxitje të fuqishme fizike dhe emocionale. Me kalimin e kohës krijon një oreks të pashueshëm që e shtyn shkelësin në një mëkat gjithnjë më të rëndë.”⁵

Çfarë Nuk Është Epshi

Pasi morëm parasysh se çfarë *është* epshi, është gjithashu e rëndësishme të kuptojmë se çfarë *nuk* është ai dhe të jemi të kujdesshëm të mos u vëmë etiketën e epshit mendimeve, ndjenjave dhe dëshirave të përshtatshme. Epshi është një *lloj* dëshire, por ka edhe dëshira të drejta. Për shembull,

ne mund të kemi dëshirë për gjëra të mira dhe të përshtatshme që do të ndihmojnë për ta plotësuar punën e Zotit.

Mendoni rreth:

- **Dëshirës për të pasur para.** Në vetvete, dëshirimi i parave nuk është i keq. Pali nuk tha se *paraja* është rrënja e gjithë të keqijave. Ai tha: “*Lakmia për para* është rrënja e gjithë të keqijave” (1 Timoteut 6:10; theksimi i shtuar). Mësimet e dhëna nga Jakobi shtojnë qartësim shtesë: “Por, para se të kërkon pasuri, kërkon mbretërinë e Perëndisë. Dhe, pasi ju të keni marrë një shpresë në Krisht, ju do të merrni pasuri, në qoftë se ju i kërkon ato; dhe ju do t’i kërkon ato me qëllim që të bëni mirë – të vishni të zhveshurit dhe të ushqeni të uriturit dhe të çlironi robërit, dhe t’u jepni ndihmë të sëmurëve dhe të mjerëve” (Jakobi [LiM] 2:18–19).
- **Pasjes së ndjenjave të përshtatshme seksuale kundrejt bashkëshortit ose bashkëshortes suaj.** Ato ndjenja të dhëna nga Perëndia ndihmojnë për ta forcuar, fuqizuar e bashkuar një martesë. Por *është* e mundur të kemi ndjenja të papërshtatshme kundrejt një bashkëshorti ose bashkëshorteje. Nëse kërkojmë arritje vetëm për veten tonë ose vetëm që të kënaqim vetë dëshirat tona gërryese ose ndjenjat tona, ne

Ngaqë Ati Qiellor na ka dhënë lirinë e zgjedhjes, ne kemi fuqi mbi mendimet, ndjenjat dhe veprimet tona.

mund të jemi duke rrëshqitur drejt dëshirave epshore dhe ajo mund të jetë dëmtuese për një marrëdhënie martesore. Kyçi i kërkimit dhe ruajtjes së intimitetit të përshtatshëm fizik në një martesë është qëllimi i pas-tër dhe i dashur.

Parimi i rëndësishëm është që t'i kërkojmë gjërat për qëllimin e drejtë – të ndërtojmë mbretërinë e Perëndisë dhe të shtojmë mirësi në botë. Në dallim nga kjo, epshi na nxit të dalim jashtë kufijve të përshtatshëm, ku dëshirat tona mund t'ia ulin vlerën Perëndisë, t'i trajtojnë njerëzit si objekte dhe t'i kthejnë sendet, pasurinë dhe madje fuqinë në përbindësha që i shtrembërojnë ndjeshmëritë tona dhe i dëmtojnë marrëdhëniet tona.

Përse Shpesh i Bëjmë Udhë Epshit

Nisur nga sa dëmtues dhe i rrezikshëm është epshi, përse është ai kaq tundues dhe kaq mbizotërues? Përse e lejojmë kaq shpesh që të na mposhtë? Në sipërfaqe, mund të duket se egoizmi ose mungesa e vetëkontrollit janë në thelb të epshit. Ata janë faktorë ndihmues, por rrënja e thellë e epshit është shpesh zbrazëti. Individët mund t'i dorëzohen epshit në një përpjekje të kotë për të mbushur një mungesë në jetën e tyre. Epshi është një emocion i rimë, një zëvendësues i varfër për dashurinë e mirëfilltë, vlerën e

vërtetë dhe dishepullimin durues.

Kontrolli i duhur emocional, nga një anë, është një gjendje e zemrës. “Sepse, ashtu si mendon në zemër të tij, ashtu është ai” (Fjalët e Urta 23:7). Kudo ku e vendosim përqendrimin tonë mendor e shpirtëror, ai do të bëhet me kalimin e kohës forca shtytëse mbrapa mendimeve, ndjenjave dhe veprimeve tona. Kurdoherë që e ndiejmë veten tonë të tunduar drejt epshit, na nevojitet ta zëvendësojmë atë tundim me diçka më të përshtatshme.

Përtacia gjithashtu mund të shkaktojë mendime plot epsh. Kur kemi pak gjëra që po ndodhin në jetën tonë, ne priremi të jemi më të cenuar nga ndikimet e këqija. Teksa përpiqemi në mënyrë vepruese që të përfshihemi me zell në kauza të mira (shih DeB 58:27) dhe përpiqemi fort ta përdorim kohën tonë në mënyrë dobiprurëse, ne vërtet do të jemi më pak të prirur ndaj mendimeve epshore apo ndikimeve të tjera negative.

Sikurse shpjegon Plaku Dallin H. Ouks, i Kuorumit të Dymbëdhjetë Apostujve, dëshirat te të cilat zgjedhim të mbështetemi, nuk ndikojnë vetëm veprimet tona, por gjithashtu se cilët bëhemi më së fundi: “Dëshirat diktojnë përparësitë tona, përparësitë drejojnë zgjedhjet tona dhe zgjedhjet përcaktojnë veprimet tona. Dëshirat sipas të cilave veprojmë, përcaktojnë se si po ndryshojmë, atë që po arrijmë dhe cilët po bëhemi.”⁶

Me fjalë të tjera, ne nuk duhet të ruajmë vetëm emocionet në të cilat e lejojmë vetveten të përfshihemi, por edhe mendimet që i paraprijnë ato ndjenja apo që shkaktohen prej tyre. Sikurse na mësoi Alma, nëse mendimet tona janë të papastra, “mendimet tona do të na dënojnë gjithashtu” (Alma 12:14).

Kundërhelmi: Dashuria si e Krishtit

Epshti nuk është i pashmangshëm. Ngaqë Ati Qiellor na ka dhënë lirinë e zgjedhjes, ne kemi fuqi mbi mendimet, ndjenjat dhe veprimet tona. Nuk na duhet t'i vazhdojmë mendimet e ndjenjat epshore. Kur tundimet lindin, ne mund të zgjedhim të mos zbresim nëpër ato shtigje.

Si e mposhtim tundimin për të pasur epsh? Ne fillojmë duke zhvilluar një marrëdhënie të duhur me Atin tonë Qiellor dhe duke zgjedhur t'u shërbejmë të tjerëve. Dhe përfshihemi në sjellje të përditshme fetare, duke përfshirë lutjen dhe studimin e shkrimeve të shenjta, të cilat e ftojnë Frymën e Shenjtë në jetën tonë. Më së fundi, përbërësi i fshehtë është dashuria si e Krishtit – dashuria e pastër, e çiltër, e ndershme, me një dëshirë për të ndërtuar mbretërinë e Perëndisë dhe për ta mbajtur syrin të drejtuar te lavdia e Tij. Ajo dashuri është e mundur kur ne e kemi shoqërimin e Frymës së Shenjtë.

Heqja e epshit kërkon lutje të përzemërt ku ne i kërkojmë Perëndisë që t'i heqë ato ndjenja dhe të japë, në vend të tyre, dashuri hyjnore (shih Moroni 7:48). Kjo bëhet e mundur, ashtu siç bëhet i mundur pendimi për

çdo gjë, nëpërmjet Shlyerjes së Jezu Krishtit.⁷ Për shkak të Tij, ne mund të mësojmë të duam sipas mënyrës që na duan Ai dhe Ati ynë Qiellor.

Kur përqendrohemi vazhdimisht tek Ati ynë Qiellor, kur jetojmë sipas urdhërimit të parë e të dytë – të duam Perëndinë dhe të afërmit tanë porsivetveten (shih Mateu 22:36–39) – dhe kur bëjmë gjithçka mundemi për të jetuar siç na ka mësuar Ai, qëllime të pastra dhe të ndershme e ndikojnë jetën tonë me fuqishmëri gjithnjë e më të madhe. Kur e njësojmë vullnetin tonë me vullnetin e Atit, pakësohen tundimet dhe ndikimet e epshit, të zëvendësuara me dashurinë e pastër të Krishtit. Atëherë ne mbushemi me një dashuri hyjnore që i zëvendëson dëshirat e pamoralshme të kësaj bote me bukurinë e ndërtimit të mbretërisë së Perëndisë. ■

SHËNIME

1. Shih Dallin H. Oaks, “Joy and Mercy”, *Ensign*, nëntor 1991, f. 75; dhe Thomas S. Monson, “Finishers Wanted”, *Ensign*, korrik 1972, f. 69.
2. Për vetëm disa shembuj, shih Doktrina e Besëlidhje 88:121; Spencer W. Kimball, “President Kimball Speaks Out on Morality”, *Ensign*, nëntor 1980, f. 94–98; Neal A. Maxwell, “The Seventh Commandment: A Shield”, *Ensign*, nëntor 2001, f. 78–80; Russell M. Nelson, “Where Is Wisdom?” *Ensign*, nëntor 1992, f. 6–8. Për më shumë paralajmërime nga shkrimet e shenjta kundër epshit, shqyrtoni temat vijuese në Udhëzuesin për Shkrimet e Shenjta: Shkelje Kurore; Mishtor; Dashuri Hyjnore; Zili; Lavirësi; Homoseksualitet; Epsh; Epshor, Epsh; Imoralitet Seksual.
3. Xhefri R. Holland, “Jo Më Vend për Armikun e Shpirtit Tim”, *Liahona*, maj 2010, f. 44.
4. Për më shumë mbi këtë temë, shih Dallin H. Oaks, “Shpëtimi nga Kurthi i Pornografisë”, *Liahona*, tetor 2016, f. 50.
5. Richard G. Scott, “Making the Right Choices”, *Ensign*, nëntor 1994, f. 38.
6. Dallin H. Oaks, “Dëshira”, *Liahona*, maj 2011, f. 42.
7. Shih, për shembull, D. Tod Kristoferson, “Dhurata Hyjnore e Pendimit”, *Liahona*, nëntor 2011, f. 38–41.

PESË SUGJERIME PËR NJË JETË TË PASTËR

Plaku Xhefri R. Holland jep pesë sugjerime për mënyrën se si të fitojmë e të ruajmë një jetë të pastër:

1. Shkëputeni veten tuaj nga njerëz, materiale dhe rrethana që do t'ju dëmtojnë.
2. Kërkoni ndihmë.
3. Zhvilloni dhe ushtroni vetëkontroll për t'i mënjanuar ndikimet e këqija.
4. Zëvendësojini mendimet e fëlliqura me përfytyrime plot shpresë dhe kujtime plot gëzim.
5. Nxiteni praninë e Shpirtit të Zotit dhe jini aty ku është ai Shpirt.

Nga “Jo Më Vend për Armikun e Shpirtit Tim”, *Liahona*, maj 2010, f. 44–46.

SHËRBIMI

Përtej Jordanit

Ose kudo tjetër ku Zoti ka nevojë për ju.

Nga R. Val Xhonson dhe Rejçell Kollman
Revistat e Kishës dhe Shërbimet Botuese

Nëvoja ishte e domosdoshme. Në fillim të vitit 2013, pesë raste me fruth shpërthyen në kampin e refugjatëve të Zaatarit, në shtetin e Jordanisë, në Lindjen e Mesme. Më shumë se 100.000 refugjatë sirianë që jetonin në rrethana të mbipopulluara, ishin në rrezik për marrjen e këtij virusi tej mase ngjites e të rrezikshëm. Qeveria jordanëze planifikoi një fushatë masive vaksinimi për ndalimin e përhapjes së sëmundjes. Plani ishte të vaksinoheshin të paktën 90.000 refugjatë sirianë të moshave nga 6 muajsh deri në 30 vjeç brenda një periudhe dy javore.

Por kishte një problem. Fondi i Emergjencës i Kombeve të Bashkuara për Fëmijët (UNICEF-i) i kishte vaksinat. Ministria e Shëndetësisë e Jordanisë i kishte klinikat. Ajo që nuk kishin, qenë pajisjet ftohëse për një rrjet të pandërprerë shpërndarjeje – shiringat, mbajtëset për mjetet e mprehta, ftohësit e vaksinave – dhe koha po ikte shpejt.¹

Atëherë u përfshinë Ron dhe Sendi Hemondi, çift misionarësh në moshë për mirëqenien, që po shërbenin si drejtues vendorë në Jordani për LDS Charities [Organizatën Bamirëse SHDM]. Meqë Roni dhe Sendi kishin tashmë marrëdhënie pune me UNICEF-in dhe Ministrinë e Shëndetësisë, ata u

bashkuan me të shpejtë në bashkëpunimin ndërmjet këtyre organizatave për të përcaktuar se si mund të ndihmonte LDS Charities [Organizata Bamirëse SHDM].

Roni thotë: “Ne pyetëm për çmimin e blerjes të pajisjeve ftohëse për një rrjet të pandërprerë shpërndarjeje. Kur na e treguan u thamë: ‘Ne mendojmë se LDS Charities [Organizata Bamirëse SHDM] mund të ndihmojë’. Ata thanë: ‘Sa shpejt? S’kemi kohë për të humbur!’”

Brenda 20 orësh LDS Charities [Organizata Bamirëse SHDM] kishte miratuar blerjen e pajisjeve ftohëse për rrjetin shpërndarës. “Kur e vumë në dijeni Ministrinë e Shëndetësisë dhe UNICEF-in”, thotë Roni, “ata u shtangën. Si mundej që një OJQ [organizatë joqeveritare] të vepronte kaq shpejt? Jo vetëm që fushata e vaksinimit vazhdoi sipas programit, por edhe

LDS Charities [Organizata Bamirëse SHDM] ndihmoi për vaksinimin e 90.000 refugjatëve sirianë për fruthin.

frymëzoi një fushatë mbarëkombëtare që vaksinoi qindra mijëra jordanëzë dhe refugjatë sirianë.”

Kriza u shmang.

Për më tepër, kjo ortakëri frytdhënëse midis UNICEF-it, Ministrisë Jordaneze të Shëndetësisë dhe LDS Charities [Organizatës Bamirëse SHDM], krijoi mundësinë për bashkëpunim në të ardhmen.

Mënyra se si Ron dhe Sendi Hemondi mbërritën në atë çast të rëndësishëm në Lindjen e Mesme, është një dëshmi e besimit të çiftit Hemond dhe është për shkak të frymëzimit për programin e misionarëve në moshë të Kishës.

Nevojiteshin: Çifte Misionarësh

Në vitin 2012 çifti Hemond po shërbente si punonjës të ordinancave në Tempullin e Reksburgut të Ajdahos. Roni kishte një kabinet dentar të suksesshëm dhe po jepte mësim në Departamentin e Fesë në Universitetin “Brigam Jang” të Ajdahos. Por rutina e qetë e jetës së tyre ndryshoi befasi nga një mbresë e dallueshme shpirtërore për të dorëzuar menjëherë letrat për të shërbyer në një mision. Çasti kohor i befasoi ata. Fëmijët e tyre të martuar ishin në faza të ndryshme ecurie në karrierë dhe shpërnguljesh dhe Roni nuk po e merrte në konsideratë daljen në pension. Por Shpirti i siguroi se ata nevojiteshin dhe se çdo gjë do të ishte mirë.

Dhe doli se udhëheqësit e priftërisë në zyrat qendrore të Kishës kishin qenë duke agjëruar dhe duke u lutur që

Aman, Jordani

të gjenin çiftin e duhur për të shërbyer si drejtues vendorë për LDS Charities [Organizatën Bamirëse SHDM] në Aman të Jordanisë.

“Ishte kaq e dukshme”, thotë Sendi, “se Zoti ishte shumë përpara nesh, duke përgatitur hollësitë e detyrës specifike që Ai kishte për ne. Ne e dimë se Ai e bën këtë gjë për çdo misionar që shërben. Është ngushëlluese të dish se Shpëtimtari po i organizon gjërat për ju që të shërbeni madje përpara se të mbërrini.”

“Teksa kthejmë kokën pas”, thotë Roni, “jemi mirënjohës që nuk ishim as specifikë dhe as këmbëngulës për vendin se ku donim të shërbenim. Lënia e këtyre çështjeve në duart e Zotit i lejoi Atij të na jepte një përvojë që përndryshe nuk do ta kishim pasur.”

Ajo përvojë përfshinte bashkëpunimin me familjen mbretërore të Jordanisë për projektet humanitare me

SI TË KENI 6 OSE 12, OSE 18, OSE 23 MUAJT MË TË MIRË TË JETËS SUAJ

Një çift mund të shërbejë në një mision për 6, 12, 18 ose 23 muaj, në varësi të situatës së tyre.

Përveç kësaj, kostoja më e madhe financiare e misionit – e strehimit – është bërë e arsyeshme duke i kufizuar çmimet e strehimit në jo më shumë se 1.400 dollarë për çiftet

që shërbejnë nga Shtetet e Bashkuara, Kanadaja, Europa Perëndimore, Japonia dhe Australia. Çiftet nga të gjitha vendet e tjera paguajnë aq sa mund të përballojnë.

Për informacion lidhur me bërjen e kërkesës për shërbimin në një mision dhe për të lexuar më shumë histori të çifteve që kanë pasur muajt më të mirë të jetës së tyre duke shërbyer në misione, shkoni te lds.org/callings/missionary/senior.

interes për familjen mbretërore. Çifti Hemond bashkëpunoi me spitalet dhe klinikat vendore për të siguruar trajnime për stafin mjekësor jordanëz për aftësitë jetëshpëtuese të rigjallërimit të të porsalindurve, që sollën si rezultat një ulje të vdekshmërisë në fëmijët e porsalindur. Nëpërmjet përpjekjeve të tyre dhe përpjekjeve të çifteve të tjera misionare, LDS Charities [Organizata Bamirëse SHDM] siguroi trajnime dhe pajisje për klinikat e syve dhe për organizatat që u shërbejnë njerëzve me paaftësi fizike. Ndër ata që mbështetën çifti Hemond dhe misionarë të tjerë për mirëqenien, ishte një qendër që i mëson gratë me paaftësi fizike se si të presin dhe të qepin veshje të veçanta dhe të përgatitin artikuj artizanalë. Këto aftësi u dhanë pjesëmarrëseve mundësinë për të siguruar më mirë për veten dhe familjen e tyre.

Projekte të tjera përfshinë edhe punën me OJQ të tjera dhe qeverinë jordanëze lidhur me ndihmën për raste të ngutshme dhe përzgjedhjen e studentëve jordanëzë për të marrë një nga dy bursa çdo vit për të frekuentuar Universitetin “Brigam Jang”. Një nga përvojat më të kënaqshme që pati çifti Hemond, ishte bashkëpunimi me Kishën Katolike Latine për të ndërtuar klasa mësimi për të krishterët iranianë, të cilët nuk kishin se ku të mblidheshin.

Ron dhe Sendi Hemond dhe misionarë të tjerë humanitarë punuan me familjen mbretërore të Jordanisë për të ulur numrin e vdekjeve të të porsalindurve atje.

Me Zotin në Vreshtin e Tij

Ndërkohë që ishin në Jordani, çifti Hemond mësoi se sa i vërtetë është premtimi i Zotit për ata që i shërbejnë Atij: “Unë do të shkoj përpara fytyrës suaj. Unë do të jem në të djathtën e në të majtën tuaj dhe Shpirti im do të jetë në zemrat tuaja e engjëjt e mi përreth jush, për t’ju ngritur lart” (DeB 84:88).

“Perëndia është i përfshirë në punën”, thotë Roni. “Ai po punon në vresht me shërbëtorët e Tij. I Zoti i vreshtit i bashkohet çdo çifti që shkon në mision. Ne jo vetëm që i besojmë mrekullitë në Jordani, por edhe i jetuam ato.”

Pa diskutim, engjëjt që ata i ndien “përreth” tyre përfshinë larmin qiellorë, por përfshinë edhe larmin tokësorë, veçanërisht fëmijët e tyre, të cilët e përkrahën vendimin e tyre që ata të shërbenin kaq larg shtëpisë.

Dhe, nga ana tjetër, familja e tyre u bekua nga fuqia mbrojtëse dhe përkrahëse e Zotit. Teksa fëmijët e tyre iu drejtuan Zotit, u këshilluan së bashku dhe u lutën e agjëruan për njëri-tjetrin, u morën vendime të rëndësishme lidhur me karrierën dhe shpërnguljet dhe u zgjidhën shqetësime për ndërlikime të mundshme të lindjeve.

Bekimet që morën fëmijët e tyre, ishin kaq mbresëlënëse saqë, kur Vëllai dhe Motra Hemond u ftuan për ta zgjatur misionin e tyre dyvjeçar në tre vjet, secili prej fëmijëve të tyre shprehu përkrahje të zjarrtë. Ata e ndien se Zoti po bënte diçka tejet të veçantë për ta si rrjedhojë e drejtpërdrejtë e shërbimit të prindërve të tyre.

Prapëseprapë, ndarja që ndjeu familja Hemond, qe një sakrificë. Të qenët në anën tjetër të botës, larg prej atyre që i donin, ishte i vështirë. Por nuk ishte aq e vështirë sa do kishte qenë në të shkuarën. Teknologjia e bëri të mundur për familjarët që të përfshiheshin në jetën e njëri-tjetrit aq shpesh sa kishin nevojë. Sendi thotë: “Çiftet nuk i humbasin lidhjet me familjet e tyre. Ne mbajmë lidhje të vazhdueshme me familjet e fëmijëve tanë në atdhe. Për shkak të programeve elektronike FaceTime dhe postës elektronike, katër nipërit dhe mbesat tona më të vegjël, që lindën ndërsa ne shërbenim, na njihnin dhe u sollën ngrohtë dhe të afërueshëm kur ne u kthyem.”

Hapja e Syve dhe e Zemrës

Ndër bekimet e shumta që çifti Hemond ndjeu se mori nga shërbimi i tyre, ishte se iu hapën sytë ndaj bujarisë dhe miqësisë së popullit jordanëz. Kur çifti Hemond mori

Një shqetësim për çiftet e mundshme misionare, është të qenët larg fëmijëve dhe nipërve e mbesave në çaste të rëndësishme të jetës së tyre. Çifti Hemond mësoi se, në mënyra mbresëlënëse, Zoti i bekon familjet e çifteve që shërbejnë, dhe se teknologjia u mundëson atyre të qëndrojnë afër edhe nëse janë në anën tjetër të botës.

fillimisht thirrjen e tyre, ata ishin të pasigurt për njerëzit, të cilëve do t'u shërbenin.

“Por zbuluam se miqtë tanë myslimanë ishin zemërbutë dhe bujarë”, thotë Roni, “dhe ne jemi të sigurt se, nëse ata do të kishin ndier që ne mund të ishim ndonjëherë në rrezik, do të kishin bërë ç’të mundnin për të na mbrojtur.

Dashuria e tyre hyjnore është e mahnitshme! Jordanezëve nuk u pëlqen kur janë në dijeni se dikush ka nevojë për ndihmë e mos ta ndihmojnë nëse munden. Ata kanë mirëpritur refugjatë që para kohës së mbretit David. Bibla përmban shumë referenca me frazën ‘përtej Jordanit’ dhe ne filluam t’i mbyllnim letrat tona me frazën ‘Përtej Jordanit’ si shenjë falënderimi për shërbimin mallëngjyes që patëm mundësi ta jepnim në këtë vend historikisht zemërdhembshur. Për shekuj Jordania ka qenë një vend me dashuri hyjnore dhe Zoti i ka bekuar njerëzit për këtë.”

Puna nga afër me njerëzit jordanezë i mundësoi çiftit Hemond që të krijonin disa miqësi të forta. “Ne na ftuan në disa vakte iftari, në vaktin që mbyll agjërimin e ditës së Ramazanit”, thotë Sendi. “Miq të tanë myslimanë na ftuan gjithashtu të merrnim pjesë në festa fejesash, martesash dhe rastesh të tjera familjare.”

Kisha nuk predikon apo lejon kryerjen e pagëzimeve për myslimanët në Jordani ose kudo tjetër ku e ndalon

ligji, kështu që çifti Hemond nuk dha asnjë informacion rreth Kishës. Përkundrazi, ata u përqendruan në krijimin dhe mbajtjen e marrëdhënieve – me familjen mbretërore, partnerët humanitarë vendas, çifte të tjera misionarësh që shërbenin me ta, dhe me udhëheqësit fetarë dhe shtetërorë. Kur pyeteshin për hollësi rreth Kishës, çifti Hemond i nxiste kërkuesit të vizitonin faqen në internet LDS.org.

Thirrja për të Shërbyer

Duke marrë parasysh përvojat mbresëlënëse që patën Roni dhe Sendi, a ndihen ata disi të veçantë mes çifteve të thirrura për të shërbyer – ose që mund të thirren të shërbejnë?

Po – dhe jo. “Ne shërbyem në vendin dhe në kohën që Zotit i duhej një çift me aftësitë tona të veçanta dhe përvojat tona të jetës”, thotë çifti Hemond. “Dhe kjo është e vërtetë

për të gjithë çiftet misionare. Çdo çift me aftësinë për të shërbyer në një mision ka qenë i përgatitur për të shërbyer në mënyra të veçanta për ta. Ata thjesht duhet të ushtrojnë mjaftueshëm besim që të shkojnë ku Zoti ka nevojë për ta dhe Ai do t'i përdorë ata për të bërë një ndryshim në jetën e tjerëve.”

“Çiftet mund të sjellin një ndryshim”, tha Plaku Robert D. Hejls, i Kuoromit të Dymbëdhjetë Apostujve. “Çiftet mund të përmbushin gjëra të mrekullueshme që askush tjetër nuk mund t'i bëjë. . . .

. . . Mënyrat nëpërmjet të cilave çiftet mund të shërbejnë, janë praktikisht të panumërta. Që nga përkrahja për zyrën e misionit dhe trajnimet për udhëheqësit e deri te historia familjare, puna në tempull dhe shërbimi humanitar – ka një mundësi për të përdorur pothuajse çfarëdo aftësie ose talenti me të cilin Zoti ju ka bekuar. . . .

. . . Ju keni marrë shumë në jetën tuaj; shkoni përpara dhe jepni lirisht në shërbim të Zotit dhe Shpëtimtarit tonë. Kini besim; Zoti e di se ku nevojiteni ju. Nevoja është kaq e madhe, vëllezër e motra, dhe ka shumë pak punëtorë.”² ■

SHËNIME

1. Shih “Mass Vaccination Campaigns in Syria, Jordan, Lebanon, Iraq and Turkey Amid Measles Outbreaks”, 30 prill 2013, unicef.org.
2. Robert D. Hales, “Couple Missionaries: A Time to Serve”, *Liahona*, korrik 2001, f. 30, 31.

DUKE LYPUR MËSHIRË

Në një udhëtim drejt një qyte-
ti të afërt në Estoni, pashë një
burrë që po lypte para. Si për çudi,
e njoha atë që nga koha kur shërbeva
si misionar në atë qytet 10 vite më
parë. Ai po mbante një trastë të ma-
dhe me shishe plastike, njësoj si më
parë, që t'i mbliidhte për të fituar para
nga riciklimi. M'u kujtua se ai përherë
kërkonte qindarkat e mbetura dhe
nëse i jepje disa, ai të pyeste a kishe
më tepër.

U trondita kur e pashë. Edhe
pas 10 vitesh ai ishte po i njëjti – pak
më i thinjur, por dukej sikur kishte
jetuar të njëjtën jetë duke lypur para
ditë pas dite. Mendova për 10 vitet e
mrekullueshme që unë kisha jetuar
ndërkohë, që përfshinin martesën
në tempull, marrjen e një arsimimi,
gjetjen e një vendi të mirë pune dhe

gëzimin e një shëndeti të mirë.

E mora me mend se kjo mund
të ishte hera e fundit që e shihja
dhe ndjeva se duhej t'i jepja diçka.
Problemi ishte se kisha vetëm një
kartëmonedhë që vlente më shumë
nga sa isha i gatshëm t'i jepja. U zura
ngushtë nga zgjedhja që kisha – të
mos i jepja asgjë apo t'i jepja më shu-
më nga sa dëshiroja. Vendosa se nuk
do të bënte ndonjë ndryshim të madh
për mua dhe atij do t'ia zbukuronte
ditën, prandaj ia dhashë paratë.

Jo më larg se dy ditë më vonë,
e gjeta veten në një situatë të ngjash-
me, por këtë herë isha unë ai që po
lypte mëshirë. Kisha ngatërruar da-
tën për bërjen e një kërkesë për një
bursë të rëndësishme. Mendoja se e
kisha dorëzuar dy javë më parë, por

u tmerrova kur e kontrollova përsëri
datën dhe pashë se e kisha dërguar
atë një ditë më vonë.

Shuma e bursës ishte saktësisht sa
njëqindfishi i shumës që i kisha dhënë
lypësit dhe nuk besoj se kjo ishte ras-
tësi. E gjeta veten duke u lypur mëshi-
rë, si në lutje drejtuar Atit tim Qiellor
dhe me anë të mesazheve elektronike
drejtuar drejtuesve të universitetit. Ata
thanë se do ta përfshinin kërkesën, por
do ta shënonin se ishte me vonë.

Lutja ime mori përgjigje dhe u
bekova duke e marrë bursën, e cila
më ndihmoi mua dhe time shoqe
shumë financiarisht. Por më e rëndë-
sishmja është se kjo përvojë më dha
një mësim të vlefshëm: a nuk jemi ne
të gjithë lypsarë përpara Perëndisë?
(shih Mosia 4:19). ■

Methju Krendëll, Harju, Estoni

Në një udhëtim drejt një qyteti të
afërt në Estoni, pashë një burrë që
po lypte para. Si për çudi, e njoha atë që
nga koha kur shërbeva si misionar në atë
qytet 10 vite më parë.

ENGJËJ QË QUHESHIN Z. DHE ZNJ. DAN

Po shikoja televizor kur nëna ime telefonoi për të më thënë se vëllai i saj, daja im 92-vjeçar, Flojdi, dhe bashkëshortja e tij, teto Milli, qenë sëmurë me grip dhe nuk kishin ushqim në shtëpi. Asnjëri nuk ishte aq mirë sa të shkonte në dyqan për të marrë diçka. Dajë Flojdi dhe teto Milli nuk kishin asnjë familjar tjetër aty pranë, prandaj nuk kishin askënd që t'i ndihmonte.

Nëna ime pyeti a mund t'i ndihmoja unë. Unë jam e vetmja anëtare e Kishës nga ajo anë e familjes dhe më kishin thirrur për ndihmë edhe në situata të tjera më parë. Problemi ishte se unë jetoja në Juta të SHBA dhe tetoja e daja im ishin në Hemet të Kalifornisë në SHBA.

I thashë nënës sime të më linte disa minuta për t'u menduar se si t'ia bëja. Kisha një shoqe që jetonte pranë Hemetit, ndaj i telefonova dhe e pyeta a njihnte ndokënd në Hemet. Ajo më tregoi rreth një zonje që shërbente në Tempullin e Redlandsit në Kaliforni që quhet motra Dan, e cila ishte presidente e Shoqatës së Ndihmës atje.

Kur motra Dan u përgjigj në telefon, fillova [t'i thoja]: "Përshëndetje, motra Dan! Ju nuk më njihni, por unë quhem Nensi Litëll dhe jetoj në Juta. Jam një anëtare e Kishës, por tetoja

Motra Dan këmbënguli se ajo dhe i shoqi do t'u çonin ushqim tetos dhe dajës tim.

dhe daja im që jetojnë në Hemet nuk janë. Ata janë sëmurë dhe nuk kanë ushqim në shtëpi." I tregova ku jetonin, që ishte larg nga vendi ku ishte ajo, dhe i shpjegova se doja thjesht të merrja informacion për një restorant pranë tyre që mund t'u dorëzonte ushqim në shtëpi.

Në vend të kësaj, motra Dan këmbënguli se ajo dhe i shoqi do t'u çonin ushqim tetos dhe dajës tim. Ndodhi që ata kishin supë e bukë të bërë në shtëpi dhe nëna e saj sapo kishte bërë biskota. Unë kundërshtova, por ajo ngulmoi.

Disa orë më vonë, motra Dan telefonoi dhe më siguroi se gjithçka

ishte mirë. Nëna ime më telefonoi më vonë për të më treguar se çfarë kishte thënë dajë Flojdi për vizitën e tyre. Ai tha: "Në shtëpinë time erdhën engjëj që quheshin z. dhe znj. Dan. Ata erdhën me duar plot me ushqim: fruta, zarzavate, supë shtëpie, bukë dhe biskota. Ato ishin biskotat më të mira që kam ngrënë ndonjëherë." Çifti Dan u takua me dajën tim, i ndihmuan ata me nevojat e tyre dhe më pas vëllai Dan e mbajti në krahë teton time të brishtë Millin, e cila vuante nga sëmundja e Alzheimerit, nga shtrati i saj te një karrige në kuzhinë kështu që motra Dan të mund ta ushqente.

Kur dajë Flojdi i telefonoi nënës sime për t'i treguar rreth vizitës, ai u përlot. Ai tha se nuk kishte takuar asnjëherë njerëz kaq të sjellshëm e të kujdesshëm. Ai i tha nënës sime se unë isha me fat që jetoja në Juta dhe që isha e rrethuar nga "gjithe ata mormonë".

Katër ditë pas vizitës, dajë Flojdi doli jashtë për te kutia e tij postare, rrëshqiti dhe u rrëzua. Ai përplasi kokën dhe vdiq katër ditë më vonë. Me përjashtim të një infermiereje që u kujdes për të në shtëpi, vëllai dhe motra Dan qenë njerëzit e fundit që daja im pa përpara se të vdiste.

Jam mirënjohëse për shembullin si të Krishtit të një prej motrave të mia të Shoqatës së Ndihmës e cila jetonte qindra kilometra larg; dikush që nuk e kisha takuar kurrë, e cila ndihmoi teton dhe dajën tim. ■

Nensi Litëll, Juta, SHBA

NJË STINË PËR HISTORINË FAMILJARE

Si nënë me dy bija të vogla, unë shpesh kam dhënë justifikimin se nuk mund të marr pjesë në disa nga gjërat ku do të doja të merrja pjesë, sepse thjesht nuk është “stina” ime për t’i bërë ato. Njëra nga këto gjëra ishte puna e historisë familjare.

Edhe pse kisha marrë pjesë në indeksim si një veprimtari e këndshme Shabati në të shkuarën, e gjeta veten duke dhënë justifikime se nuk kisha as kohën as dijeninë që të ndërmeroja punën e historisë sime familjare në atë kohë.

Zemra ime ndryshoi herët një mëngjes pak muaj më parë ndërsa isha e ulur në tempull. Ndërkohë që shqyrtoja emrat e të vdekurve në kartat e tempullit, duke u lutur që ata do t’i praninin ordinancat e tempullit të kryera për ta, mendova me vete: “A nuk do të ishte e këndshme sikur këta të ishin pjesëtarë të vetë familjes sime? Do të më pëlqente të bëja punën për ta.” Shpirti më pohoi që, nëse këto do të ishin dëshirat e mia, atëherë Zoti do të më ndihmonte të bëja punën time të historisë familjare,

veçanërisht në ditën e Shabatit. Ai mund të më ndihmonte ta gjeja kohën dhe njohurinë për t’i përmbushur qëllimet e Tij.

Atë të diel, shkova në shtëpi dhe u futa në faqen e internetit FamilySearch.org. Menjëherë lotët m’i mbushën sytë ndërsa shihja emrat e paraardhësve të mi. Lidhja ime me ta u bë më e fortë. Çfarë e shtoi dashurinë time për ta, ishin fotografitë dhe dokumentet personale, të shtuara kohët e fundit nga gjyshja ime, duke i bërë pjesëtarët e familjes sime të merrnin jetë edhe më shumë për mua. Ndjeva gëzim kur e përfshiva bijën time dyvjeçare, e cila mësoi t’i dallonte fotografitë e stërgjyshes dhe katragjyshes së saj, duke i thirrur ato në emër. Ndjeva mënyrën që e përshkroi Presidenti Rasëll M. Nelson, i Kuorumit të Dymbëdhjetë Apostujve: “Shabati siguron një mundësi të mrekullueshme për t’i forcuar lidhjet familjare.

Në fund të fundit,

Perëndia do që secili prej nesh, si fëmijë të Tij, të kthehemi tek Ai si shenjtorë që kanë marrë dhurimin [indaumentin], të vulosur në tempuj si familje, me paraardhësit tanë dhe pasardhësit tanë” (“Shabati Është një Kënaqësi”, *Liahona*, maj 2015, f. 130–131).

Që nga ajo përvojë fillestare, unë kam vazhduar të marr pjesë në punën e historisë familjare në ditën e Shabatit. Jam bekuar që të bëj punë në tempull për disa nga pjesëtarët e vdekur të familjes sime. Një bekim i veçantë ka qenë që të mësoj rreth të afërmeve të mi dhe të fitoj një lidhje më të ngushtë me gjyshërit e mi, të cilët nuk janë anëtarë të fesë sonë. Ai ma ka forcuar vendosmërinë time që t’i mbaj besëlidhjet e mia dhe të duroj deri në fund, që unë të mund të jem një hallkë e fortë në familjen time të përjetshme.

Edhe pse ka ende shumë punë për t’u bërë, unë i jam mirënjohëse Atit tim Qiellor për rritjen e aftësisë sime që të mund të marr pjesë në punën e Tij, veçanërisht në ditën e Tij. Për mua, Shabati është me të vërtetë një kënaqësi. ■

Rejçell Ljuis, Juta, SHBA

Ndjeva gëzim kur e përfshiva bijën time dyvjeçare, e cila mësoi t’i dallonte fotografitë e stërgjyshes dhe katragjyshes së saj, duke i thirrur ato në emër.

Rastisi që kisha një statujëz të kapiten Moronit dhe ai mbeti në xhepin e këmishës sime gjatë gjithë pjesës tjetër të vitit shkollor si një kujtesë e asaj që kapiten Moroni më pati mësuar për të drejtuar një klasë në shkollë të mesme.

KAPITEN MORONI MË NDIHMOI TË JAP MËSIM NË SHKOLLËN E MESME

Isha në mes të një viti të vështirë duke u dhënë mësim 13 dhe 14-vjeçarëve. Sapo kisha ardhur në shtëpi nga një mbledhje e mërzitshme me ndihmës-drejtorin për një vlerësim të kohëve të fundit. Ngaqë isha mësues i ri dhe më duhej t'i krijoja vetë shumicën e mësimëve të mia, u gjenda në vështirësi për t'i mbajtur studentët të përqendruar dhe të interesuar. Kryesisht biseda doli në përfundimin se duhej t'i detyroja nxënësit e mi që të bënin një zgjedhje – të përqendroheshin ose të hynin në telash – dhe t'u shkoja paralajmërimeve deri në fund.

U largova nga takimi i dëshpëruar dhe i ndrydhur. E vura si synim që të nesërmen ta bëja këtë mbledhje çështjen e ditës gjatë studimit të shkrimeve të shenjta të mia. Në mënyrë të pabesueshme, përgjigjet më erdhën ndërsa lexoja nga Libri i Mormonit.

U luta që të mësoja nga shkrimet e shenjta atë mëngjes se si të jem një mësues më i mirë. Fryma e Shenjtë më mësoi kur lexova rreth kapiten Moronit tek Alma 44. Në këtë pikë të historisë, kapiten Moroni dhe neftët i patën rrethuar lamanitët te lumi Sidon dhe i trembën derisa i bënë lamanitët

që të hidhnin armët. Unë vijova të lexoj, duke menduar sa do të doja të jem në klasë si kapiten Moroni: komandues, i sigurt dhe i suksesshëm.

E lexova dialogun dhe vura re Moronin që i thoshte Zarahemnas dhe lamanitëve se ata qenë të detyruar të bënin një zgjedhje: “Na dorëzoni armët e luftës dhe . . . do t’ju falim jetën, në qoftë se shkoni udhës suaj dhe nuk do të vini përsëri në luftë kundër nesh” ose ndryshe “në qoftë se ju nuk e bëni këtë, . . . do t’i urdhëroj njerëzit e mi, që të bien mbi ju” (Alma 44:6, 7). Kuptova se ai po bënte atë që administratori im më kishte thënë të bëja! “Jepu dy zgjedhje dhe ndiqe këtë deri në fund”, pati thënë ai. Me këtë në mendje, unë e përvetësova moton e Moronit: “Vër re, do t’i japim fund konfliktit” (Alma 44:10).

I armatosur me parimet që pata mësuar në historinë nga shkrimi i shenjtë rreth njërit prej heronjve të mi, u ktheva në klasë i sigurt me planin tim të betejës. Rastisi që kisha një statujëz të kapiten Moronit dhe ai mbeti në xhepin e këmishës sime gjatë gjithë pjesës tjetër të vitit shkollor si një kujtesë e asaj që kapiten Moroni më pati mësuar për të drejtuar një klasë në shkollë të mesme. Kur u dhashë nxënësve të mi dy zgjedhje, sjellja e tyre u përmirësua, ata e bënë punën e tyre dhe ne shkuam më mirë. Viti mbaroi dhe ishte ende e vështirë, por me lutjen që mori përgjigje dhe me fuqinë e shkrimeve të shenjta, unë qeshë në gjendje t’i “[jepja] fund konfliktit”. ■

Ben Floyd, Uashington, SHBA

AGJËRIMI DHE LUTJA PËR EMËN

Nga Sesilia Norrung

Pasi bija ime ra nga një dritare, mendova se frikërat tona më të mëdha u bënë realitet.

Familja ime sapo qe kthyer nga pushime të mrekullueshme. Pas drekës unë i lashë të dy fëmijët tanë, Markusin katërvjeçar dhe Emën trevjeçare, të luanin lart në dhomën e gjumit të apartamentit tonë katërkatësh. Në Danimarkë, dritaret hapen si kanata. Dritaret zakonisht mbahen të mbyllura, por ne i patëm lënë paksa hapur gjatë pushimeve që apartamenti të ajroset gjatë udhëtimit tonë.

Ndërsa po laja enët, befaz ndjeva se diçka e tmerrshme kishte ndodhur. Vrapova për në dhomën e ndenjes ndërkohë që Markusi i zbreti shkallët me vrap. Ai po bërtiste i trembur, duke thënë se Ema pati rënë nga dritarja – një dritare rreth 12 metra mbi trotuarin prej çimentoje. Vrapova poshtë shkallëve, duke përsëritur emrin e Emës me ulërimë. E pashë bijën time të vogël shtrirë në çimento si të ishte pa jetë. Ajo ishte tërësisht e lëshuar kur e ngrita dhe mendova se frikërat e mia më të këqija qenë vërtetuar. Bashkëshorti im, që më pati ndjekur jashtë, e mori atë në krahët e vet dhe i dha asaj menjëherë një bekim priftërie.

Ambulanca erdhi shpejt, dhe unë e Markusi bëmë një lutje ndërsa ndihmësmjekët merreshin me Emën. Shpejt ne të gjithë ishim në autoambulancë drejt spitalit.

Te njësia e urgjencës neve na u bashkuan pjesëtarë të familjes që erdhën për të na mbështetur. Markusi shkoi në shtëpi me ku-shërinjtë e vet, ndërsa unë dhe bashkëshorti im ndenjem, pa e ditur ende gjendjen e Emës.

Pas asaj që dukej si një pritje e gjatë, një nga mjekët më në fund hyri, duke kërkuar për hollësi rreth aksidentit. Ata thanë se normalisht një rënie nga një lartësi e tillë do të kishte përfunduar në plagë të brendshme, me vetëm pak mundësi mbijetese. Ema pati thyerje të legenit dhe një tronditje, por gërvishtjet ishin vetëm sipërfaqësore. Mjeku tha se një engjëll duhet ta ketë kapur atë.

Edhe pse mbijetesa e Emës ishte një mrekulli, ajo ishte ende pa ndjenja për shkak të traumës në kokë. Bashkëshorti im dhe dy miq të ngushtë kryen përsëri një shërbesë për Emën. Në atë bekim asaj iu premtua një shërim i plotë pa asnjë problem të përhershëm dhe se kjo do të ishte një përvojë pozitive në jetën e saj. Ndjeva mirënjohje të pafund për fuqinë e priftërisë. Të gjitha lutjet e mia që ishin bërë gjatë gjithë natës qenë dëgjuar.

Ema doli nga koma katër ditë më vonë. Gjatë atyre katër ditëve, miq, anëtarë të Kishës dhe të tjerë agjëruan dhe u lutën për të. I ndjeva lutjet e shenjtorëve besnikë përrreth meje, duke më forcuar mua dhe familjen time. Ndjeva sikur Ati Qiellor më kishte mbështjellë me krahët e Tij dhe më mbushte me ngushëllim.

Kunji ynë pati mbajtur një agjërim një ditë përpara se ajo të zgjohej. Ne besojmë se Ati Qiellor i dëgjoi lutjet tona dhe se zgjimi i Emës ishte një rezultat i drejtpërdrejtë i agjërit. Qysh atëherë Ema u shërua me shpejtësi.

IMAGE © ISTOCK/THINKSTOCK

Pesë ditë më vonë ajo tha fjalën e saj të parë që nga aksidenti dhe nëntë ditë më vonë ajo doli nga spitali. Ajo kaloi pesë javë në një karrige me rrota dhe pastaj filloi me fizioterapi.

Rreth një muaj pas aksidentit, shpina ime papritur u dëmtua nga ngritja që i bëja Emës. Më kaploi një ndjenjë pafuqie jo vetëm fizike, por edhe shpirtërore. Si mund të vazhdoj të kujdesem për të?

Një natë, faji i të qenit aq e pafuqishme u bë tepër i madh. Dola nga shtëpia dhe gjeta një stol në park, ku iu luta Atit Qiellor për rreth një orë. Për herë të parë në jetën time, ndjeva fuqinë e mrekullueshme të Shlyerjes së Shpëtimtarit që më pushtoi. E gjithë dhembja dhe pikëllimi që kisha mbajtur u larguan prej meje; të gjitha barrët qenë hequr nga shpatullat e mia pas asaj lutjeje. Ema ishte ende në karrige me rrota dhe unë po merrija trajtim të rregullt për shpinën, por isha forcuar për të vazhduar.

Një vit më vonë, Ema mund të vraponte, të qeshte, të tregonte histori dhe të mendonte siç duhet të bëjë një katërvjeçare.

Ne e dimë se ka një Atë të dashur në Qiell, i cili kujdeset për ne dhe na njej personalisht. Ai e di se nëpër çfarë sfidash kalojmë. Unë nuk do të dyshoj kurrë për mrekullitë që Ai na jep nëpërmjet lutjes, agjërimit dhe bekimeve të priftërisë. ■

Autorja jeton në Rajonin e Kryeqytetit të Danimarkës.

CILI ËSHTË REAGIMI YNË NDAJ SPROVAVE?

“Kur ndodhin gjëra të vështira në jetën tonë, cili është reagimi ynë i menjëhershëm? Është pështjellim ose dyshim apo tërheqje shpirtërore? Është një goditje për besimin tonë? A fajësojmë Perëndinë apo të tjerët për rrethanat tona? Apo reagimi ynë i parë është të kujtojmë se kush jemi ne – se ne jemi fëmijë të një Perëndie të dashur? A lidhet kjo me një mirëbesim absolut se Ai i lejon disa vuajtje tokësore *nga* që e di se do të na bekojnë, ashtu si zjarri i një pastruesi, për t’u bërë si Ai dhe për të fituar trashëgiminë tonë të përfundimtare?”

Plaku Donald L. Hallstrom, i Presidencës së Të Shtatëdhjetëve, “Unë Jam një Fëmijë i Perëndisë”, Liahona, maj 2016 f. 27.

**Nga Presidenti
Rasëll M. Nelson,**
President i
Kuorumit të
Dymbëdhjetë
Apostujve

Qëndroni si Mijëvjeçaristë të Vërtetë

Shumë njerëz ju drejtohen juve si *mijëvjeçaristë*. Do ta pranoj se, kur studiuesit ju drejtohen me atë fjalë dhe e përshkruajnë atë që studimet e tyre nxjerrin në pah për ju – pëlqimet dhe mospëlqimet tuaja, ndjenjat dhe prirjet tuaja, pikat tuaja të forta dhe pikat tuaja të dobëta – nuk ndihem rehat. Ka diçka në mënyrën se si ata e përdorin termin *mijëvjeçarist* që më bezdis. Dhe sinqerisht, jam më pak i interesuar për ato që *ekspertët* kanë për të thënë rreth jush sesa për ato që Zoti më ka thënë rreth jush.

Kur lutem për ju dhe e pyes Zotin se si ndihet *Ai* për ju, ndiej diçka tejet të ndryshme nga ajo që thonë studiuesit. Mbresat shpirtërore që kam marrë rreth jush, më bëjnë të besoj se termi *mijëvjeçarist* mund të jetë në fakt i përsosur për ju – por për një arsye shumë të ndryshme nga ajo që ekspertët mund të kuptojnë ndonjëherë.

Termi *mijëvjeçarist* është i përsosur për ju nëse ai term ju kujton se kush jeni *në të vërtetë* dhe cili është *në të vërtetë* qëllimi juaj në jetë. Një mijëvjeçarist i vërtetë është dikush të cilit iu mësua dhe që e dha mësim njëmend ungjillin e Jezu Krishtit para vdekshmërisë dhe që bëri besëlidhje me Atin tonë Qiellor atje për gjëra të guximshme – madje gjëra të guximshme *moralisht* – që ai apo ajo do të bënte ndërsa ishte këtu në tokë.

Një mijëvjeçarist i vërtetë është një burrë apo grua të cilit apo të cilës Perëndia i mirëbesoi mjaftueshëm sa ta dërgonte në tokë gjatë periudhës ungjillore më kërkuese në historinë e kësaj bote. Një mijëvjeçarist i vërtetë është një burrë apo grua që jeton tani për të ndihmuar në përgatitjen e njerëzve të kësaj bote për Ardhjen e Dytë të Jezu Krishtit dhe

Ju jeni një “brez i zgjedhur”, i paracaktuar nga Perëndia për të bërë një punë mbresëlënëse – për të ndihmuar në përgatitjen e njerëzve të kësaj bote për Ardhjen e Dytë.

për mbretërimin e Tij gjatë mijëvjeçarit. Mos u gaboni për këtë fakt – ju u lindët për të qenë një mijëvjeçarist i vërtetë.

Pyetja është: “Si mund të qëndroni dhe të jetoni si një mijëvjeçarist i vërtetë?” Kam katër rekomandime.

1. Mësojeni se Kush Jeni në të Vërtetë

Shpenzoni kohë për të menduar plot lutje rreth këtyre fakteve:

- Ju jeni një bir apo bijë e zgjedhur e Perëndisë.
- Ju jeni krijuar sipas shëmbëlltyrës së Tij.
- Ju morët mësim në botën e shpirtave që të përgatiteshit për çdo gjë dhe gjithçka që do të hasnit gjatë kësaj pjese të fundit në këto ditë të mëvonshme (shih DeB 138:56). Ato mësimet qëndrojnë brenda jush!

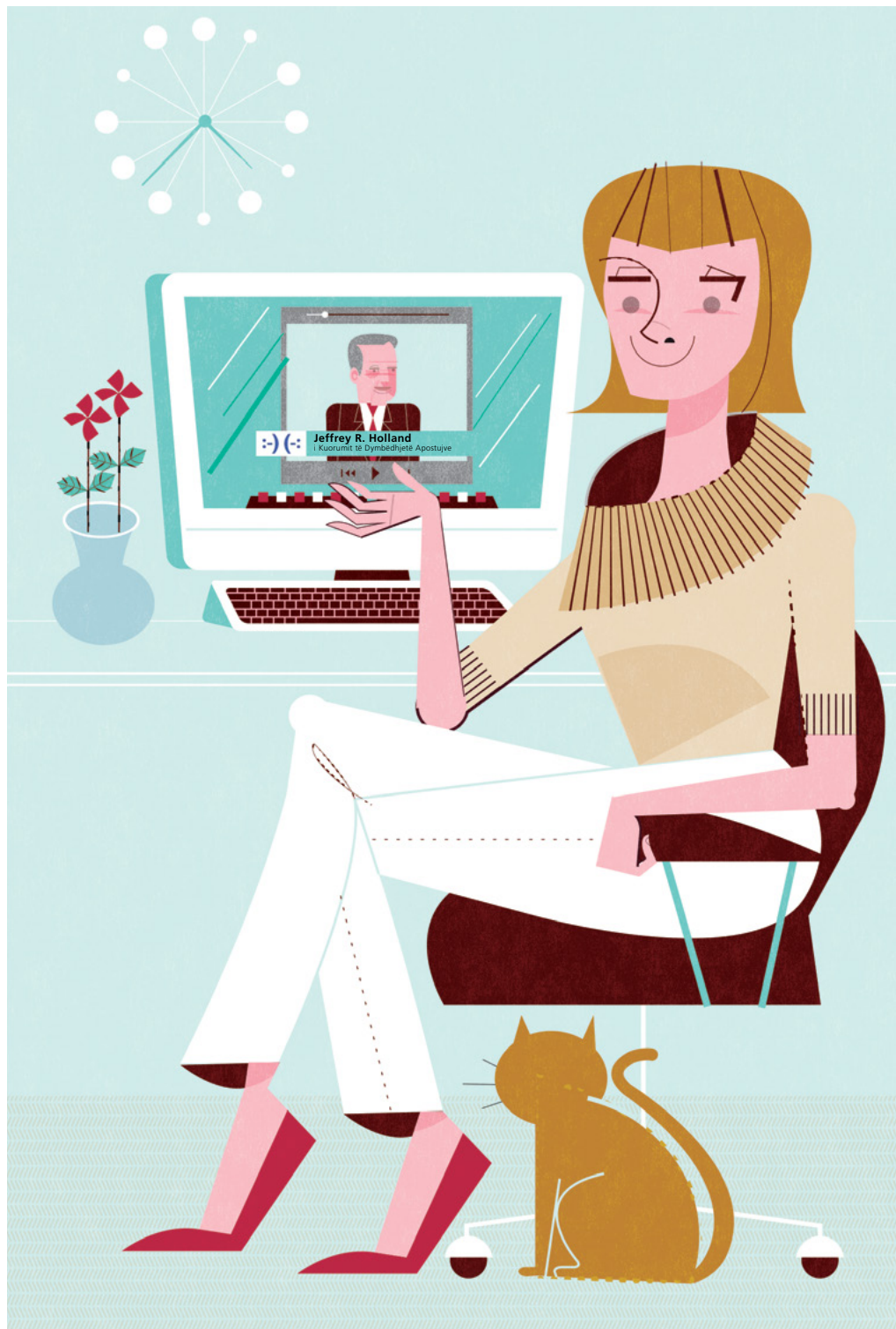
Ju po jetoni në “or[ën] e njëmbëdhjetë”. Zoti ka deklaruar se kjo është hera e fundit që Ai do t’i thërrasë punëtorët në vreshtin e Tij për t’i mbledhur të zgjedhurit nga të katër cepat e tokës. (Shih DeB 33:3–6.) Dhe *ju* u dërguat për të marrë pjesë në këtë mbledhje. Në mënyrë të përsëritur e kam parë nga afër ndikimin e fuqishëm të mijëvjeçaristëve të vërtetë teksa ata i sjellin të tjerët te njohuria e së vërtetës. Kjo është pjesë e identitetit tuaj dhe e qëllimit tuaj si fara e Abrahamit (shih Galatasve 3:26–29)!

Disa muaj më parë, unë dhe ime shoqe, Uendi, patëm një përvojë mbresëlënëse në Siberinë e largët. Mes atyre që po udhëtonin me ne në ditën tonë të përgatitjes për në Irkutsk, ishin presidenti i misionit, Gregori S. Brinton; bashkëshortja e tij, Selli, dhe djali i tyre misionar i kthyer, Semi, i cili e kishte bërë misionin e tij në Rusi. Ne vizituam liqenin e bukur Bajkal dhe një treg në brigjet e tij.

Kur u kthyem në furgonin tonë, vumë re se Semi nuk ishte. Disa çaste më vonë ai u kthye, i shoqëruar nga një grua në moshë të mesme që quhej Valentina. Në gjuhën e saj amtare ruse, Valentina thirri me entuziazëm: “Dua të takoj nënën e këtij të riu. Ai është kaq i edukuar, inteligjent dhe i dashur! Dua të takoj nënën e tij!” Valentina u

tërhoq nga fytyra e ndritshme, e mbushur me dritë e Semit.

Semi e njohu Valentinën si me nënën, ashtu edhe babanë, i dha asaj një fletëpalosje rreth Shpëtimtarit dhe i organizoi gjërat që misionarët ta vizitonin atë. Kur misionarët u rikthyen më vonë me një kopje të Librit të Mormonit, ajo premtoi ta lexonte.

Disa gra të tjera që punojnë në të njëjtin treg, ishin gjithashtu të emocionuara për librin e ri që kishte marrë Valentina. Ne nuk e dimë ende fundin e kësaj historie por, për shkak të dritës së dallueshme që rrezatonte Semi, Valentina dhe disa nga mikeshat e saj janë njohur me ungjillin.

Mijëvjeçaristët e vërtetë, ashtu si Semi, e dinë se kush janë në të vërtetë. Ata janë dishepuj të devotshëm të Jezu Krishtit që e mbërthejnë në mënyrë instiktive çdo mundësi për të ndihmuar veten dhe të tjerët që të përgatiten për mbretërimin mijëvjeçar të Shpëtimtarit tonë.

Prandaj, rekomandimi im i parë është ta mësoni *vetë* se kush jeni në të vërtetë. Pyeteni Atin tuaj Qiellor, në emrin e Jezu Krishtit, se si ndihet Ai rreth jush dhe misionit tuaj këtu në tokë. Nëse pyetni me qëllim të vërtetë, me kalimin e kohës, Shpirti do t'ju pëshpëritë të vërtetën që ju ndryshon jetën. Shënojin ato mbresa, rishikojini ato shpesh dhe ndiqini ato me saktësi.

Unë ju premtoj se, kur të filloni të kuptoni madje një pjesëz të mënyrës se si Ati juaj Qiellor ju shikon dhe të gjërave që Ai po mbështetet tek ju që t'i bëni për Të, jeta juaj nuk do të jetë më kurrë e njëjta!

2. Priteni – dhe Përgatituni – të Arrini të Pamundurën

Perëndia u ka kërkuar përherë fëmijëve të Tij të besëlidhjes që të bëjnë gjëra të vështira. Për shkak se ju jeni bij dhe bija të Perëndisë që i mbani besëlidhjet, që jetoni në pjesën e mëvonshme të këtyre ditëve të mëvonshme, Zoti do t'ju kërkojë *juve* të bëni gjëra të

vështira. Mund të jeni të sigurt për këtë – provat abrahamike nuk ndaluan me Abrahamin (shih DeB 101:4–5).

E di sa shkurajuese mund të jetë kur ju kërkojnë të bëni diçka që duket shumë përtej aftësisë suaj. Kisha qenë anëtar i Kuorumit të Dymbëdhjetë Apostujve vetëm për 19 muaj kur Presidenti Spenser W. Kimball (1895–1985) ndërroi jetë. Në mbledhjen e parë të Presidencës së Parë dhe Kuorumit

Ju u dërguat për të marrë pjesë në mbledhjen e të zgjedhurve. Në mënyrë të përsëritur e kam parë nga afër ndikimin e fuqishëm të mijëvjeçaristëve të vërtetë teksa ata i sjellin të tjerët te njohuria e së vërtetës.

të Dymbëdhjetë Apostujve pas shugurimit të Presidentit Ezra Taft Benson (1899–1994), ai i dha detyra të posaçme Të Dymbëdhjetëve. Udhëzimet e tij për mua përfshinë këto fjalë: “Plaku Nelson, ti duhet të hapësh vendet e Europës Lindore për predikimin e ungjillit”.

Ishte viti 1985. Gjatë atyre viteve të ngurta nga ana politike, të cilave u drejtohem si Lufta e Ftohtë, jo vetëm që qyteti i Berlinit ndahej nga një mur me plot kuptimin e fjalës, por e gjithë Europa Lindore po ashtu ishte nën zgjedhën shtypëse të komunizmit. Kishat u mbyllën dhe adhurimi fetar ishte rreptësisht i kufizuar.

Kisha kaluar shumë kohë nga jeta

ime profesionale duke hapur zemra për të kryer ndërhyrje që shpëtonin jetë, por nuk kisha *asnjë* përvojë që do të më bënte të besoja se unë mund të hapja vende për predikimin e ungjillit. Dhe prapëseprapë, një profet më kishte dhënë një detyrë, ndaj unë i hyra bërjes së asaj që më dukej tërësisht e pamundur.

Prej fillimit, më dolën pengesa në udhën time. Mbërrita në shumicën e vendeve duke mos e ditur ku të shkoja. Edhe kur isha në gjendje të gjeja emrin e një zyrtari të përshtatshëm të qeverisë, nuk ishte e pazakontë që një mbledhje të anulohet në minutën e fundit apo të shtyhej. Në një vend, kur një takim u shty për dy ditë, tundime të shumta u vunë qëllimisht në udhën time për të më vënë në provë – përfshirë gracka për para në tregun e zi dhe veprimtari të tjera të paligjshme. Në një rast tjetër, mbledhja u hap me kërkesën që unë të largohesha *menjëherë*!

Por Zoti është në gjendje ta bëjë vetë punën e Tij (shih 2 Nefi 27:20–21), dhe unë pata privilegjin të shihja shpalosjen e një mrekullie pas një tjetre – gjithnjë, dhe vetëm, *pasi* i kisha vënë mendimet e mia më të mira, përpjekjet e mia më të guximshme dhe lutjet e mia më të zjarra të detyrë.

Njohja e Kishës u bë nga disa prej atyre vendeve përpara se të shembej Muri i Berlinit. Më vonë erdhën njohje të tjera. Në vitin 1992, pata mundësi t'i raportoja Presidentit Benson se Kisha tashmë ishte vendosur në çdo vend të Europës Lindore!

Si mijëvjeçaristë të vërtetë tek të cilët Zoti mund të mbështetet, edhe *ju* do ta bëni historinë! Juve do t'ju kërkohej të pranoni detyra sfiduese

dhe të bëheni një mjet në duart e Zotit. Dhe Ai do t'ju mundësojë juve që ta arrini të pamundurën.

Si do ta arrini të pamundurën? Duke bërë çfarëdo gjëje të nevojshme për ta forcuar besimin tuaj te Jezu Krishti, duke e rritur kuptueshmërinë tuaj për doktrinën e dhënë mësim në Kishën e Tij të rivendosur dhe duke kërkuar me ngulm të vërtetën. Si mijëvjeçaristë të vërtetë, me spirancë të hedhur te doktrina e pastër – kur t'ju kërkohet të bëni gjëra të pamundura – ju do të jeni në gjendje të bëni një hap përpara me besim e ngulm të paepur dhe ta bëni me gëzim gjithçka që është në fuqinë tuaj për t'i përmbushur qëllimet e Zotit (shih DeB 123:17).

Do të keni ditë kur do të jeni krejtësisht të shkurajuar. Pra, lutuni për guxim që të mos dorëzoheni! Do t'ju nevojitet ajo forcë sepse do të bëhet gjithnjë e më pak e përhapur të jesh një shenjtor i ditëve të mëvonshme. Mjerisht, disa njerëz që mendonit se ishin miqtë tuaj, do t'ju tradhtojnë. Dhe disa gjëra thjesht do të duken të padrejta.

Megjithatë, unë ju premtoj se, teksa e ndiqni Jezu Krishtin, ju do të gjeni paqe të qëndrueshme dhe gëzim të vërtetë. Teksa i mbani besëlidhjet tuaja me përpikëri më të madhe dhe teksa e mbron Kishën dhe mbretërinë e Perëndisë në tokë sot, Zoti do t'ju bekojë me forcë dhe urtësi për ta arritur të pamundur.

3. Mësoni Se Si të Keni të Drejtën e Përdorimit të Fuqisë së Qiellit

Çdonjëri prej nesh ka pyetje. Përpjekja për ta mësuar, për ta

kuptuar e për ta njohur të vërtetën është një pjesë jetike e përvojës sonë në vdekshmëri. Një pjesë e madhe e jetës sime është kaluar duke bërë kërkime. Edhe ju do të mësoni më së miri duke bërë pyetje të frymëzuara.

Pikërisht në këtë çast disa prej jush po mundohen të dinë se çfarë duhet të bëjnë me jetën e tyre. Të tjerë prej

jush mund ta pyetin veten a u janë falur mëkatet e tyre. Shumica prej jush po e pyetin veten kush dhe ku është partneri i tyre i përjetshëm – dhe ata që nuk po e pyetin veten, duhet ta bëjnë.

Disa mund ta vënë në dyshim arsyen pse Kisha i bën disa nga gjërat që bën. Ndoshta shumë prej jush nuk

janë të sigurt se si të marrin përgjigje për lutjet e veta.

Ati ynë Qiellor dhe Biri i Tij qëndrojnë gati për t'iu përgjigjur pyetjeve tuaja nëpërmjet shërbesës së Frymës së Shenjtë. Por është në dorën tuaj që të mësoni se si të kualifikoheni për ato përgjigje dhe si t'i merrni ato.

Nga mund t'ia nisni? Fillojeni duke shpenzuar më shumë kohë në vende të shenjtë. Tempulli është një vend i shenjtë. E tillë është ndërtesa kishtare, ku ju i përtërin besëlidhjet duke marrë sakramentin çdo të diel. Ju ftoj gjithashtu ta bëni apartamentin tuaj, fjetoren tuaj, shtëpinë tuaj apo dhomën tuaj një vend të shenjtë, ku ju mund të tërhiqeni të sigurt nga shpërqendrimet e errëta të botës.

Lutja është çelësi. Lutuni për të ditur çfarë duhet të ndaloni së bëri dhe çfarë të filloni të bëni. Lutuni për të ditur çfarë t'i shtoni mjedisit tuaj dhe çfarë t'i hiqni në mënyrë që Shpirti të mund të jetë me ju me bollëk.

Përgjërojeni Zotit për dhuratën e të dalluarit. Pastaj jetoni dhe punoni për të qenë të denjë ta merrni atë dhuratë, kështu që, kur të ndodhin ngjarje pështjelluese në botë, ju do ta dini saktësisht se çfarë është e vërtetë dhe çfarë jo (shih 2 Nefi 31:13).

Shërbeni me dashuri. Shërbimi me dashuri ndaj atyre që kanë humbur udhën apo që janë të lënduar në shpirt, e hap zemrën tuaj për zbulesë vetjake.

Shpenzoni më tepër kohë – shumë më tepër kohë – në vende ku Shpirti është i pranishëm. Kjo do të thotë më tepër kohë me miq që po kërkojnë ta kenë Shpirtin me vete. Shpenzoni

më tepër kohë të gjunjëzuar në lutje, më tepër kohë me shkrimet e shenjtë, më tepër kohë me punën për historinë familjare, më tepër kohë në tempull. Ju premtoj se, teksa i jepni vazhdimisht Zotit një pjesë bujare të kohës suaj, Ai do ta shumëfishojë pjesën e mbetur të saj.

Ne mbështetim 15 burra të cilët janë shuguruar si profetë, shikues dhe zbulues. Kur del një problem

Do t'ju kërkohet të pranoni detyra sfiduese dhe të bëheni një mjet në duart e Zotit. Dhe Ai do t'jua mundësojë juve që ta arrini të pamundurën.

sëmbues – dhe ato duket se bëhen çdo ditë e më sëmbuese – këta 15 burra kacafyten me problemin, duke u përpjekur t'i kuptojnë të gjitha degëzimet e rrjedhave të ndryshme të veprimit dhe kërkojnë me zell ta dëgjojnë zërin e Zotit. Pas agjërit, lutjes, studimit, përsiatjes dhe këshillimit me Vëllezërit e mi rreth çështjeve serioze, nuk është e pazakontë që unë të zgjohem gjatë natës me mbresa të mëtejshme rreth problemeve për të cilat jemi të shqetësuar. Dhe Vëllezërit e mi kanë të njëjtën përvojë.

Presidenca e Parë dhe Kuorumi i Dymbëdhjetë Apostujve këshillohen së bashku dhe tregojnë gjithçka që

Zoti na ka drejtuar që ta kuptojmë e ndiejmë, më vete dhe bashkërisht. Dhe pastaj ne e shohim Zotin të ndikojë te Presidenti i Kishës për ta shpallur vullnetin e Vet.

Ky proces profetik u zbatua në vitin 2012 me ndryshimin e caktimit të ulët të moshës për misionarët dhe përsëri me shtesat e fundit në manualin e Kishës, që rrodhën nga ligjërimi i martesës mes të njëjtës gjini në disa vende. Të mbushur me dhembshuri për të gjithë, dhe veçanërisht për fëmijët, ne u munduam shumë ta kuptonim vullnetin e Zotit për këtë çështje.

Duke qenë gjithnjë të ndërgjegjshëm për planin e Perëndisë për shpëtimin dhe për shpresën e Tij për jetën e përjetshme për secilin nga fëmijët e Tij, ne morëm parasysh larminë dhe ndërthurjet e panumërta të ngjarjeve të mundshme që mund të ndodhnin. Ne u takuam në mënyrë të përsëritur në tempull ndërkohë që agjëronim dhe luteshim, dhe kërkuam drejtim e frymëzim të mëtejshëm. Dhe atëherë, kur Zoti e frymëzoi profetin e Tij, Presidentin Tomas S. Monson, që ta deklaronte mendjen e Zotit dhe vullnetin e Zotit, secili prej nesh gjatë atij çasti të shenjtë ndjeu një pohim shpirtëror. Ishte privilegji ynë si Apostuj që ta mbështetnim atë që i ishte zbuluar Presidentit Monson. Zbulesa nga Zoti për shërbëtorët e Tij është një proces i shenjtë dhe po kështu është privilegji juaj i marrjes së zbulesës vetjake.

Vëllezërit dhe motrat e mia të dashura, ju keni po aq qasje te mendja dhe vullneti i Zotit për jetën tuaj vetjake sa kemi ne Apostujt për

Kishën e Tij. Ashtu si Zoti na kërkon *neve* që të kërkojmë e përsiatim, të agjerojmë e lutemi, të studiojmë e të kacafytemi me pyetje të vështira, Ai kërkon që *ju* të bëni të njëjtën gjë ndërsa kërkon përgjigje për vetë pyetjet tuaja.

Ju mund të mësoni ta dëgjoni zërin e Zotit nëpërmjet pëshpëritjeve të Frymës së Shenjtë.¹ Sado të dobishëm që mund të duken Google-i, Twitter-i dhe Facebook-u, ata thjesht nuk ju japin përgjigje për pyetjet tuaja më të rëndësishme!

Miqte e mi të dashur e të rinj, ju mund ta dini mendjen dhe vullnetin e Zotit për vetë jetën tuaj. Nuk keni pse ta pyetni veten a jeni atje ku Zoti ka nevojë që të jeni ose a jeni duke bërë atë që Ai ka nevojë që ju të bëni! Ju mund ta dini! Fryma e Shenjtë do t'ju tregojë "të gjitha gjërat që ju duhet të bëni" (2 Nefi 32:3).

4. Ndiqini Profetët

Në vitin 1979, ndërkohë që po shërbeja si president i përgjithshëm i Shkollës të së Dielës, u ftova të ndiqja një seminar të Përfaqësuesve Krahinorë gjatë të cilit Presidenti Spenser W. Kimball dha një fjalim frymëzues rreth hapjes së dyerve të kombeve të mbyllura në atë kohë për Kishën, të tilla si Kina. Ai i sfidoi të gjithë të pranishmit që ta studioinin gjuhën mandarine në mënyrë që ne të mund t'i ofronim aftësitë tona profesionale për t'i ndihmuar njerëzit në Kinë.

Mua, sfida e Presidentit Kimball m'u duk si një urdhër profetik. Prandaj, po atë natë e

pyeta bashkëshorten time të ndier, Denzelin, a do të ishte e gatshme ta studiointe gjuhën mandarine me mua. Ajo pranoi dhe ne gjetëm një mësues që të na ndihmonte. Sigurisht që ne nuk mësuaam ta flisnim gjuhën mandarine shumë mirë, por mësuaam mjaftueshëm sa, kur unë u ftova pikërisht vitin e ardhshëm (nëpërmjet një

sërë ngjarjesh fare të papritura) që të shkoja në Kinë si një profesor vizitor për të dhënë mësim për ndërhyrjen me zemër të hapur, isha në një pozitë më të mirë për ta pranuar ftesën.

Po kaloj me të shpejtë gjashtë vite deri në 1985-ën, vitin pasi isha thirrur në Kuorumin e Të Dymbëdhjetëve. Një ditë, mora një kërkesë të

ngutshme për të shkuar në Kinë që të kryeja një ndërhyrje me zemër të hapur për një yll të famshëm të operës, që konsiderohej në mbarë Kinën si një hero kombëtar. U shpjegova se përgjegjësia ime kishtare me kohë të plotë më ndalonte të shkoja, por mjekët në Kinë m'u përgjyruan që të shkoja sakaq për ta kryer ndërhyrjen që do të shpëtonte një jetë.

E diskutova çështjen me presidentin e kuorumit tim dhe me Presidencën e Parë. Ata ndien mbresën se, si një nder për njerëzit e Kinës, unë duhet ta bëja udhëtimin dhe ta kryeja ndërhyrjen.

Ashtu bëra. Fatmirësisht, ndërhyrja që një sukses! Rastësisht, ajo që ndërhyrja e fundit me zemër të hapur që kam kryer ndonjëherë. Ishte në Xhinan të Kinës, më 4 mars 1985.

Tani, duke kaluar me të shpejtë sërish, këtë herë deri në tetor 2015, vetëm tre muaj më parë. Uendi dhe unë u ftuam që të ktheheshim në Universitetin e Shkollës së Mjekësisë Shandong në Xhinan. U mahnitëm kur u mirëprita ngrohtë si “një mik i vjetër” i Kinës dhe u ribashkova me kirurgët të cilëve u kisha dhënë mësim 35 vite më parë. Një çast kulmor i vizitës sonë që takimi me djalin dhe nipin e atij ylli të famshëm të operës. Të gjitha këto përvoja të mahnitshme u mundësuan për një arsye: Unë ia vura veshin këshillës së një profeti për ta studiuar gjuhën mandarinë!

Profetët shohin përpara. Ata i shohin rreziqet sfilëse që kundërshtari ka vendosur ose do t'i vendosë më vonë në shtegun tonë. Profetët i parashikojnë edhe mundësitë dhe

privilegjet e mëdha që i presin ata të cilët dëgjojnë *me qëllim që të binden*. E di se kjo është e vërtetë! E kam përjetuar vetë këtë vazhdimisht.

Zoti na ka premtuar se Ai nuk do ta lejojë kurrë profetin të na çojë në drejtim të gabuar. Presidenti Harold B. Li (1899–1973) shpalli: “Juve mund të mos e pëlqeni atë që vjen nga autoriteti i Kishës. Ajo mund të kundërshtojë pikëpamjet tuaja politike.

Kur e dini se një profet është një profet, ju mund t'i aviteni Zotit me përulesë dhe besim e të kërkonit dëshminë tuaj vetjake për çfarëdo që të ketë shpallur profeti i Tij.

Ajo mund të kundërshtojë pikëpamjet tuaja shoqërore. Ajo mund të ndërhyjë disi në jetën tuaj shoqërore. Por, nëse ua vini veshin këtyre gjërave, si nga goja e Vetë Zotit, me durim e besim, premtimi është se ‘portat e ferrit nuk do të hapen kundër jush; po, dhe Zoti Perëndi do t'i shpërndajë fuqitë e errësirës përpara jush dhe do të bëjë që qiejt të dridhen për të mirën tuaj dhe për lavdinë e emrit të tij’ (DeB 21:6).²

Ju mund të mos e kuptoni gjithnjë çdo deklaratë të një profeti të gjallë. Por, kur e dini se një profet është një profet, ju mund t'i aviteni Zotit me përulesë dhe besim e të kërkonit

dëshminë tuaj vetjake për çfarëdo që të ketë shpallur profeti i Tij.

Rreth vitit 41 pr.K., shumë nefitë u bashkuan me Kishën dhe Kisha përparoi. Por filluan të zhvilloheshin edhe lidhje të fshehta dhe shumë prej udhëheqësve të tyre dinakë u fshehën mes popullit dhe që e vështirë të zbuloheshin. Teksa populli u bë gjithnjë e më tepër krenar, shumë nga nefitët “u tall[ën] me atë që ishte e shenjtë, duke mohuar shpirtin e profecisë dhe të zbulesës” (Helamani 4:12).

Po ato kërcënime janë mes nesh sot. Realiteti i zymtë është se ka “shërbëtorë të Satanit” (DeB 10:5) të fshehur mes nesh në të gjithë shoqërinë. Ndaj jini shumë të kujdesshëm rreth faktit se këshillën e kujt ndiqni (shih Helamani 12:23).

Vëllezërit dhe motrat e mia të dashura, ju u lindët për të qenë mijëvjeçaristë të vërtetë! Ju “jeni një brez i zgjedhur” (1 Pjetër 2:9), i paracaktuar nga Perëndia për të bërë një punë mbresëlënëse – për të ndihmuar në përgatitjen e njerëzve të kësaj bote për Ardhjen e Dytë të Zotit. ■

Nga një takim shpirtëror mbarëbotëror për të rinjtë në moshë madhore, “Të Bërit Mijëvjeçaristë të Vërtetë”, dhënë në Universitetin “Brigam Jang” – Hawai më 10 janar 2016. Për bisedën e plotë, shkonte te broadcast.lds.org.

SHËNIME

1. Në shkurt 1847, afërsisht tre vjet pasi Profeti Jozef Smith ishte martirizuar, ai iu shfaq në ëndërr Presidentit Brigam Jang dhe i dha këtë mesazh: “U thuaj njerëzve të jenë të përlurur e besnikë dhe të sigurt për të mbajtur shpirtin e Zotit, dhe ai do t'i udhëheqë ata drejtësisht. Kini kujdes dhe mos e largoni zërin e qetë e të ulët; ai do t'ju mësojë [çfarë] të bëni dhe ku të shkoni” (në *Mësimet e Presidentëve të Kishës: Jozef Smith* [2009], f. 102).
2. *Teachings of Presidents of the Church: Harold B. Lee* (2000), f. 84–85.

Mrekullia e

Nxehtësisë Mesatare

Nga Dejvid A. Eduards

Revistat e Kishës

Përfytyrojeni një të ri që është në shtëpi vetëm dhe po e merr uria (është tepër e panatyrshme, po, por thjesht përpikuni ta përfytyroni këtë gjë). Tani përfytyroni se ky i ri vendos të përpiket të bëjë vetë një sanduiç me djathë të pjekur në skarë për herë të parë.¹ Përfytyroni që prin-dërit e këtij të riu nuk e kanë mësuar kurrë atë se si të bëjë djathë të pjekur në skarë dhe se ai kurrë nuk i ka parë ata nga afër kur e bënë atë.

Le të themi, pra, që ky i ri i merr të gjithë përbërësit siç duhet: bukë, djathë, pak gjalpë në anën e jashtme të bukës (dhe pak majonezë brenda bukës, sepse ai është tepër i zgjuar). Më pas, merr tiganin dhe e vendos mbi sobë. (Gjithashtu po përfytyrojmë se ai nuk ka një skarë ose një pajisje tjetër për bërjen e këtij ushqimi.)

Tani përfytyroni se njëfarë mendimi i shfaqet në mendje – një mendim që shumë njerëz kanë qenë mjaftueshëm të paditur (ose përkohësisht mjaftueshëm të çmendur) sa ta kanë menduar: “Nëse e ngre nxehtësinë shumë, do të bëhet më shpejt”.

Përfytyroni atë që ndodhi më pas. (Ose ndoshta nuk ju duhet ta përfytyroni.)

Ai do të ketë ose një bukë përsosurisht të skuqur, me ngjyrë kafe të artë ose djathë përsosurisht të shkrirë ngjitës – por jo që të dyja. Më e mundshmeja, ai do të ketë bukë që duket e ndihet (dhe ndoshta shijon) si shkëmb llave dhe djathë gjysmë të shkrirë, që është po aq tërheqëse sa një përrallë e treguar përgjysmë.

Problemi i tij, siç mund ta kuptoni, ishte një ndërthurje e paditurisë (që është e justifikueshme) dhe padurimit (që, edhe pse i kuptueshëm, është më pak i justifikueshëm). Nëse do ta përsëriste këtë gabim herën e ardhshme, ai do të ishte edhe më pak i justifikueshëm, përdërisa nuk mund të fajësohej mbi paditurinë, por do të rridhte pothuajse tërësisht nga padurimi.

Për ta bërë siç duhet, atij do t'i duhej të zbulonte mrekullinë e nxehtësisë mesatare.

MESATARJA NUK ËSHTË E MËRZITSHME

Temperatura mesatare e sobës është e përsosur për sanduiçin me djathë të

skarës dhe shumë gjellë të tjera, sepse e lejon ushqimin të gatuhet pa qenë i djegur nga jashtë. E vetmja e metë është që kërkohet më shumë kohë dhe vëmendje, gjë që kërkon *durim*.

Zoti ka thënë: “Vazhdoni me durim derisa të përsoseni” (DeB 67:13). Ai po flet këtu rreth llojit të përsosjes që shkon mjaft përtej bërjes së sanduiçeve me djathë të pjekura në skarë; Ai dëshiron që ne të bëhemi më shumë si Ai. Jezu Krishti është shembulli i më i shquar i durimit. Dhe një pjesë e ndjekjes së shembullit të Tij do të thotë ta zgjerojmë këndvështrimin tonë, duke parë përtej gjërave të çastit dhe duke parë shpërblimin më të madh që vjen nga vetëdisiplina, besimi, bindja, përpjekja e qëndrueshme dhe e vazhdueshme, këmbëngulja dhe dashuria – me fjalë të tjera, pasja e durimit.

Si përkufizim, durimi nënkupton pritjen, e cila mund të tingëllojë e mërzitshme, por, sikurse na ka mësuar Presidenti Diter F. Uhtdorf, Këshilltar i Dytë në Presidencën e Parë, është shumë më tepër sesa thjesht pritja: “Durim do të thotë pritje dhe qëndrueshmëri aktive. Do të thotë këmbëngulje tek diçka dhe të bësh

SHËNIME

1. Në mënyrë të dukshme, ky i ri është një amerikan. Por thjesht ai mund të jetë nga ndonjë vend tjetër, duke gatuar për herë të

parë një fry-up [mëngjes i bollshëm anglez], crêpes [palaçinka], Kartoffelpuffer [petulla gjermane të bëra me patate], Köttbullar [qofte suedeze], petulla, tortija [peta meksikane]

- ose oriz. Ideja do të ishte e njëjtë.
2. Diter F. Uhtdorf, “Vazhdoni me Durim”, *Liahona*, maj 2010, f. 57.

gjithçka që mundesh – duke punuar, shpresuar dhe ushtruar besim; duke duruar vështirësinë me guxim, edhe kur dëshirat e zemrës sonë vonohen. Durim nuk është thjesht të qëndrosh, ai është të qëndrosh mirë!”²

Nuk është thjesht ta vini sanduiçin me djathë të piqet në tigan dhe ta harroni atë; është ta shihni e ta ktheni nga ana tjetër në kohën e duhur.

Nuk është thjesht të qëndroni deri në fund në shkollë ose seminar apo kishë; është të mësoni ose të adhuronit në mënyrë aktive.

Nuk është thjesht të prisni për një dëshmi të Librit të Mormonit që t’ju jepet ngaqë e kërkuat atë; është të vazhdoni që të lexoni, studioni,

përsiatni, luteni dhe jetoni në përputhje me parimet e atij libri.

Nuk është thjesht të qëndroni të ulur ndërkohë që miqtë tuaj e përqeshin fenë tuaj; është të luteni për ta dhe me të vërtetë të dëshironi që ata të kenë një ndryshim të zemrës, dhe të bëni atë që mundeni për ta bërë atë të ndodhë.

Nuk është thjesht të prisni derisa të bëheni 16 vjeç për të dalë në

A e doni atë pikërisht tani – apo e doni siç duhet?

SHKONI PËRPARA

“Të presësh nga Zoti, do të thotë të mbjellësh farën e besimit dhe ta ushqesh ‘me zell të madh dhe ... durim’ [Alma 32:41]....

Të presësh nga Zoti, do të thotë të ‘qëndroni të vendosur’ [Alma 45:17] dhe të ‘shkoni përpara’ me besim, ‘duke pasur një ndriçim të përkryer të shpresës’ [2 Nefi 31:20].”

Plaku Robert D. Hejls, i Kuorumit të Dymbëdhjetë Apostujve, “Të Presësh nga Zoti: U Bëftë Vullneti Yt”, *Liahona*, nëntor 2011, f. 72.

SHIHNI NJË VIDEO

Shihni Presidentin Diter F. Uhtdorf të shpjegojë se çfarë lidhje ka durimi me mafishet te [lds.org/go/101656](https://www.lds.org/go/101656).

takime romantike; është të mësoni që ta doni bindjen dhe të përpiqeni ta kuptoni se si ndjekja e këshillës së profetëve do t’ju bekojë ju.

ULENI NXEHTËSINË

Durimi dhe matura, ose vetëkontrolli, janë që të dyja pjesë të “fryt[it të] Frymës” (shih Galatasve 5:22–23). Edhe pse ka gjëra urgjente që kërkojnë veprim të menjëhershëm ose përgjigje plot gatishmëri (po ashtu siç ka disa ushqime që kanë nevojë për nxehtësi shumë të lartë), ju duhet ta shihni veten duke u prirur drejt durimit dhe vetëkontrollit më të madh. Nëse e ndieni se kjo po ndodh, ajo është një shenjë që Shpirti po vepron në jetën tuaj.

Mrekullia e nxehtësisë mesatare mund t’ju japë një sanduiç të përsosur me djathë, të pjekur në skarë, qofte hamburgeri që nuk duken si topat e sheshtë të hokejit me një qendër bojë rozë, patate të pjekura ngjyrë kafe në vend të patateve të djegura dhe oriz që është i butë dhe i shkriftë në vend që të jetë i fortë dhe i ngjitur. Por durimi do ta ketë “vep[rën e tij] të përsosur” (Jakob [Bibël] 1:4) në jetën

tuaj, duke ju ndihmuar që të shtyheni përpara për t’u bërë më shumë si Jezu Krishti, duke sjellë ndikimin e Shpirtit të Shenjtë, dhe përfundimisht duke ju ndihmuar që të udhëhiqeni drejt jetës së përjetshme.

Teksa vini re gjërat që ju shkaktojnë të bëheni të padurueshëm, mendoni për atë sanduiç me djathë, të pjekur në skarë (ose çfarëdo gjelle tjetër që ka domethënie për ju) dhe atë që mund të jeni duke e sakrifikuar nëse e lejoni padurimin që t’i udhërrëfejë veprimet tuaja. Nëse jeni fajtorë për dorëzimin ndaj padurimit shumë shpesh, ju nuk jeni të vetmit. Ju mund të pendoheni e të përpiqeni sërish që t’i ndiqni shembullin dhe mësimet e Jezu Krishtit. Ka më shumë për t’u bërë se një sanduiç me djathë, të pjekur në skarë dhe nuk është kurrë shumë vonë për të mësuar rreth përsosjes që është e mundur nëpërmjet durimit. ■

HYNI NË BASHKËBISEDIM

GJËRA QË T’I PËRSIATNI PËR TË DIELËN

- Çfarë sfida të vazhdueshme ose situata të përditshme ju bëjnë të paduruar?
- Si mund të praktikoni më shumë durim në të gjitha këto situata?

GJËRA QË MUND TË BËNI

- Studioni shkrimet e shenjta rreth durimit të renditura tek Udhëzuesi për Shkrimet e Shenjta.
- Me familjen tuaj ose në kishë, ju mund të diskutoni synime për gjëra të veçanta që mund t’i bëni për të qenë më të duruar.

PËRFYTYROJENI VETVETEN TË RINDËRTUAR

“Ju mund ta ndieni se jeta juaj është rrënuar... Ati ynë i dashur Qiellor mund dhe do të na rindërtojë. Plani i Tij është të na ndërtojë në diçka shumë më të madhe sesa ajo që ishim – shumë më e madhe sesa ajo që mund ta përfytyrojmë ndonjëherë.”

Presidenti Diter F. Uhtdorf, Këshilltar i Dytë në Presidencën e Parë,
konferenca e përgjithshme e prillit 2016

FUQIA

PËR TË NGULMUAR

Nga Xhesika Tërnër, siç
i është treguar Lin Krandallit

Reth një muaj përpara ditëlindjes sime të 16-të, familja ime bëri një udhëtim me makinë nëpër Shtetet e Bashkuara, për të vizituar disa nga vendet historike të Kishës. Nuk e kisha problem të qëndroja në makinë kaq gjatë, sepse familja ime gjithmonë ia kalonte mirë. Më kujtohet që hipa në makinë ditën pasi vizitua Lagjet Dimërore në Nebraska. Po binte një shi i tmerrshëm. U ula në ndenjësën e prapme, mora një batanije dhe u mbloodha kutullaç për të dëgjuar shiun teksa më zinte gjumi.

Gjëja tjetër që kujtoj ishte ndjesia sikur po rrotullohesha me shpejtësi të madhe. Më vonë mësova se makina jonë kishte rrëshqitur në rrugën e lagësht dhe ishte përplasur me një pengesë betoni poshtë një mbikalimi. Kujtoj turbull dikë që më thoshte se kisha thyer këmbën dhe po më futnin në operacion.

Fill pas kësaj, ndërsa po rimerreja veten në spital, babi hyri në dhomën time. Ai u ul pranë meje në shtratin tim dhe më zgjati dorën. Në njëfarë mënyre, ndjeva sikur e dija tashmë atë që do të më thoshte.

“Shpirt”, tha ai, “a e di se ku je?”

“Në spital”, iu përgjigja.

“A e di se çfarë ndodhi?”

“Pësuam një aksident me makinë.”

“A të ka thënë gjë njeri për pjesën tjetër të familjes?”

Heshta dhe më pas i thashë: “Jo”.

Ai tha se gjithsecili do të ishte mirë – përveç mamit. Ajo nuk ia doli mbanë.

Prisja që të ndieja menjëherë një trishtim dërrmues, por nuk ndodhi. Gjatë tronditjes fillestare, në njëfarë mënyre, për ndonjë arsye, unë ndjeva paqe, një ndjenjë të ëmbël se mund t’i mirëbesoja Perëndisë se gjërat do të shkonin mirë.

Teksa rrija shtrirë atje në spital, më erdhi ndër mend një vend historik i veçantë i Kishës, të cilin e kishim parë dy ditë përpara aksidentit: Grykëderdhja e Martinit në Uajoming. Shumë pionierë vdiqën atje nga uria dhe ekspozimi ndaj dëborës e motit të ftohtë. M’u kujtua që pashë pirgje gurësh të vendosura mbi varre dhe mendoja se sa shumë besim iu kërkua pjesës tjetër të pionierëve të merrnin karrocën e dorës dhe të vazhdonin udhëtimin. Kjo histori më la mbresa. Teksa mendoja për atë përvojë, e dija që pionierët ngulmuan dhe se unë duhej të bëja të njëjtën gjë, duke përfshirë

Me një këmbë të
thyer e zemër të thyer, unë
kisha nevojë të shërohesha.
Ishte shpresa që më
bëri të duroj.

të qenët e fortë për vëllezërit e motrat
e mia më të vogla.

Ndjesia ime fillestare e paqes qëndroi me
mua edhe për një javë e gjysmë. Isha ulur
në një karrocë me rrota duke parë fishekz-
jarrët përmes dritares së spitalit më 4 Korrik
kur befas kuptova diçka – mami nuk ishte
më. Ajo nuk do të ishte në diplomimin tim
nga shkolla e mesme. Ajo nuk do të ishte
atje kur të merrja dhurimin [indaumentin]
në tempull. Ajo nuk do të ishte në dasmën
time. Ajo nuk ishte më.

Ishte atëherë që gjërat filluan të vështirë-
soheshin shumë. Dhembja në këmbë ishte
e padurueshme dhe nuk kisha oreks. Shihja
televizor pa i kushtuar vëmendje dhe shumi-
cën e kohës thjesht flija. Familja ime u shqet-
ësua për mua ngaqë nuk po qaja shumë.

Lotët ishin më të shumtë kur më në
fund u kthyem në Oregon, në një shtëpi të
boshatisur. Papritur m'u desh të merrja disa
nga përgjegjësitë e mamit, dhe vëllezërit e
motrat e mia shpesh i varën shpresat tek
unë për ngushëllim. U përpoqa të isha e
fortë për ta. Por nuk ishte e lehtë.

Kthimi në shkollë ishte i
vështirë. Kushdo e kishte
marrë vesh për aksi-
dentin, dhe nëse

nuk e kishin marrë vesh, ata dëgjuan për të kur mësuesit e mi më prezantuan si vajza që pësoi aksident. U ndjeva e veçuar.

Qe veçanërisht e vështirë kur babi u martua sërish nëntë muaj pas vdekjes së mamit. E dija se njerka do të ishte e mirë për familjen tonë dhe se kishim nevojë për të, por ishte e vështirë të përshtatesha.

Sidoqoftë, jo çdo gjë dukej e pashpresë gjatë kësaj kohe. Ndjeva shumë dashuri nga Ati im në Qiell, familja ime dhe udhëheqësit e Kishës. Ajo që më ndihmoi të shërohesha e të vazhdoja jetën pas aksidentit, ishte bërja e gjërave të thjeshta që e forcuan besimin tim. Çdo ditë, përpara se të shkoja në shtrat, kaloja një orë duke lexuar shkrimet e shenjta, duke u lutur dhe duke shkruar në ditar në kthinën time. Në fshehtësinë e kthinës sime, nuk kisha pse të isha e fortë për vëllezërit e motrat e mia. Mund të qaja sa të doja dhe t'ia hapja zemrën time Perëndisë. I tregoja Atij pikërisht atë që ndieja dhe sa shumë më kishte marrë malli për mamën. E di që Ai më dëgjonte, për shkak të mëshirave të dhembshura që ndieja. Ajo hapësirë e [asaj] kthine u bë e shenjtë për mua.

Të bërit e atyre gjërave të thjeshta më ndihmoi që të qëndroja e lidhur me Perëndinë, në vend që ta largoja Atë dhe të bëhesha e ashpër. Nuk e shikoja aksidentin si [diçka] që Perëndia donte ta lëndonte familjen time. Ndjeva më shumë fuqi për të qenë e duruar e për t'iu nënshtruar vullnetit të Tij dhe për të ecur përpara

gjatë ditëve të mia të vështira. Dhe kishte disa ditë që ishin me të vërtetë të vështira. *

Pasi babi u martua sërish, unë doja të isha një shembull i mirë për vëllezërit dhe motrat e mia, dhe pa dyshim, nuk doja të kisha ndjenja të pakëndshme ndaj njerkes, kështu që vazhdoja ta vija mirëbesimin tim te Perëndia. Një veprimtari, në librin tim Përparimi Personal, përqendrohej tek ajo që ta bëja jetën time familjare më të mirë duke e forcuar marrëdhënien time me një pjesëtar të familjes për dy javë. Synimi im, kryesisht, ishte që të përpiqesha të isha si Krishti dhe të tregoja dashuri nëpërmjet veprave. Vendosa ta provoja dhe t'i shërbeja njerkes sime.

Për shkak të bashkimit të familjes sonë me familjen e saj, kishte shumë enë për t'u larë. Pra, ja nga ia fillova. Teksa i shërbeva asaj gjatë dy javëve pasuese, u ndjeva e aftësuar për ta dashur njerken dhe për të qenë e duruar, edhe pse nuk isha domosdoshmërisht e lumtur me situatën. Thjesht përqendrimi te shërbimi ndaj saj më ndihmoi që t'i kaloja kohët e vështira, ngaqë e ndjeva Shpirtin me vete.

Unë ende nuk i kuptoj të gjitha gjërat rreth arsyes përse ndodhi aksidenti në familjen time, dhe ende ka ditë të vështira. Por ashtu si pionierët, unë e kam vendosur mirëbesimin tim te Perëndia dhe më është dhënë fuqia për të ngulmuar. ■

Autorja jeton në Jutá, SHBA.

GËZOHUNI NË ZEMRËN TUAJ

"Ju mund të ndieni se jeta juaj është rrënuar. ... Mund të keni frikë, zemërim, hidhërim apo mund të mundeni nga dyshimi. Por ashtu si Bariu i Mirë i gjen delet e Tij të humbura, në qoftë se ju thjesht do ta ktheni zemrën tuaj drejt Shpëtimtarit të botës, Ai do t'ju gjejë.

Ai do t'ju shpëtojë.

Ai do t'ju ngrejë dhe do t'ju vendosë mbi supet e Tij.

Ai do t'ju çojë në shtëpi."

Presidenti Diter F. Uhtdorf, Këshilltar i Dytë në Presidencën e Parë, "Ai do t'ju Vendosë mbi Supet e Tij dhe do t'ju Çojë në Shtëpi", Liahona, maj 2016, f. 104.

Nga Plaku D. Tod Kristoferson,
i Kuorumit të
Dymbëdhjetë Apostujve

SI TA BËJMË KRISHTIN QENDRËN E JETËS SONË

Jezusi arriti unitet të përsosur me Atin duke ia nënshtuar Vetën, si trupin dhe shpirtin, vullnetit të Atit. Duke iu drejtuar Atit të Tij, Jezusi tha: “Bëj vazhdimisht gjërat që i pëlqejnë [Atij]” (Gjoni 8:29). Për shkak se ishte vullneti i Atit, Jezusi iu nënshtua edhe vdekjes, “vullneti i Birit duke u shkrirë në vullnetin e Atit” (Mosia 15:7). Përqendrimi i Tij tek Ati është një nga arsyet kryesore pse shërbesa e Jezusit pati një qartësi dhe fuqi të tillë. Nuk pati asnjë mungesë përqendrimi tek Ai.

Në të njëjtën mënyrë, unë dhe ju mund ta vendosim Krishtin në qendër të jetës sonë dhe të bëhemi një me Të ashtu si Ai është një me Atin (shih Gjoni 17:20–23). Ne mund të fillojmë duke hequr gjithçka nga jeta jonë dhe pastaj duke i vendosur përsëri bashkë sipas përparësisë me Shpëtimtarin në qendër. Ne duhet që së pari të vendosim në vend gjërat që e bëjnë të mundur që ne gjithmonë ta kujtojmë Atë – lutjen e shpeshtë, studimin dhe përsiatjen e shkrimeve

të shenjta, studimin e kujdesshëm të mësimëve apostolike, përgatitjen e përjavshme për ta marrë denjësisht sakramentin, adhurimin të dielën, shënimin dhe të kujtuarin e asaj që Shpirti dhe përvoja na mësojnë rreth dishepullimit. Mund të ketë gjëra të tjera që do t’ju vijnë ndër mend të përshtatura veçanërisht për juve në këtë çast të jetës suaj. **Sapo koha dhe mënyrat e duhura për këto çështje, për ta përqendruar jetën tonë te Krishti, të jenë vënë në vend, ne mund të fillojmë të shtojmë përgjegjësi të tjera dhe gjëra me vlerë për aq sa do ta lejojnë koha dhe burimet, të tilla si arsimimi dhe përgjegjësitë familjare dhe veprimtaritë vetjake.** Në këtë mënyrë thelbësorja nuk do të nxirret jashtë jetës sonë nga gjëra thjesht të mira, dhe gjërat me vlerë më të vogël do të marrin përparësi më të vogël ose do të zhduken tërësisht.

Edhe pse mund të mos jetë e lehtë, ne mundet vazhdimisht të shkojmë përpara me besim në Zot. Unë mund të vërtetoj se me kalimin e kohës, dëshira dhe aftësia

SI E KENI ZBATUAR KËTË?

Unë dhe familja ime përjetuam disa prova të mëdha dhe tani nuk kemi një mbajtës priftërie në shtëpinë tonë. Sprovat na ndihmojnë të biem në gjuhë që të lutemi. Jam mirënjohëse që kam shkrimet e shenjta dhe aftësinë për t’i lexuar ato çdo ditë. Ato më kanë mësuar që, edhe pse vendimet e të tjerëve mund të ndikojnë në jetën time, vlera ime është ende e madhe. Jam kaq mirënjohëse që e di se mund të flas me Atin tim Qiellor në çdo kohë të ditës apo natës. Ky është një bekim!

Heili D., 17 vjeçe, Ajdaho, SHBA

jonë për ta kujtuar dhe ndjekur gjithnjë Shpëtimtarin do të rriten. Ne duhet të punojmë me durim drejt atij qëllimi dhe të lutemi gjithmonë për mprehtësinë dhe ndihmën hyjnore që na nevojiten (shih 2 Nefi 32:9). ■

Nga një takim shpirtëror në Universitetin “Brigam Jang” – Ajdaho, dhënë më 27 janar 2009.

Kur isha e re, kaloja shumë orë duke e parë mamin në kuzhinë. Ajo përgatiste vaktet, bukën, biskotat dhe ëmbëlsirat më të shijshme për familjen tonë. Pas ca kohësh, fillova të lexoja receta, të ndiqja udhëzime dhe të përgatitja ushqime. Nuk kisha pse të varesha nga mami – mund t’ia dilja mbanë vetë.

Ashtu sikurse mësojmë të gatujmë, ne mësojmë për ungjillin dhe e zhvillojmë dëshminë tonë duke vepruar. Pasi Lehi i tregoi familjes së tij për ëndrrën rreth pemës së jetës, Nefi tha se ai donte t’i “shih[te] dhe . . . [t’i] dëgjo[nte] dhe . . . [t’i] di[n]te vetë” këto gjëra” (1 Nefi 10:17). Me fjalë të tjera, për Nefin nuk ishte e mjaftueshme që [vetëm] ta dëgjonte dëshminë e të atit. Ai donte të mësonte atë që i ati tashmë e dinte.

Receta për të nxënin e ungjillit ka disa hapa të thjeshtë. Ju mund t’i përdorni katër idetë vijuese për t’ju ndihmuar me të mësuarin e ungjillit në familjen tuaj, në kishë, apo gjatë studimit tuaj vetjak.

1. Përgatituni të mësoni.

Fillojeni studimin tuaj vetjak me një lutje. Kërkojini Atit Qiellor që t’ju ndihmojë të kuptoni atë që po lexoni. Shkruani një ose dy pyetje dhe kërkonin përgjigjet. Fryma e Shenjtë do t’ju dëshmojë për të vërtetën ndërsa lexoni, përsiatni dhe luteni (shih Moroni 10:5).

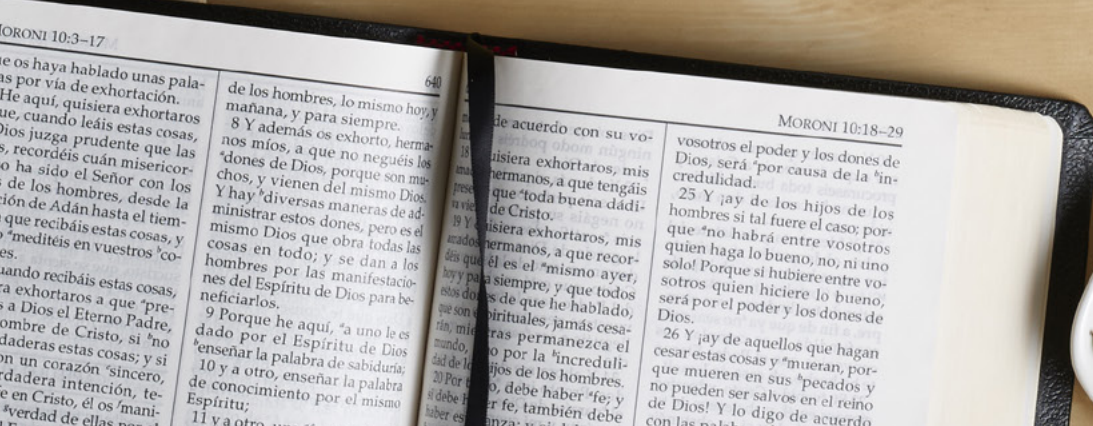
Përgatituni për të mësuarin e ungjillit në kishë, duke e lexuar mësimin përpara se të shkoni atje. Mësimet nga programi *Eja, Më Ndiq* mund të gjenden në LDS.org dhe në programin për celularë Gospel Library [Biblioteka e Ungjillit].

2. Përfshihuni në të mësuarin tuaj.

- Lexoni që të kuptoni. Numri i faqeve që lexoni apo se sa shpejt lexoni nuk është aq i rëndësishëm sa të kuptuarit e asaj që lexoni. Juve mund t’ju duhet t’i rillexoni ca fjali disa herë. Përdorni një fjalor për të parë fjalët që nuk i dini. Për shembull, çfarë do të thotë *periudhë ungjillore*? Ju mund të përdorni Udhëzuesin për Shkrimet e Shenjta për ta zbuluar.
- Bëni pyetje rreth asaj që po lexoni. Ndoshta ju i bëni vetes pyetjen: “Çfarë po ndodhte në Jerusalem në kohën që Lehi dhe familja e tij u larguan? Përse njerëzit nuk ia vunë veshin Lehit?”
- Përpikuni që t’u përgjigjeni këtyre tri pyetjeve për çdo mësim të ungjillit: Pse ishte e rëndësishme kjo për njerëzit në atë kohë? Si gjen zbatim kjo për *ne* sot? Si gjen zbatim kjo për *mua*?
- Kërkonin modele dhe lidhje. Për shembull, cilat janë modelet sipas të cilave reagoi Nefi ndaj fatkeqësisë? Në ç’mënyrë është udhëtimi i familjes së tij në

NJË RECETË PËR TË NXËNIN

Provojini katër mënyra për ta bërë fjalën e Perëndisë
më të këndshme për shpirtin tuaj.

shkretëtirë i ngjashëm me udhëtimin e izraelitëve jashtë Egjiptit?

- Shkruajini ndjenjat dhe mbresat tuaja në një ditar. “Ndërsa shkruani mbresa të çmueshme, shpesh më shumë të tilla do të vijnë. Gjithashtu, njohuria që fitoni do të jetë në dispozicion gjatë gjithë jetës suaj” (Richard G. Scott, “To Acquire Knowledge and the Strength to Use It Wisely”, *Liahona*, gusht 2002, f. 12, 14). Shkruani veçanërisht për kuptimin që idetë kanë në jetën tuaj.
- Vizatoni një figurë. Një mënyrë tjetër për të shënuar atë që po mësoni është ta vizatoni atë. Një herë, kur po vizitoja një shoqe për mbrëmjen familjare, gjyshja e saj tregoi histori vetjake rreth besimit dhe lutjes. Përpara se të fillonte mësimi, shoqja ime u dha fëmijëve të saj të vegjël letra dhe lapsa me ngjyra, në mënyrë që ata t’i vizatonin historitë ndërkohë që stërgjyshja e tyre fliste. Vizatimi i figurave i ndihmoi që t’i kushtonin vëmendje, dhe ata madje bënë pyetje gjatë veprimtarisë për të qartësuar pjesë të historisë.

3. Studiojeni dhe jetojeni ungjillin çdo ditë.

Të mësuarit kërkon përpjekje; ne duhet ta ushtrojmë veten tonë ndaj të kuptuarit (shih Mosia 12:27). Plaku M. Rasëll Ballard, i Kuorumit të Dymbëdhjetë Apostujve, na këshilloi që të “caktonim një orë dhe vend për t’i studiuar shkrimet e shenjta çdo ditë, edhe sikur të jetë për pak minuta” (“When Shall These Things Be?” *Ensign*, dhjetor 1996, f. 60). Kur ne studiojmë rregullisht, të nxënit bëhet më i lehtë. Për shembull, unë zbulova se kur i lexova me të vërtetë kapitujt e Isaias në Librin e Mormonit (në vend që t’i kaloja nxitimthi), ata filluan të kishin kuptim për mua.

Kur vjen puna tek të mësuarit e ungjillit, nuk është e mjaftueshme ta dish diçka intelektualisht. Ne gjithashtu duhet ta vëmë në praktikë atë që mësojmë. Kur ne veprojmë sipas të vërtetës, Fryma e Shenjtë na e konfirmon, dhe dëshmia jonë rritet. Kur e jetojmë në mënyrë të vazhdueshme atë të vërtetë, ne fillojmë të ndryshojmë, duke u bërë të kthyer në besim te Jezu Krishti.

4. Tregojeni atë që po mësoni.

Kur ne ua themi të tjerëve një parim të ungjillit me vetë fjalët tona, kjo na ndihmon që ta kujtojmë atë parim dhe ta ndjejmë Shpirtin, i cili e forcon dëshminë tonë. Shpesh, koha e duhur për ta treguar [një parim] është gjatë mbrëmjes familjare. Ju mund ta tregoni [parimin] edhe kur flisni me miqtë në shkollë ose me pjesëtarët e familjes gjatë darkës.

Kur ne i ndjekim këta katër hapa të thjeshtë dhe kërkojmë me zell që ta njohim Shpëtimtarin, neve na premtohet se “misteret e Perëndisë do t’i na] shpalosen nëpërmjet fuqisë së Frymës së Shenjtë” (1 Nefi 10:19). ■

Autorja jeton në Jutë, SHBA.

KATËR GJËRA QË NA NEVOJITEN

“Mua dhe juve nuk na duhen mjete ndihmëse studimi të ndërlukuara dhe ne nuk duhet të mbështetemi gjerësisht te njohuria shpirtërore e të tjerëve. Ne thjesht duhet të kemi një dëshirë të singertë për të mësuar, të kemi shoqërimin e Frymës së Shenjtë, shkrimet e shenjta dhe një mendje aktive e kureshtare.”

Plaku Dejvid A. Bednar, i Kuorumit të Dymbëdhjetë Apostujve, “A Reservoir of Living Water” (mbledhje rreth vatrës e Sistemit Arsimor të Kishës për të rinjtë në moshë madhore, 4 shkurt 2007), 3, si.lds.org.

“Disa njerëz më thonë se duhet të kem miq që nuk kanë të njëjtat standarde si unë, me qëllim që t’i forcoj të miat. A është e vërtetë kjo?”

Përfundimisht, forcimi i standardeve tuaja vjen nga të mësuarit dhe të jetuarit e ungjillit të Jezu Krishtit, dhe miqtë mund t’ju ndihmojnë ose pengojnë për ta bërë atë. Miqtë kanë një ndikim të madh te ju – që nga mënyra se si mendoni, flisni e veproni dhe deri te njeriu që ju bëheni. Broshura *Për Forcën e Rinisë* rekomandon: “Zgjidhni miq me të cilët keni vlera të përbashkëta në mënyrë që ju të mund ta forconi dhe nxisni njëri-tjetrin për të jetuar standarde të larta” ([2011], f. 16). Këta lloj miqsh ju ndihmojnë ta jetoni ungjillin e Jezu Krishtit, t’i mbani standardet tuaja dhe të bëheni një njeri më i mirë.

Sidoqoftë, jo të gjithë njerëzit me të cilët shoqëroheni do të kenë të njëjtat standarde si tuajat ose do të jenë anëtarë të Kishës. Është e rëndësishme që të jeni miqësor me këdo dhe t’i trajtoni ata në mënyrën që Shpëtimtari do t’i trajtonte – me dashuri dhe mirësi. Kur ju vazhdoni t’i jetoni standardet tuaja, ju mund të jeni një “shembull për besimtarët në fjalë, në sjellje, në dashuri, në Frymë, në besim dhe në dëlirësi” (1 Timoteut 4:12). Nëpërmjet shembullit tuaj, ata do të shohin mënyrën se si jeni bekuar nga të jetuarit e standardeve të larta dhe ju mund t’i nxitni ata të bëjnë të njëjtën gjë.

Kërkoni udhërrëfimin e Frymës së Shenjtë – dhe kini kurajën të veproni sipas nxitjeve të Tij – ndërsa i zgjidhni miqtë dhe përpiqeni t’i forconi standardet tuaja.

Miqtë e Vërtetë

Vitin e parë të shkollës së mesme kisha frikë se nuk do të mund të gjeja miq që do t’i respektonin standardet e mia.

Pas një kohe të shkurtër, u bëra shoqe e ngushtë me një shok të klasës dhe i thashë se isha mormone. Ai më pyeti rreth kësaj, kështu që i dhashë një broshurë *Për Forcën e Rinisë*. Duke filluar që nga ajo ditë, ai ndaloi së shari në syrin tim. Nëse miqtë tuaj janë miq të vërtetë, ata do t’i respektojnë vendimet tuaja dhe do t’ju ndihmojnë që t’i ruani standardet tuaja.

Kanela M., moshë 13 vjeçe,
Buenos-Ajres, Argjentinë

Ndiqini Këshillat e Profetëve

Nganjëherë është e vështirë që t’i bëjmë ballë tundimit nëse rrimë me miq që bëjnë

zgjedhje të këqija ose që përpiqen të na bindin të bëjmë zgjedhje të këqija. Në broshurën *Për Forcën e Rinisë*, profetët na kanë thënë se miqtë “do të ndikojnë te mënyra se si mendoni e veproni dhe ata madje ndihmojnë edhe në përcaktimin e llojit të njeriut që do të bëheni” ([2011], f. 16). Mendoj se ne duhet të kemi miq që janë të gatshëm t’i respektojnë standardet tona dhe madje të tregojnë interes që ne po i mbajmë standardet tona.

Kalvin W., moshë 16 vjeçe, Arizona, SHBA

Mbajini Mend Standardet Tuaja

Miqtë që nuk ndajnë të njëjtat standarde me ju në fakt mund t’i dobësojnë dhe shkatërrojnë standardet tuaja. Kur u transferova fillimisht në shkollën time

të re, u përpoqa që të përshtatesha duke thënë disa nga gjërat që njerëzit përreth meje thoshin. Pothuajse i harrova disa nga standardet e mia, ndërkohë që përpqesha të isha si çdo njeri tjetër. Tani e di se me qëllim që t'i forconi standardet tuaja, ju keni nevojë për miq që i mbështetin dhe ndajnë të njëjtat standarde me ju. Jam mirënjohës që më në fund gjeta miq të tillë, sepse ata më bëjnë t'i kujtoj standardet e mia.

Logan J., mosha 15 vjeç, Juta, SHBA

Mbajini Standardet Tuaja Lart

Miqtë me standarde të ndryshme jo domosdoshmërisht i forcojnë standardet tuaja, por

duke qenë miku i tyre, ju mund t'u jepni atyre një shembull të mirë për të ndjekur. Kur keni miq që kanë të njëjtat bindje si ju, kjo mund t'ju nxitë t'i mbani standardet tuaja lart dhe mund t'ju ndihmojë të mbronin atë që është e drejtë.

Uorren S., mosha 14 vjeç, Oregon, SHBA

Miqtë e Mirë Janë një Bekim

Nëse miqtë tuaj nuk kanë të njëjtat standarde si ju, mund të jetë më e vështirë për t'i forcuar

vetë standardet tuaja. Leximi i broshurës *Për Forcën e Rinisë* më ka ndihmuar gjithmonë të zgjedh miq të mirë që më respektojnë. Tani jam duke u përgatitur të shërbej në një mision dhe e di se të qenit përreth njerëzve me të njëjtat standarde si të miat më ndihmon që të qëndroj besnike në ungjill.

Nair M., mosha 19 vjeçe, Buenos-Ajres, Argjentinë

Mbahuni te Shufra e Hekurt

Pasja e miqve me standarde të mira është pikërisht ajo që ju doni. Ju doni ta rrethoni

veten tuaj me miq që do t'ju ndihmojnë t'i zbatoni urdhërimet dhe do t'ju nxitin të jetoni me drejtësi. Krokeni fort shufrën e hekurt, e cila të çon te pema e jetës, jo te ndërtesa e madhe dhe e gjerë. Të rrethuarit e vetes me padrejtësi do të çojë drejt tundimeve. Kini miq të mirë që do të ndikojnë te ju për ta jetuar ungjillin.

Eni P., mosha 13 vjeçe, Juta, SHBA

Lutuni që të Gjeneroj Miq

Pasi unë dhe familja ime u shpërngulëm në një shtet të ri, lutesha vazhdimisht

që të gjeja miq me të cilët mund të bisedoja për ungjillin. Kur lutesha, ndihesha e ngushëlluar, dhe disa muaj më vonë gjeta disa miq të jashtëzakonshëm. Unë mund të mbështetem tek ta, dhe ata më kanë ndihmuar që të zhvilloj një dashuri edhe më

NDIKIMI I MIQVE TË MIRË

"Gjithkush ka nevojë për miq të mirë. Rrethi juaj i miqve do të ndikojë shumë në mendimet dhe sjelljen tuaj, ashtu si dhe ju tek të tyret. Kur ndani vlera të përbashkëta me miqtë tuaj, ju mund ta forconi e nxitni njëri-tjetrin. Trajtojeni gjithkënd me mirësi dhe dinjitet. Shumë joanëtarë kanë ardhur në Kishë nëpërmjet miqve që i kanë përfshirë ata në veprimtaritë e Kishës."

Presidenti Tomas S. Monson, "That We May Touch Heaven", Ensign, nëntor 1990, f. 46.

të madhe për ungjillin. E di se miqtë janë të rëndësishëm dhe ata mund ta bëjnë më të lehtë për ne që ta jetojmë ungjillin.

Sara P., mosha 16 vjeçe, Rio de Zhaneiro, Brazil

PYETJA PASUESE

"Përveç lutjes dhe studimit të shkrimeve të shenjta, cila është mënyra më e mirë për ta forcuar dëshminë time?"

Dërgojeni përgjigjen tuaj dhe, nëse dëshironi, një fotografi me rezolucion të lartë deri më 1 nëntor 2016 në liahona@lds.org, ose nëpërmjet postës elektronike te liahona@lds.org.

Ju lutemi përfshini sa vijon: 1) emrin e plotë, 2) datën e lindjes, 3) lagjen ose degën, 4) kunjin ose distriktin, 5) lejen tuaj me shkrim dhe, nëse jeni nën moshën 18-vjeçare, lejen me shkrim të prindit tuaj (mesazhi elektronik pranohet) për botimin e përgjigjes dhe të fotografisë suaj.

Përgjigjet mund të redaktohen lidhur me gjatësinë apo qartësinë.

Nga Xhulia Ventura
Bazuar në një ngjarje të vërtetë

“Kam një familje k’tu në tok’. Me mua jan’ kaq të mir’.” (Children’s Songbook, nr. 188).

Le t’i marrim mjetet. Është koha për peshkimit!” tha babai.

Hejdëni vuri buzën në gaz teksa vështroi përreth. Gjithçka ishte e shndritshme dhe gumëzhitëse. E kishin të gjithë liqenin vetëm për vete!

Duke ndjekur babanë, Hejdëni eci mbrapa makinës dhe e ngriti kutinë e madhe të mjeteve të peshkimit nga bagazhi. Ishte e rëndë, por kjo nuk e shqetësonte. Do të mbarte një kuti dy herë më të rëndë veç që të peshkonte me babin.

Kallamat e peshkimit u përziën me zhurmë teksa babai po i nxirrte jashtë. “Duket se Denin e zuri gjumi”, tha ai. “A do ta zgjosh?”

Hejdëni sa nuk nxori një psherëtimë. “Ah, sigurisht.”

Pothuajse e kishte harruar që kishte ardhur edhe vëllai i tij i vogël, Deni. Deni gjithmonë vraponte përreth dhe fliste me zë të lartë. Ai do t’i trembte të gjithë peshqit që të iknin!

Vështroi brenda xhamit të hapur. “Deni, është koha për t’u zgjuar.”

Por Deni ra përsëri menjëherë në gjumë.

Hejdëni u ndal. Për fat, Deni mund të flinte gjatë gjithë udhëtimit.

Hejdëni qetësisht e transportoi kutinë e mjeteve te vendi i peshkimit i babait në breg të liqenit.

“Ja ku është karremi, me gjithë krimbat!”

Babai e mori kutinë e mjeteve prej tij. “Shkëlqyeshëm, faleminde-rit.” Më pas babai ngriti sytë. “Ku është vëllai yt?”

Vajtja

Hejdëni e hodhi vështrimin te makina. Papritur pyeti veten se si do të ndihej *ai* nëse do të zgjohej i vetëm në një vend të ri. Aspak mirë, vendosi Hejdëni. Në të vërtetë, ai ndoshta do të ndihej mjaft i frikësuar. Dhe Deni ishte vetëm pesë vjeç.

“Prit pak, babi. Kthehem shpejt.” Por, kur pa sërish brenda në makinë, Deni ishte zhdukur!

Hejdëni nuk mund t’i dëgjonte më insektet që zukatnin. Gjithçka dukej se u bë e heshtur.

“Deni s’është këtu!” bërtiti Hejdëni.

Babai nxitoi drejt makinës dhe e kontrollloi me të shpejtë.

“Ndoshta thjesht po na kërkon”, tha babai. “Nuk ka kaluar veçse një minutë. Nuk do të jetë larg.”

Hejdëni u përpoq të rrinte i qetë, por stomaku i tij po

bënte kollotumba. “A mund të them një lutje?”

“Mendoj se ajo është ide shumë e mirë.”

Hejdëni e falënderoi Atin Qiellor për vëllanë e tij të vogël dhe kërkoi që ata do ta gjenin Denin menjëherë që ai të mos ndihej i frikësuar.

Kur mbaroi, Hejdëni nuk ndiente më aq shtrëngim në zemër.

Babai vuri dorën mbi supin e Hejdënit. “Po sikur të ishte Deni? Ku do të shkoje?”

Hejdëni vuri re se dera në anën tjetër të makinës ishte e hapur. Deni ndoshta nuk i kishte parë ata në breg të liqenit. Hejdëni tregoi drejt një shtegu aty pranë. “Unë ndoshta do të ecja në atë drejtim”, tha ai.

Ata nxituan përgjatë shtegut.

Çdo sekondë dukej e ngadalshme

dhe e rëndë. Teksa ecte, Hejdëni vazhdoi të thoshte lutje në zemrën e tij. Pas disa hapash, ata dolën nga një kthesë në shteg dhe panë Denin larg përpara.

“Deni!” bërtiti Hejdëni.

Deni u kthye me të shpejtë dhe buzëqeshi. “Ej, po ku shkuat ju?”

Koha u shpejtua sërish. Hejdëni nxitoi drejt Denit dhe e përqafoi fort.

“Jam kaq i gëzuar që të gjetëm”, tha Hejdëni. Ai tha një lutje të shpejtë falënderimesh në zemrën e tij.

Deni thjesht vuri buzën në gaz. “Ku janë peshqit?”

“Hajde, t’i tregoj unë”, tha Hejdëni. Këmbët e tij mezi prisnin të shkonin te liqeni. “Le të shohim se kush mund ta kapë peshkun e parë. Do të të ndihmoj ta vësh karremin në grep.” ■

Autorja jeton në Xhorxhia, SHBA.

për Peshkim

Hejdënit nuk i pritej sa të shkonte për peshkim! Veç Deni të mos kishte ardhur gjithashtu. . . .

**Nga Plaku
Geri E. Stivenson,**
i Kuorumit të
Dymbëdhjetë
Apostujve

Si mund të ndihmoj për ta bërë shtëpinë time një vend plot paqe?

Ne mund t'i bëjmë shtëpitë
tona një vend të qetë e të
shenjtë siç është tempulli.

Ndihmo për ta mbajtur
shtëpinë tënde të pastër
dhe të rregullt.

Var një fotografi të Jezusit ose të
tempullit në shtëpinë tënde.

Mbaji shkrimet e shenjta nëpër
dhoma ku familja jote të mund të
studiojë dhe mësojë së bashku.

FAQJA JONË

Ishte e mrekullueshme të shkoja në tempull me familjen time. Ishte një udhëtim i gjatë nga qyteti im për në tempull – thuajse 14 orë. Kaluam një javë pranë tempullit. Mezi pres të bëhem 12 vjeçe për të bërë pagëzime për paraardhësit e mi. Një nga këngët e mia të parapëlqyera është “I Love to See the Temple” [“Tempullin Shum’ Dua t’Shoh”]. Dua të martohem në tempull dhe të kem një familje të përjetshme. Unë e di se tempulli është shtëpia e Zotit.

Xhulia Q., mosha 11 vjeçe (në kohën që u bë fotografia),
Goiás, Brazil

NEVE NA PËLQEN SHUMË TA SHOHIM TEMPULLIN

Ndërsa vizatova këtë, mendova se si nëse zbatoj urdhërimet, unë do të jem në gjendje të hyj në tempull një ditë, pikërisht si prindërit e mi, dhe të vulosem e të kem familjen time të përjetshme. E dua familjen time dhe Atin Qiellor.

Manolita G., mosha 8 vjeçe (në kohën që u bë vizatimi),
Kimaltenango, Guatemala

Nga Allen E., mosha 10 vjeçe (në kohën që u bë vizatimi),
San-Salvador, El-Salvador

Motrës sime më të vogël dhe mua na pëlqen shumë të shkojmë në tempullin në Merida, Jukatan, Meksikë, çdo herë që lagjja jonë organizohet për të shkuar. Ne kalojmë kohë në kopshte dhe luajmë me fëmijët e tjerë që vijnë në tempull. Po përgatitem për të hyrë në tempull një ditë.

Marta S., mosha 6 vjeçe
(në kohën që u bë vizatimi),
Jukatan, Meksikë

Përshëndetje, miq!

Emri im është Stori. Jetoja në Turkmenistan.
Është një vend në Azinë Qendrore. Më
pëlqen shumë të lexoj, vizatoj dhe qep. Më
pëlqen shumë të veshetroj yjet me babin
tim. Unë dhe familja ime ishim të
vetmit anëtarë të Kishës në
të GJITHË vendin!

Një Histori për. Storin

Nga Xhill Heking
Revistat e Kishës

LUTUNI PËR MISIN

*Një ditë pas një stuhie të madhe,
macja e shoqes sime, Misi, hum-
bi. Kërkuam gjithandej, por nuk
mundëm ta gjenim. Unë i thashë se
mund të luteshim. Shoqet e mia nuk
ishin të sigurta se si, ndaj unë ua tre-
gova atyre. Ne të gjithë u gjuhëzu-
am dhe secila tha lutjen e vet. Pastaj
u ngritëm në këmbë dhe filluam të
kërkonim përsëri. Një vajzë vrapoi
drejt nesh dhe tha se e gjeti Misin!
Isha e lumtur që ndava pjesë të
ungjillit me shoqet e mia.*

**DUKE MËSUAR
NGA NJËRI-TJETRI**
*Motra ime, Saria, dhe
unë shkuam në një
shkollë me fëmijë
nga shumë shtete.
Neve na pëlqente
tej mase të mësonim
nga njëri-tjetri dhe
të argëtoheshim.*

**PUNIME DORE
DHE ARGËTIM**
*Unë dhe Saria i ftuam
shokët tanë për të luajtur.
Ne ngjyrosëm, bëmë punë
dore dhe piknik. Gjatë
kohës së Krishtlindjes,
ne kishim një skeç me
shokët e lagjes sonë.*

KISHA NË SHTËPI
*Ngaqë ne ishim të vetmit anëtarë
të Kishës, ne e kishim kishën në
shtëpinë tonë. Ne kishim mbledhje
sakramenti, kohë këndimi, kohë të
përbashkët dhe mësim të Filllores.
Unë luaja në piano për kohën
e këndimit.*

NA DËRGONI GJURMËT TUAJA

Si e ndiqni Jezusin duke guxuar?
Gjurmojini gjurmët tuaja dhe na
dërgoni historinë dhe fotografinë tuaj,
bashkë me lejen nga prindi
juaj. Dorëzojeni në internet
në liahona.lds.org (klikoni
"Submit an Article" ["Dorëzo
një Artikull"]) ose nëpërmjet
postës elektronike [liahona@
ldschurch.org](mailto:liahona@ldschurch.org).

Nga Plaku
Jairo Macagardi,
i Të Shtatëdhjetëve

Mësimet nga Nëna

PYET NJË PRIND!

Cila është pjesa jote e parapëlqyer
e të qenit prind?

Cila është pjesa më e vështirë?

Çfarë të bën të lumtur?

Cila është gjëja më e rëndësishme
që bën çdo ditë?

Si të ndihmon ungjilli që të jesh një
prind më i mirë?

Cila është gjëja e fundit që bën
çdo ditë?

Çfarë pyetjesh të tjera mund të bësh?

Ji ndihmësi/ja i/e mamasë ose
babait tënd për një ditë! Shkruaj
ose vizato në ditarin tënd për atë
që mësove. Falënderoji prindërit
e tu për gjithçka bëjnë.

Kur po rritesha, kurdoherë që siguronim ndonjë të hollë, nëna ime do të merrte pikërisht kartëmonedhat më të mira – ato që ishin më pak të zhubrosura ose të pista – dhe do t'ia jepte ato shërbestarit të kishës ku shkonim. Ajo e bëri këtë gjatë gjithë jetës së saj. Ajo tha: “Kjo i përket Perëndisë”. Këto fjalë kanë qëndruar me mua që nga ajo kohë. Kur u pagëzova në Kishën e Jezu Krishtit të Shenjtorëve të Ditëve të Mëvonshme si një i rritur, nuk ishte e vështirë për mua ta paguaja të dhjetën, pasi nëna ime më kishte mësuar që t'i bindesha atij ligji.

Nëna ime gjithashtu më mësoi të isha i ndershëm, edhe nëse do të thoshte të bëje gjëra të vështira. Fqinji ynë rriti të gjitha llojet e frutave dhe perimeve. Ndonjëherë frutat e tij do të rriteshin aq shumë sa të dilnin në anë të gardhit tonë. Një herë unë mora disa nga ky fryt dhe ia çova nënës sime. Ajo më pa dhe tha: “Kjo nuk na përket neve”. Nuk

mund ta besoja. I thashë: “Çfarë do të thuash? Është në anë të gardhit tonë!” Sërish ajo tha: “Kjo nuk ka përket neve”. Më pas, ajo më kapi prej dore dhe ne ecëm drejt shtëpisë së fqinjit tonë. Ne i kërkuam falje që i morëm frutat. Nëna ime tha se nëse duam diçka, ne duhej ta merrnin atë në mënyrë të ndershme.

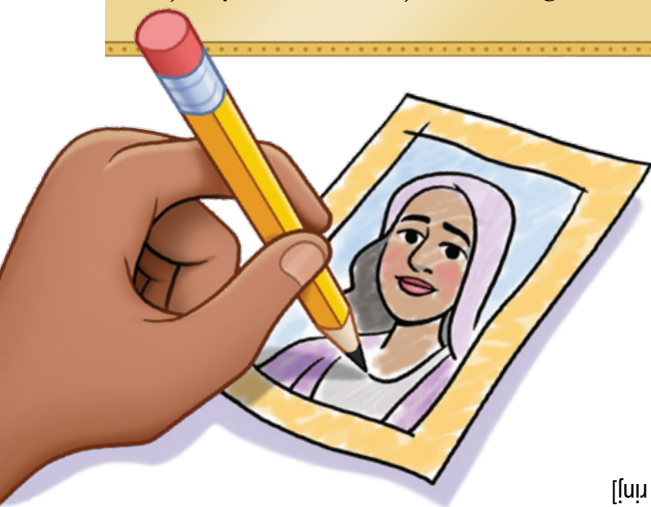
Ndoshta prindërit tuaj nuk janë anëtarë të Kishës ose ju nuk bini

gjithnjë dakord me zgjedhjet e tyre. Ju prapëseprapë mund të mësoni parime të vërteta prej tyre, të tilla si ndershmëria, përgjegjësia, mbështetja te vetja dhe puna e madhe. Ato parime do të jenë bekime të mëdha në jetën tuaj. ■

Gratë Heroina në Librin e Mormonit

Ka shumë gra në Librin e Mormonit që ishin shembuj të mirë për ne. Ja tek janë tri karta me heroina që t'ia shtosh koleksionit tënd! Ne nuk i dimë të gjitha emrat e tyre, por ne ende mund të mësojmë nga shembujt e tyre. Si mund të jesh si këto gra në Librin e Mormonit?

A mund t'i gjesht këto gratë e tjera në shkrimet e shenjta? Bëni vetë kartat tuaja me heroina për ta dhe na dërgoni një fotografi!

- 1 Nefi 7:19. Këto gra treguan kurajë duke e përkrahur Nefin. Kush ishin ato?
- 2 Nefi 5:6. Këto gra besuan në Perëndi dhe e ndoqën Nefin në vendin e shkretë. Kush ishin ato?
- Alma 56:47–48. Këto gra u mësuan fëmijëve të tyre për Perëndinë. Kush ishin ato?

[Përgjigjet: bija dhe grua e Ishmaelit, motrat e Nefit, nënat e ushtarëve të rinj]

Priti, palosi dhe mbajti këto karta sfide!

Unë Mund të Fitoj një Dëshmi!

Saria mori një dëshmi se bashkëshorti i saj, Lehi, ishte një profet i Perëndisë. Ti mund të jesh si Saria duke marrë vetë dëshminë tënde dhe duke e ndarë atë me të tjerët!

- ☐ Lexo 1 Nefi 5:7–8.
- ☐ Shkruaje dëshminë tënde ose ndaje atë me një mik ose pjesëtar të familjes.
- ☐ Unë e sfidoj veten që të . . .

SARIA

MBRETËRESHA

Unë Mund të Besoj!

Gruaja e Lamonit kishte besim se Amoni ishte një profet i Perëndisë. Ti mund të jesh si gruaja e Lamonit duke pasur besim te profeti dhe apostujt tanë sot!

- ☐ Lexo Alma 19:2–5, 8–10.
- ☐ Shih një bisedë të konferencës nga Presidenti Monson. A e beson se ai është një profet i Perëndisë?
- ☐ Unë e sfidoj veten që të . . .

_____

SHËRBËTORJA

Unë Mund të Flas Hapur!

Moriantoni ishte një njeri i lig. Ai rrahu një nga shërbëtoret e tij dhe ajo vendosi t'i tregonte kapiten Moronit rreth gjërave që po bënte Moriantoni. Ti mund të jesh si shërbëtorja duke folur hapur kur gjërat nuk janë në rregull!

- ☐ Lexo Alma 50:30–31.
- ☐ Nëse dikush të ngacmon, ose nëse e sheh dikë të përndiqet, thuaja një të rrituri të cilit i beson.
- ☐ Unë e sfidoj veten që të . . .

_____

Udhëtimi për në Tokën e Premtuar

Jaredi dhe vëllai i tij jetuan në një luginë me familjet dhe miqtë e tyre. Jezu Krishti e vizitoi vëllanë e Jaredit. Ai i tha atij të ndërtonte barka për ta çuar popullin e tij përmes oqeanit për në tokën e premtuar.

Populli ndërtoi barka pa dritare. Vëllai i Jaredit u shqetësua se si ata do të merrnin frymë dhe do të shikonin. Jezusi tha se ata duhej të bënin vrima në barka për ajër.

Po për dritë? Vëllai i Jaredit bëri 16 gurë të pastër. Ai i kërkoi Jezusit t'i prekte ato me gishtin e Tij që t'i bënte të ndriçonin.

Vëllai i Jaredit pa Jezusin ta prekte secilin gur me gishtin e Tij. Gurët ndriçuan me shkëlqim. Për shkak se ai kishte kaq shumë besim, vëllai i Jaredit e pa Jezu Krishtin!

Perëndia dërgoi erëra të mëdha për t'i shtyrë barkat përmes oqeanit. Kur ata mbërritën në tokën e premtuar, jareditët u lutën për ta falënderuar Perëndinë që i mbrojt.

Ne mund të jemi si vëllai i Jaredit kur i mirëbesojmë Perëndisë dhe kemi besim në Jezu Krisht. ■

Muzika më Bën të Lumtur

Nga Presidenti
Gordon B. Hinkli
(1910–2008)

GJENIA HYJNORE E KISHËS SË ZOTIT

*Perëndia po end sixhaden e Tij sipas
vetë planit të Tij madhështor.*

Gjenia hyjnore e organizimit të kësaj pune dhe e thirrjeve për udhëheqje është e dukshme. Autoritetet e Përgjithshme janë të gjithë individë, secili me personalitetin e tij. Secili sjell me përgjegjësitë e veta një larmi të gjerë përvojash dhe formimi kulturor. Kur çështjet vijnë për diskutim në këshillat e udhëheqjes së Kishës, secili është i lirë të shprehë pikëpamjet e veta. Kur dikush e vë në punë atë proces interesant, është magjepsëse të dëshmosh fuqinë e Shpirtit të Shenjtë të ndikojë te këta burra. Ndryshimet fillestare nuk janë kurrë të mprehta, por megjithatë ndjeshëm zbuten dhe zvogëlohen me shprehjen e unitetit. “Shtëpia ime është një shtëpi rregulli”, tha Zoti (shih DeB 132:8). Teksa e dëshmoj këtë proces të funksionojë, unë përjetoj një ripërtëritje të vazhdueshme të besimit. . . .

Disa shprehin shqetësimin se Presidenti i Kishës ka të ngjarë të jetë gjithmonë një burrë tepër i moshuar, të cilëve unë i përgjigjem: “Çfarë beki-mil!” Puna në këtë periudhë ungjillore

fillimisht u vu në vijë nëpërmjet veprimeve të udhërrëfyera të Profetit Jozef Smith. Në atë kohë ai ishte i ri dhe i fortë, mendja e të cilit nuk ishte vendosur në traditat e kohës së tij. Mendja e tij ishte një mendje e re që Zoti mund ta formonte si argjila e pastër dhe e njomë ndërsa Ai nisi punën e Tij.

Pasardhësi i Jozefit ishte relativisht i ri kur ai u përball me përgjegjësinë e jashtëzakonshme të drejtimit të një populli të tërë përmes shkretëtirës që të ishin pionierë në një tokë të re.

Por bazat e doktrinës sonë janë tashmë në vendin e duhur, dhe ne me qëndrueshmëri jemi vendosur si një popull, të paktën derisa Zoti të urdhërojë një lëvizje tjetër. Ne nuk na duhet

ndryshim. Ne na duhet përkushtim për t’iu bindur parimeve të thëna në mënyrë hyjnore. Na duhet besnikëri ndaj udhëheqësit tonë, të cilin e ka caktuar Perëndia. Ai është profeti ynë, shikuesi dhe zbuluesi ynë. Ne kurrë nuk do të jemi pa një profet, nëse do të jetojmë të denjë për një të tillë. Ai nuk ka pse të jetë i ri. Ai ka dhe do të vazhdojë të ketë burra më të rinj që udhëtojnë nëpër botë në punën e shërbesës. Ai është prifti i lartë kryesues, personi i besuar për të gjithë çelësat e priftërisë së shenjtë dhe zëri i zbulesës nga Perëndia për popullin e Tij.

Ka një fjalë të urtë të vjetër që thotë: “Rinia për veprim. Të moshuarit për urtësi”.

Sipas mendimit tim, ka diçka shumë qetësuese në njohurinë se për të ardhmen e parashikuar ne do të kemi një President i cili është i disiplinuar dhe i shkolluar, i vënë në provë e i sprovuar, besnikëria e të cilit në punë dhe integriteti moral për kauzën janë kalitur në farkën e shërbimit, besimi i të cilit është pjekur dhe afërsia e të cilit me Perëndinë është kultivuar për një periudhë prej shumë vitesh. . . .

Nuk kemi përse të kemi frikë për të ardhmen nëse mbahemi fort në parimet e zbuluara. ■

Nga “He Slumbers Not, nor Sleeps”, Ensign, maj 1983, f. 5–8. Pikësimi dhe gërmat e mëdha të standardizuara.

Ku mund ta gjej guximin për të vazhduar?

“Ju mund ta ndieni se jeta juaj është rrënuar. Mund të keni mëkatuar. Mund të keni frikë, zemërim, hidhërim apo mund të mundoheni nga dyshimi. Por ashtu si Bariu i Mirë i gjen delet e Tij të humbura, në qoftë se ju thjesht do ta ktheni zemrën tuaj drejt Shpëtimtarit të botës, Ai do t’ju gjejë. Ai do t’ju shpëtojë. Ai do t’ju ngrëjë dhe do t’ju vendosë mbi supet e Tij. Ai do t’ju çojë në shtëpi.”

Gjithashtu në Këtë Botim

PËR TË RINJTË NË MOSHË MADHORE

Qëndroni si Mijëvjeçaristë të Vërtetë

Të jesh një mijëvjeçarist i vërtetë ka të bëjë më shumë se me moshën tënde — ka të bëjë me ndihmesën në përgatitjen e kësaj bote për Ardhjen e Dytë të Jezu Krishtit.

f. 46

PËR RININË

FUQIA PËR TË NGULMUAR

f. 58

Në mes të sprovës më të vështirë të jetës sime, pak gjëra të thjeshta më ndihmuan të qëndroj e lidhur me Perëndinë në vend që ta largoja Atë dhe të hidhërohesha.

PËR FËMIJËT

Mësimet nga Nëna

f. 72

Bëji pyetje nënës dhe babait tënd për të kuptuar se çfarë u pëlqen shumë rreth të qenit prindër!

